Homilije

Od Došašća do 12. nedjelje kroz godinu „A“

Broj: 43
Godina: 16.
1983./84.

29110

IZVORI ISTINE
propovjednička revija
izlazi triput godišnje

Uredništvo i uprava
50260 KORČULA. Dominikanci
tel. (050) 711-034

Glavni i odgovorni urednik
Rando Paršić o. p.

Svaki se broj uplaćuje pojedinačno

S dopustom Redov. i Mjesnog
Ordinarija

TISAK:
NITRO »Slobodna Dalmacija« — Split

AKO si zadovoljan s HOMILIJAMA, pokaži ih i preporuči drugima.

Javljajte izmjenu adrese! Uz novu adresu javite i staru.

Pogledajte oglas. Naručujte knjige. Pomažete da i dalje izlaze Homilije.

Molimo: ne otežite s uplatom!
Imajte razumijevanja za povišicu cijena knjigama.

Republički komitet za prosvjetu, kulturu i fizičku i tehničku kulturu SR Hrvatske br. 270/2-1983. od 4. 3. 1983. oslobodio je propov. reviju »Izvori istine« od poreza na promet proizvoda.

HOMILIJE

OD DOŠAŠĆA DO 12. NEDJELJE KROZ GODINU »A«

NEDOSTAJU STRANICE 33-36

KORČULA, 1983/1984.

TKO ŽELI, MOŽE NARUČITI HOMILIJE

br. 26 od 8. do 34. n. k. g. »A« — cij. 50 din.
br. 27 od Došašća do Korizme »B« — cij. 50 d.
br. 28 od Korizme do 13. n. k. g. »B« — cij. 50 d.
br. 29 od od 13. n. k. g. »B« — cij. 50 d.
br. 31 i 32 (dvobroj) od 2. uskr. do 34. k. g. »C« — cij. 100 d.
br. 33 od Došašća do Uskrsa »A« — cij. 50 d.
br. 34 od 2. n. uskr. do 20 n. k. g. »A« — cij. 50 d.
br. 35 od 20. n. do 34. n. k. g. »A« — cij. 50 d.
br. 36 od Došašća do Uskrsa »B« — cij. 100 d.
br. 37 od 2. uskr. do 21. k. g. »B« — cij. 100 d.
br. 38 od 21. n. do 34. n. g. »B« — cij. 100 d.
br. 39 od Došašća do Uskrsa »C« — cij. 120 d.
br. 41 od 2. uskr. do 21. n. k. g. »C« — cij. 130 din.
br. 42 od 21. ned. do 34. n. k. g. »C« — cij. 120 din.

PREPORUČAMO: **»SAKRAMENTI — kateheze za djecu.«**

Priručnik za vjeroučitelje kako će kroz 100 shema praktično, slikovito približiti i pojasniti djeci nauku o sakramentima na temelju Isusova djelovanja — liturgije — najpoznatijih biblijskih osoba. Cijena: 200 dinara.

Naručiti: DOMINIKANCI, 50260 KORČULA

UVODNA RIJEČ

Pravilnije bi bilo kazati: PRED OPROŠTAJNA RIJEČ! Zašto? Pred vama je broj 43. HOMILIJE od Došašća do 12. nedjelje kroz godinu, liturgijske godine »A«. Ako Bog dade, još ću Vas razveseliti slanjem broja 44. Homilije — i tada ću se opširnije oprostiti s Vama. Od tada više nećete ugledati: Glavni i odgovorni urednik Rando Paršić o. p. Da li će i hoće li netko htjeti prihvatiti dužnost urednika — o tome ću izvjestiti u oproštajnom slijedećem broju! ...

Punih smo 16 godina bili povezani homilijama. Radosne godine! Ako smo se barem nekoliko puta susreli u istim mislima, u istoj svrsi — naš pothvat i trud nije bio uzaludan. Ako je punih 16. godina, na nekoliko tisuća stranica, naša homilijska povezanost, korespondencija pridonijela Vašem propovjedačkom žaru i učvrstila barem jednu pokolebanu savjest ili stanjila jedno nevjerničko uho — onda podulje komuniciranje nije bilo utaman ni Vama ni meni. Vi ste bili odjek našeg rada: radine vodenice na nemirnim tokovima suvremenih brzaka, od naših ste zasada mljeli nedjeljni i blagdanski kruh.

Ovaj broj zahvaća i svetkovinu Isusova rođenja i svetkovinu Isusova uskrsnuća. Suradnicima, pretplatnicima i nepretplatnicima i prijateljima:

SRETAN BOŽIĆ I SRETAN USKRS — želi

RANDO

Suradnici u broju 43. HOMILIJA: Don Anđelko Babić, župnik (10); Marijan Pavlović o. p. (3); Dr. Dominik Budrović o. p. (7); Dr. Jordan Kuničić o. p. (7); Aurelije Stein o. p. (3); Drago Kolimbatović o. p. (4); Augustin Pavlović o. p. (2); Anđelko Fazinić o. p. (2); Emanuel Kisić o. p. (3); Milan Šesnić o. p. (1); Rando Paršić o. p. (26).

1. NEDJELJA DOŠAŠĆA »A«

Iz 2, 1—5; Rim 13, 11—14 + Mt 24, 37—44
Marijan Pavlović o. p.

Današnjom nedjeljom započinje vrijeme došašća, dolaska. Upravo nam današnje evanđelje govori o Kristovom dolasku, ali o onom posljednjem na koncu povijesti čovječanstva.

Tri su Kristova dolaska. Prvi dolazak u Betlehem; drugi doživljavamo svakog dana; treći nas čeka, o kojem govori evanđelje. Zaustavit ćemo se na tri dolaska i izvući pouke za svoj život.

Prvi dolazak

Bog je stvorio čovjeka i bio mu prijatelj. Postavio ga u zemaljski raj, odnosio se prema njemu ka oprema prijatelju. Ali prijateljstvo ne potraje dugo. Poslužit ću se riječima Voltairea da je Bog učinio čovjeka na svoju sliku, ali mu je sliku čovjek vratio. Čovjek je prijateljstvo razrušio grijehom, okrenuo leđa Božjoj ljubavi. Vratio Bogu svoju sliku.

Protjeran iz zemaljskog raja, odbačen od Boga živio je u tami grijeha. Ali je u toj tami grijeha i odbačenosti zasjao tračak nade u riječima Stvoritelja zmiji: »Postavit ću neprijateljstvo između tebe i žene, ona će ti satirati glavu a ti ćeš vrebati njezinu petu.« I taj grešni čovjek živi u nadi obećanog Mesije. Ta se nada završava s Kristovim dolaskom, njegovim rođenjem u Betlehemu.

Čovjek pruža natrag svoje ruke za slikom što ju je vratio okaljanu gijehom Bogu. Morao je Krist doći na svijet da umjesto čovjeka vrati Bogu sliku, da učini čovjeka ponovno djetetom Božjim. Bio je to prvi Kristov dolazak na našu zemlju. Jednom se zbio i više se ne ponavlja.

Drugi dolazak

Drugi Kristov dolazak doživljavamo svagdano. Morali bismo ga doživljavati. Krist nam dolazi na razne načine. Moramo ga prepoznati. On je u molitvi koju mu upućujomo kad razgovaramo s njime; On je u dobrom djelu što ga učinimo drugomu; u posjetu prijatelju koji živi od našeg posjeta. On je u sreći koja nas okružuje i u patnji koja nam ogorčuje život. On je u svakom najmanjem događaju svagdašnjice, pa bila lijepa ili gorka.

Drugi se dolazak odigrava svagdano pred nama, a da toga često nismo svjesni. Bog dolazi k nama u svakodnevnim događajima, u našim susretima s bližnjim, u sve sate, dane i godine našega života. Trebali bismo se nad svakim događajem dana zapitati: Zašto je Bog danas došao k meni? Što traži od mene? Što mi želi kazati u događaju? Jesam li ga primjetio? Jesam li se odazvao njegovu pozivu? Možda je došao i otišao a da ga nisam primjetio

Svakim se njegovim drugim dolaskom pripremamo na njegov posljednji dolazak. Kako primamo sadašnji njegov dolazak, ovisi kako će nas on primiti na svom posljednjem dolasku.

Treći dolazak

Prvi se dolazak zbio unazad 2000 godina; drugi doživljujemo svagdano, a treći je pred nama o kojem ne znamo ni dana ni časa kad će se zbiti. Ne znaju ni anđeli nebeski. U božićnoj je noći došao kao maleno dijete, svagdano nam se približava kao prijatelj, a na koncu će se povijesti pojaviti kao sudac pravde.

Ne donosi Crkva evanđelje o posljednjim događajima, o Kristu sucu da nas zastraši, nego da nas upozori na strahote koje će se stvarno dogoditi. Krist nam reče: »Nebo će i zemlja proći, ali neće proći moje riječi.« Kad će se to dogoditi, to znade samo Otac nebeski. Zato nas je Krist upozorio: »Bdijte i molite jer ne znate dana ni časa.« Zato se sav život mora odvijati tako da taj dan dočekamo spremni, da čujemo utješne Kristove riječi: »Dođite blagoslovljeni u kraljevstvo koje vam je pripravljeno od početka svijeta.«

To je stvarnost koja nas čeka, kojoj nitko neće izbjeći. A jer ne znamo kad će se dogoditi, zato živimo tako kao da će se svakog časa dogoditi. Tada nas taj dan neće zateći nespremne. Ispisujmo svagdano u knjigu svog života djela ljubavi, djela milosrđa. Ne dopustimo da u našoj knjizi života bude praznih stranica, jer će prazne stranice biti naša propast, naša osuda.

Čitav je naš život putovanje dolinom suza. Jedino što nas izvlači iz neizvjesnosti i straha jest iščekivanje bolje sutrašnjice. Čovjek ne bi bio čovjek kad bi se prepustio samo onome što je danas. On uvijek pita za sutra, za prekosutra, čezne za onim što će doći. Čovjek je u stalnom dolasku, u iščekivanju nečega ili Nekoga. Kao da je čitav čovjekov život traganje za izgubljenim rajem. Nada i iščekivanje sastavni su dio čovječjeg života.

Kršćanstvo svojom vjerom u drugi dolazak Isusa Krista, koji će »otrti svaku suzu s očiju« i svoje vjernike uvesti u radost gdje »smrt više neće biti, ni tuge ni jauka ni boli«, jedino može utažiti čovjekovu žeđ za sretnom budućnošću. Jedino vjera može osmisliti dolazak Krista u sadašnjem i budućem životu.

1. NEDJELJA DOŠAŠĆA »A«

Rando Parčić o. p.

Krist unaprijed govori o znakovima konca svijeta. Doći će nenadano. Na neki se način ti znakovi već zbivaju i čovječanstvo se već privikava. Na tisuću nam načina pokazuju događaji da nam zemlja nije konačna domovina, ali ljudi žive i dalje na razini zemaljskog. Tako je bilo i u vrijeme općeg potopa. Takvo će iznenađenje dočekati i one koji ne znaju čitati znakove.

Postavimo sebi pitanje da li znamo čitati znakove vremena? Zaista, neprestano Božje djelovanje u čovječanstvu potrebno je shvatiti kao neprekinuti dolazak Boga u čovječanstvo. Umijemo li prepoznati znakove tog dolaska? Kakvo evanđeosko tumačenje pridajemo sadašnjim događajima koji obilježuju: ljudsku osobu, ljudsku zajednicu, ljudsku djelatnost?!

Ljudska osoba

Svjedoci smo pada štovanja, cijene što se pridaje ljudskoj osobi. Znamo da neki učenjaci, stručnjaci biolozi zamišljaju čovjeka pojedinca sretnim slučajem žive materije. Što, pitamo se, vrijedi ljudska osoba kad se takvim gledanjem promatra rat? Što vrijedi ljudska osoba kad se pred očima imaju problemi kao što je pobačaj, kontracepcija, pravda itd.?

Naprotiv, evanđelje postavlja ljudsku osobu na razinu odnosa s Kristom- Čovjek je stvoren na sliku Božju. Jest grešnik, ali je otkupljen sa cijelim svojim bićem, dušom i tijelom. Božje je dijete. Čovječji je život posvećen... Njegovo dostojanstvo traži da mu razum bude prosvijetljen. srce odgojeno. Današnji je materijalizam znak vremena. Zahtijeva da vjernici ponovno osnaže dostojanstvo ljudske osobe.

Ljudska zajednica

Nikada nije bilo stavljeno ljudima na raspolaganje toliko sredstava da se mogu susresti, sastati s jednog kraja na drugi kraj svijeta. Znak je i to vremena. Kršćani moraju u tome vidjeti poticaj da u sebi stvore mentalitet koji bi bio zaista sveopći, katolički.

Zaista za onog koji zna gledati, promatrati znakove, Bog dolazi u susret čovjeku pomoću svih sredstava koja omogućuju ljudima međusobne susrete.

Ljudska djelatnost

Ljudski su uspjesi znak neizmjernog Božjeg bogatstva u stvaranju. Što više raste ljudska moć, to više raste i odgovornost. Čovjek će raditi za čovjeka u dobrom smislu ako sačuva svoj odnos s Bogom. Ako se udalji od Boga: kolikogod bila čovjekova moć, toliko će biti veća njegova razornost.

Mačeve prekovati u plugove

»Neće više narod dizati mača protiv naroda... niti se učiti ratovanju.« Značilo bi prema Izaiji da više nema ratnog budžeta, dugotrajnih vojnih manevara. Izaija sanja o miru. Bog dolazi, Bog će učiniti da ljudi poslušaju razum. Oružje smrti bit će odsada u službi života, prerađeno u miroljubivo težačko oruđe: plug.

Plugove prekovali u topove

Poslije 20 stoljeća poslije Krista stvarnost je sasvim drukčija. Bujaju vojni budžeti, žderu astronomske brojke. Mačevi i koplja predstavljaju dječje igračke prema ubojitim rušilačkim hidrogenskim bombama.

Klasični se arsenal obogaćuje novim modelima, trgovci topovima nude izgladnjelim želucima svoj smrtonosni teret. Svatko se sprema kako će izručiti taj teret na svog susjeda u slučaju sukoba. Budžeti, fondovi koji su trebali služiti poboljšanju tla, napretku naroda, žrtvovani su bogu rata. Plugovi su prerađeni u suvremeni oblik mača.

U ovoj paklenoj trci, u smrtnom plesu ipak mnogi izjavljuju volju za mirom. Opasnost raste, a mi nastavljamo živjeti kao da se ništa ne događa. Naše se protivljenje zaustavlja samo na riječima. A zlo raste, prijeti da će požar proždrijeti svijet.

Bdijte jer ne znate...

Svjesni smo da nas brige taru, da nam mač visi nad glavom, a ipak ne koristimo vrijeme za svoj spas. Krist nas opominje. Njegova se opomena tiče svih ljudi.

Najprije onih koji ne vide dalje od nosa, koji se za ništa ne uznemiruju. Jedina im je briga kako da sačuvaju svoj mir. Pod izlikom da »ne žele brinuti tuđe brige«, brinu se samo za sebe, zabunkerili se u svom malom svijetu. Ni najuzbudljivije vijesti njih ne uzbuđuju. Ako ih malo i potresu, to brzo zaborave.

Tiče se i nas koji ozbiljno uzimamo k srcu odgovornost za ovo vrijeme. Potrebno je da s vremena na vrijeme uzdrmamo našu obamrlost, probudimo naše snage da nas rutina i uhodanost ne utamniči. Govori nam Krist: »Bdijte... Budite pripravni.« Otvorimo oči. Malen je svijet. Prihvati se posla!

Svatko ima svoje satove spavanja. Bdij, bdijmo da primimo onoga koji dolazi!

2. NEDJELJA DOŠAŠĆA »A«

Iz 11, 1—10; + Rim 15, 4—9 + Mt 3, 1—12

Dr. Dominik Budrović o. p.

U ovom nas predbožićnom vremenu ponovno poziva Crkva da se pripremimo na milosni Kristov dolazak u dušu, da Božić bude blagdan

našeg rođenja u božanskom životu kao što je negdašnje Isusovo rođenje bilo u čovječjoj naravi. Bez milosnog božanskog života u nama nema prave radosti na koju nas Krist i Crkva pozivlje.

Počivat će duh Gospodnji

U prvom čitanju prorokuje Izaija Spasiteljev dolazak pjesničkom ljepotom. Divlje i krvoločne zvijeri družit će se s pitomim domaćim životinjama. Malo će se dijete igrati s otrovnom zmijom. Nitko neće nikomu nauditi. Ljudi koji nose u sebi klice zla i grijeha, a i oni čija je narav blaga i tiha — svi će oni živjeti u međusobnoj ljubavi i miru ako se »zemlja ispuni spoznajom Gospodnjom kao što se vodom pune mora.«

Nama je napisano za pouku

Drugo čitanje potvrđuje Izaijine riječi da se zlo neće činiti kada svi prihvate Isusovu nauku i milost. Jer »što je nekoć napisano, nama je za pouku napisano« da tako i mi živimo. Vidjet ćemo primjere Abrahama, Mojsija, Joba, apostola. Ostali su vjerni Bogu i kada su morali trpjeti i neki život položiti. Tako i mi »po postojanosti i strpljivosti« sačuvajmo nadu.

Rim je bio u Pavlovo doba stjecište ljudi raznih mišljenja, kultura, ljudi dobrih i pokvarenih. Ipak Pavao piše rimskim vjernicima: »Prigrljujte jedni druge«, pripuštajte jedni druge u svoje društvo kao što je Isus vas prigrlio, pripustio u Crkvu na slavu Božju.

Jedan Božji narod

Kršćanska Kristovska ljubav čini od svih ljudi braću, od svih naroda raznih rasa i kultura čini s Kristom, kao glavom, jedan Božji narod. Odatle, od Krista teku milosti božanskog života ljubavi, bratstva i mira. To je ono Izaijino proštvo, opisano slikovito o zajedničkom drugovanju divljih zvijeri i pitomih životinja. Ne škode, niti čine ikakva zla jedne drugima.

Obratite se, pripravite put

Evanđelje najozbiljnije opominje kako se treba pripremiti za Isusov dolazak: po milosti u dušu na blagdan Božića i onaj na kraju svijeta. »Obratite se! Donosite, dakle, plod dostojan obraćenja.« Dovikuje Ivan Krstitelj da se ne pouzdavaju u svetost i dobrotu svojih roditelja, rodbine, ni Abrahama. Isto i nama da se ne pouzdajemo u svoju službu, kršćansko ime, ako ne živimo u svom životu kao istiniti kršćani i djeca nebeskog Oca: »Neće svaki koji mi govori Gospodine, Gospodine, ući u kraljevstvo Božje, nego onaj koji vrši volju moga nebeskog Oca.« (Mt 7, 21).

Farizeji — spominje ih evanđelje — vršili su na vanjštini pobožne vježbe, čak su se isticali pred narodom kao gorljivi ravnitelji Mojsijeva zakona. Ipak im Ivan veli u lice: »Leglo gujinje.« Ima zmija na vanjštini

lijepih boja, ali u sebi nose otrov. Ima i kršćana koji vrše lijepe pobožnosti i čine dobra djela, ali im je otrov smrtnog grijeha u duši, truju svoju dušu i druge.

Ozbiljna Ivanova opomena

»Već je sjekira položena na korijen stablima. Svako stablo koje ne donosi dobra ploda, siječe se i u oganj baca.« Nitko ne zna kad Bog, gospodar života i smrti, može postaviti sjekiru i prekinuti stablo našeg života. Zato prije Božjeg zahvata moramo mi postaviti sjekiru iskrenog pokajanja za grijehe, postaviti čvrstu odluku ne vraćanja na grijeh, tada će naš korijen tj. dubina duše i srca i volje biti posvećeno milošću božanskog života. Takav će život davati božansku vrijednost čitavom našem životu: molitvama, dobrim djelima, svagdanjim dužnostima, radostima i bolima.

Bog će biti pravedan sudac

»U ruci mu je vijača, pročistit će svoje gumno i skupiti žito u svoju žitnicu, a pljevu spaliti ognjem neugasivim.« Bog još prije konačnog suda čisti svoju Crkvu i pojedine vjernike. Kao pljevu izbacuje površne vjernike, ali čini da dobro zrno postane čisto tj. da se dobri Kristovi sljedbenici učvrste u dobru.

To su najozbiljnije poruke današnjih misnih čitanja prije radosnog blagdana Isusovog rođenja — Božića. Zato i jest iskreno kajanje izvor iskrene radosti. Govori sv. Ivan Zlatousti: »Obraćanje jača srce, osvijetljuje dušu i pripravlja unutarnjeg čovjeka da primi Krista.«

2. NEDJELJA DOŠAŠĆA »A«

Rando Paršić o. p.

Prizor iz bajke?...

Počujmo nanovo riječi Izaije proroka: »Vuk će prebivati s janjetom... tele i lavić zajedno će pasti, a dječak njih će voditi. Krava i medvjedica zajedno će pasti... Nad rupom gujinom igrat će dojenče«... Zar ne pomišljamo da ovakvi prizori postoje samo u pričama o vilama? Vilinski kraj gdje nema nasilja i straha, gdje nema nikakve vrste divljaštva, zloće i gdje se krvoloci odriču prolijevanja krvi. To postoji samo u snu.

Ipak ove utopijske slike sjećaju nas da u čovjeku postoji čežnja za mirom. Takva je čežnja postojala i kod izraelskog naroda, nada da će dolaskom Mesije nadoći mir, opće izmirenje, dokidanje posvudašnjeg nasilja bilo kojeg oblika. Budući da će tada vladati mir u odnosima među ljudima, tako će se i životinje prestati međusobno uništavati.

Prednost slabima i malenima

Nemojmo se zavesti ovim dražesnim slikama. Izija ne naviješta preoblikovanje u životinjskom carstvu, nego revoluciju među ljudima, a sve na Božji poticaj. Oni koji su redovito pred ljudima slabi i maleni, takvi će biti predmet njegove posebne pažnje. Dočim zli neće naći smilovanje u Božjim očima. Bit će osuđeni, jer su nanosili nepravdu čovjeku bez obrane. Bit će osuđeni jer su nanosili nepravdu. Mesija će dokrajčiti slavlje zla, a izrabljivani će čovjek ponovno naći svoje dostojanstvo.

Obratite se... pripravite put Gospodinu

Poslije stoljeća i stoljeća navješćuje Ivan Krstitelj skori dolazak Mesije nosioca pravde i srdžbe. Ima mnogo razloga da se grešnik boji njegova dolaska jer nije poštivao Zakon, jer je zlorabio svoju moć, prezirao slabe. Jedino mu ostaje mogućnost da iskoristi posljednju priliku kako bi izbjegao kaznu koju je svojim djelima zaslužio.

Potrebno je kajanje i potpuni zaokret u vladanju. Neka se grešnik ne pouzdaje da će se izvući nekim obredom, a ne dužnom promjenom, izmjenom svoga života. Ne zaboravimo da krštenje ne služi ničemu ako ono nije znak učinkovitog obraćenja. Vjerovati da je krštenje dovoljno da netko postane potpuni i trajni član Božjeg naroda, znači sebe zavaravati.

Pljevu će spaliti ognjem

Velimo »odviše je tanak« za čovjeka koji nije na visini svoje odgovornosti. Ali nije toliko važna čovječja služba, naslov, položaj. Važna je vrsnost njegova bića. Nećemo se bojati dolaska Boga ni njegova suda ako ne živimo zamotani u sebe, ako ozbiljno shvaćamo svoju odgovornost, ako odbijamo sudjelovanje u nepravdi, u izrabljivanju. U žitu koje će lopata pročišćavati mi nećemo biti lagana pljeva, nego teško i zdravo zrnje. Božja žestina pogađa samo one koji su svojom žestinom druge oštetili.

Svjedočiti životom

Mi kršćani priznajemo u Isusu Mesiju. Znamo da su se starozavjetna obećanja dijelom ispunila. Mi možemo samo primjerom svjedočiti njegov dolazak. Ali doklegod je čovjek žrtva drugoga, mi ne možemo prešutjeti volju za pravdom. Pa taman naš glas ostao glas vapijućeg u pustinji, kao što glas Ivana Krstitelja. Mi moramo pripremati put Gospodinu i olakšati susret s Isusom.

BEZGREŠNO ZAČEĆE BL. D. MARIJE »A«

Post 3, 9—15 + Ef 1, 3—6. 11—12 + Lk 1, 26—38

Aurelije Stein o. p.

Jedini nacrt spasenja

Od početka stvaranja svijeta preodređen je jedinstveni nacrt spasenja od Boga da učini čovjeka sudionikom svog božanskog života, Ali naši praroditelji nisu odgovorili na ovaj nacrt ljubavi. Grijeh je neminovno ukaljao prijateljstvo između Boga i čovječanstva. Bio je čin nepovjerenja prema Stvoritelju. Bog više nije smatran Ocem nego tiraninom koji ljubomorno skriva nešto samo za sebe.

Sve se činilo izgubljeno, promašeno. Srećom se Božja dobrota ne pušta svladati od zla. Radosno obećanje spasenja nakon grijeha, odraz je ljubavi Boga prema grešniku. Božji nacrt predviđa oštru borbu žene i sotone, ali će borba na kraju biti okrunjena pobjedom. Nad ljudskom se poviješću nadvija sjena križa. Vidi se pokraj križa žalosna Majka.

Potreba sveopćeg otkupljenja

Grijeh je ušao poput smrtonosnog otrova u stvorenje koje »uzdiše i muči se u porađajnim bolima sve do sada« (Rim 8,22). Možda nikada nije postojao u povijesti Crkve utisak da živimo u rastrojenom, rastavljenom svijetu, daleko od Boga. U svijetu spremnom na samouništenje i samoubojstvo. Sve što je sveto svodi se na ostatak primitivne kulture, na mit, a Boga se otprema kao nešto suvišno, otuđujuće. Ni čudo da se čovjek nalazi u tragičnoj osamljenosti, u pustinji života, pošto je opijen tehnologijom, znanošću, medicinom, itd.

Ipak potrošačko društvo, moralna anarhija, društvene nesređenosti samo su pridonijeli nejednaku raspodjelu među pojedincima i narodima, produbili duhovni jaz i prouzrokovali lutanje duhova. Ponovno se pojavljuje kula babilonska.

Krist se nanovo pojavljuje na laiciziranim, poganskim frontama naše civilizacije kao potreban Otkupitelj! A pojavljuje se i divan lik žene — Marije — znak nade!

Svijetu treba bezgrešnost

Naše je doba obilježeno stalnim umanjivanjem svetosti svega što je sveto, čak začetka života. Ljubav je ukaljana, ženidba potkopana rastavama, radosti materinstva umanjene pobačajima. Čak se smatra ne grijehom. »Moda« kvari običaje, sablažnjuje mlade, dječje duše.

Usred tolike nečisti opaža se potreba da se vratimo na čiste izvore života. Bezgrešna, djevičanska Marija podržava nas i ulijeva nadu .

Potrebno je pouzdanje u Boga

Nakon oholosti, umišljenosti, zabacivanja vrednota — današnji čovjek osjeća još potrebu Boga, slušanja njegove riječi, prilagođivanja njegovoj volji.

Marija nam se ukazuje kao uzor slušanja riječi, uzor vjerovanja, pristajanja uz Božju volju. U njoj nalazimo snagu i nadahnuće. Ona je naša majka: majka milosti i oproštenja, nade i kršćanske hrabrosti.

Okupimo se oko njezine slike s riječima arhanđela Gabrijela: »Zdravo Marijo, milosti puna.« Zavapijmo da moli za nas grešnike sada i na času smrti naše. Amen.

BEZGREŠNO ZAČEĆE BL. D. MARIJE »A«

Dr. Jordan Kuničić o. p.

Kada je Bernardica zapitala: »Gospođo, budi tako dobra pa nam reci tko si«, odgovori gospođa: »Ja sam bezgrešno začeće.« U imenima se krije bitnost imena, očituje tajnu samog bića. To je Marija. Po tome se razlikuje od svih ostalih stvorova jer samo njoj to ime pristaje u punom značenju.

Ganutljiv je prizor iz Evanđelja kad farizeji vode preljubnicu da Isus izreče nad njom kaznu, sud po Mojsijevu zakonu. Htjeli su Isusa iskušati da bi ga mogli optužiti. Htjedoše uhvatiti Isusa u klopku, ali on hvata njih. Po Mojsijevu zakonu najprije su svjedoci bili pozvani da na optuženu bace kamen. Reče im Isus: »Tko je bez grijeha, neka prvi baci kamen na nju.« Otišli su jedan za drugim. Ostala je samo grešnica: bijeda; i Isus: milosrđe.

»Koji je među vama bez grijeha.« Samo je jedna bila koja nije sagriješila, Marija, bezgrešna, Isusova, Božja majka. Oholicama dvadesetog stoljeća koji se bahato izdižu dobacuje Isus isto: Tko je među vama bez grijeha . . .

Recimo čovjeku današnjice iskreno u lice da je malen, neizmjerno malen, neznatan. Nekada se čovjek sramio grijeha, nekada je čovjek držao do sebe. Danas se ne srami grijeha jer ne cijeni sebe, izgubio je vrijednost pred sobom. To je najgori bankrot. Devalvacija je novca šala prema devalvaciji čovjeka. Rekao je neki umnik da rumenilo označuje u čovjeku unutrašnje granice krivnje. Gdje se zarumeni, tu počinje njegov plemenit ja.

Ako hoćemo ići dalje, moramo reći da je današnji čovjek bolestan. Duševno bolestan. Postoji bolest koja se očituje u raspadanju osobnosti, u cijepanju svoga ja. Čovjek današnjice ne nalazi sebe, sebe ne posjeduje, sebe ne cijeni jer se ne srami svoje krivice i sebe ne priznaje krivcem. A tu bi baš započela njegova veličina, njegovo obraćenje, put sreće.

Pred likom Bezgrešne

Bezgrešnu slikaju uzdignute glave. Tijelo je podložno njenoj duši, kao što je instrument podložan izvrsnom umjetniku. Uznjihana na obalama svetosti nije se spustila do blata grijeha. Nikakva strast, nikakvo neuredno čuvstvo, ništa nije pomutilo nebesku čistoću i sjaj njenih očiju. Stupala je po zemlji noseći u sebi nebo . . . O poklonici materije, robovi tijela, smrtnici, naučite od Bezgrešne da samo nebo uzvisuje čovjeka i čini ga sretnim i velikim. Visine su za velike ljude, a za gmazove je zemlja.

Bezgrešna gazi zmiju, grijeh. Uči nas da nije mogué kompromis s grijehom. Izdajicama govori da tko sa zlom paktira, taj od zla gine. Grijeh ili zlo najprije se osveti počinitelju, grešniku. Poslije se osvećuje njegovim. Često se dogodilo da su već sinovi plakali zlodjela otaca, za njih ispaštali.

Bezgrešna nas uči da grijeh vodi propasti. Što čini ljude nemirnima, nesigurnima ako ne grijeh nesloge, mržnje, nepravde, pohlepe, nepravde? Ili će čovječanstvo satrti grijeh kao Bezgrešna, ili će grijeh satrti, smrviti čovječanstvo. To je vječni zakon prošlosti, sadašnjosti, budućnosti. Tko zlo čini, zlo dočeka.

Bezgrešna gleda put neba. Dovikuje ljudima da ne bulje samo u zemlju. Ako je geocentrizam pogrešan u nauci, mnogo je pogrješniji u istini života. Mahune zemlje ne mogu zasititi dušu određenu za nebo. Neki je zalutali um uzviknuo: »Diis extinctis successit humanitas — na garištima bogova uzdiglo se čovječanstvo.« Tog umišljenika već nema, davno se raspao, a čovječanstvo slijedi gaziti zemlju i osjećati njezine trnovite staze i zalijevati ih suzama boli.

Zamjena srca

Bezgrešna drži ruke na prsima ili ih širi prema nama. Običaj je od šestog stoljeća slikati Mariju tako da na njenim prsima, na mjestu srca stoji Isus. Marija kao pokaznica, a Isus u liku hostije. Treba li nam rječitije pouke? Staviti Isusa da on uzme prvo i odlučno mjesto u našem životu. Nositi Isusa posvuda. Utisnuti njegove misli, osjećaje, djelovanje u misli, osjećaje i djelovanje svih ljudi.

Što bismo time polučili? Kad pojedinci i čovječanstvo budu odražavali Krista, njegovu nauku i njegov primjer, tada će se moći reći da je ispunjen cilj utjelovljenja, da se ostvarilo otajstvo Božića, da je čovječanstvo na putu trajne sreće, na putu prema Bogu.

Pred nama je Marijin primjer da je slijedimo bez grijeha. Pred nama je njezin zagovor. Ako nas grijeh odbija, neka nas bijeda tjera do njenih nogu, da se kajemo i da je molimo da svoju svetost prikaže umjesto naše zloće. Bezgrešna, moli za nas!

3. NEDJELJA DOŠAŠĆA »A«

Iz 35, 1—6a + Jak 5, 7—10 + Mt 11, 2—11
Dr. Dominik Budrović o. p.

Bog hiti da vas spasi

Izaija (1. čit.) pozivlje na radost, kao što nas ulazna pjesma na početku mise pozivlje riječima: Radujte se u Gospodinu uvijek! Zašto? »Gospodin je blizu.« To je razlog radosti.

Doista, Bog je stvorio čovjeka prema svom uzoru da živi punim životom kao čovjek i kao njegovo dijete, njegov sin po struji božanskog života kojim ga oživljava tajnovita stvarnost što je nazivamo posvetna milost. Stvorio ga Bog za pun, besmrtan život ako ljubavlju i posluhom ostane vjerno uz njega.

Čovjek se odalečio od Boga grijehom neposluha, a to znači odalečio se od besmrtnosti tijela i sreće. Čovjek je taj sklad poremetio, a Sin Božji je došao ponovno uspostaviti poremećeni red i sklad, čovjeka povratiti Bogu, a time životu i radosti. »Bog sam hita da nas spasi.«

Sudac stoji pred vratima

Ne dajmo se zavaravati ni od sebe ni od drugih: kao da više nema grijeha. I dalje su na snazi »deset Božjih zapovijedi.« Učili smo u katekizmu da ima i 7 glavnih grijeha iz kojih izviru ostali grijesi. Isto uči Crkva i danas. Dovoljno je čitati prvu poslanicu sv. Pavla Korinćanima (6) da se uvjerimo koliko ima grijeha. Nabraja 7 vrsta i takvi neće baštiniti kraljevstva Božjega (6, 4—10). Nemojmo se zavaravati: grijeh je najteži teret koji čini život nesretnim. »Grijeh čini narode bijednima« (Prov 14, 34). »Luđaku je grijeh šala« (Lib. 9).

Ima i lakih grijeha. Laki se grijesi mogu oprostiti i bez ispovijedi: činom ljubavi prema Bogu i kajanjem, i u dobro pripravljenoj pričesti. Ali se teški, smrtni grijesi ne opraštaju bez sakramenta ispovijedi... Eto to je put u božićnoj radosti: osloboditi se grijeha jer zato se i rodio Sin Božji kao čovjek i pretrpio sve za naše spasenje.

Ivan Kr. uzor u vršenju dužnosti

Čuli smo iz evanđelja kako Ivan šalje iz zatvora svoje učenike da se uvjere da je Isus obećani Mesija. Prije nego odoše Ivanovi učenici, Isus ističe Ivana kao uzor. Pita Židove, zašto su izišli u pustinju? Ne, trsku koju vjetar ljulja ili čovjeka mekušasto odjevena! Naime, Ivan je čvrst karakter, stroga života koji je zbog toga završio u Herodovoj tamnici.

Krist ističe Ivana i nama danas za uzor našeg vladanja. Odvažio se opomenuti Heroda da mu nije dopušteno imati bratovu ženu. Zaista snažna opomena velikom broju ljudi. I kršćanima koji nisu uredili brak prema vjeri i Božjim zakonima! Uzor je Ivan u vršenju dužnosti ne samo vjerskih nego i obiteljskih, društvenih, građanskih, jer kršćanski moral i savjest moraju upravljati čitavim životom kršćana.

Zaključimo. Iz Boga, izvora čiste radosti, tad će se prelijevati u nas dubinska radost ako Bog po milosti uđe u našu dušu. Jedino će tada Božić biti blagdan bogate Božje milosti. Uistinu radostan i: sretan Božić!

3. NEDJELJA DOŠAŠĆA »A«

Anđelko Babić, župnik drage uspomene

Spremamo se uskoro dočekati Nekoga tko nam je drag, doček našeg Božića. Znam da nas pet milijuna katolika nećemo u božićnim danima ništa pročitati u novinama, čuti preko radija, vidjeti preko TV o svom blagdanu. Čak se može pojaviti koji Däniken sa svojim plitkim maštanjima. Pa neka! Mi ćemo tada još ljepše i radosnije proslaviti naš sveti dan: Božić!

Drukčije dočekujemo nekoga koga vruće želimo, drukčije nekoga koga moraš čekati jer te netko natjera. Kad ovih dana mnogi čekaju svoje iz svijeta, ne treba ih nitko nagoniti da ih radosno dočekaju. Isto tako ne treba posebno kršćane pripremati da radosno dočekaju blagdan Kristova rođenja. Radosni će dočekati taj dan potaknuti svojim kršćanskim osjećajem.

Jesi li ti onaj koji ima doći?

Današnje evanđelje ne govori o Kristovu rođenju, nego o tamnovanju Ivana Krstitelja. Zašto je u tamnici? Događalo se mnogo puta da najpošteniji i najsvetiji dolaze iza rešetaka, trunu u tamnici dok se zlotvori koče Tako je bilo s Ivanom. Dopao je tamnice jer nije mogao šutjeti a da kralju Herodu ne rekne u lice da je bestidnik što je otjerao svoju ženu, a doveo bratovu.

I zamislite da on koji je prije toga svijetu kod rijeke Jordana rekao za Isusa da je Jaganjac Božji koga svi očekujemo, sada kao da je počeo sumnjati u tu izjavu... Šalje svoje učenike da pitaju Isusa: Jesi li ti onaj koji ima doći ili da drugoga čekamo?... Isus poručuje Ivanu: »Pođite i javite Ivanu što ste čuli i vidjeli: Slijepi progledaju, hromi hode, gubavi se čiste... Upravo ono što je davno prorok rekao da će takva djela pratiti budućeg spasitelja. Htio je Isus učvrstiti Ivana i njegove učenike.

Što mi kršćani mislimo

Dragi kršćanine, nije li i tebi više puta došlo u glavu, pa sad i o Božiću: je li baš sve ovo istina što nas vjera i Crkva uče o Isusovu rođenju? O onom da je on Sin Božji, Spasitelj svijeta? Ili se moramo okrenuti novim spasiteljima.

Ne zamjera tebi Isus što misliš svojom glavom, samo nastoj pravilno, logično misliti i zaključivati. Pogledaj u prošlost. Za tobom je tisuće godina krćšanske povijesti, povijesti djelovanja Isusove nauke.

Danas Evropa ide mnogo naprijed u kulturi i uljudbi. A što misliš tko je do kulture, uljudbe doveo Evropu? Svi bi narodi i germanski, romanski, slavenski koji nastavaju Evropu bili divlji kao u doba seobe naroda, da ih kršćanstvo nije preporodilo, uljudilo i uzdiglo. To je činjenica. Tu je Krist po svojoj nauci slijepima otvarao oči, gluhima uši, hrome učio hodati i govorio im preko Crkve svoju radosnu vijest, evanđelje.

I kad ti danas netko postavlja pitanje je li Isus zaista onaj Spasitelj koji ima usrećiti ljudski rod, ili čovjek mora nekom drugomu okrenuti oči i pamet i srce — onda sebi opričaj što je Isusova nauka učinila od Evrope, a Evropa prenijela na druge kontinente.

Blago onome tko se ne sablazni

Isus u poruci Ivanu veli: »Blago onom tko se ne sablazni nada mnom.« Već spomenuh da je kršćanstvo od divljih naroda učinilo najnaprednije, najkulturnije narode. Ali ako pogledamo da je iza nas preko tisuću godina

kršćanske prošlosti i da Isusova nauka neprestano nastoji uljuditi, upitomiti ljude, također vidimo koliko ima i među nama i po Evropi neljudstva, zločina, prljavštine u duši, pa i svih drugih zala.

Što jest, jest! Ali tomu nije kriva Isusova nauka, nego oni koji je nisu proveli u život. Kad netko umire, a kraj njega je lijek koji mu može spasiti život, a on neće uzeti lijek, hoćeš li kazati da lijek ne valja? Ne, nego bolesna pamet ne valja... I ako netko skapava od glada i žeđi, a na dohvatu mu je i hrana i voda pa je neće uzeti — tko je onda kriv?

Braćo, ostavio nam je Isus divan recept kako ćemo se jačati i liječiti, ali ako ga ne upotrijebimo — nije Isus kriv. Zato on reče: Blago onomu tko se ne sablazni nada mnom! Drugim riječima: blago onom komu nisu vjeru uzdrmali pakosne ljudske pameti, ni nevolje što ih Bog pušta na svijet.

Među vama je...

Kad je Ivan čuo za Isusov odgovor, reče svijetu: Među vama je, a vi ga ne poznajete! Mislio je na Isusa. Mi čekamo blagdan njegova rođenja, ali je on već davno došao. Nalazi se među vama. U svetohraništu. Mislimo li na to kad uđemo u crkvu? Jesu li nam misli uz njega kad pjevamo i molimo? Tu će saći za vrijeme mise. Jedno je sigurno: Bog te gleda. Drago mu je da si ovdje došao, da ga slaviš molitvom. Primi ga u pričesti. Da i nama ne dovikne sv. Ivan: Među vama je, a vi ga ne poznate!

4. NEDJELJA DOŠAŠĆA »A«

Iz 7, 10—14 + Rim 1, 1—7 + Mt 1, 18—24
Dominik Budrović o. p.

Bog s nama

Evanđelje nas poučava kako se je časno i otajstveno izvršio dolazak Sina Božjega u našoj naravi. On je već među nama »Bog s nama« u krilu jedne majke i djevice. Tu nam je sveti Josip najvjerniji svjedok.

Prema ondašnjem židovskom običaju zaruke su se svečano obavljale, ali zaručnica bi ostajala u očevu domu još otprilike godinu dana. Tada bi tek zaručnica bez velikih svečanosti došla u dom svoga zaručnika i ženidba se je smatrala konačno završenom.

Ne boj se uzeti Mariju

Anđelovo navještenje Mariji s Isusom pod njezinim srcem dogodilo se kroz to zaručničko vrijeme: »prije nego će se oni sastati« u Josipovom domu. Josip je prije tog zajedničkog života opazio da je njegova zaručnica u blagoslovljenom stanju. On svet i pobožan uvjerio se je prije zaruka da je Marija još svetija. Marija mu iz skromnosti nije bila otkrila otajstvo. Zato se je našao u velikoj neprilici što da radi. U Marijinu čast i svetost nije

sumnjao, zato je nije htio prijaviti vlastima da ne bude osramoćena. A ne znajući za otajstvo namjeravao je naprosto ne primiti je u svoj dom.

Zato tada i njemu Bog po anđelu objavljuje otajstvo utjelovljenja Sina Božjega i da će on, Josip, preuzeti ulogu i skrb glave u toj obitelji dok ne dođe vrijeme da se Isus potpuno očituje ljudima. Josip će biti pred zakonom i ljudima smatran kao Isusov otac i pravi Marijin muž. Tako će se sve časno i redovito odvijati i za Isusa i Mariju. Josip će biti vremeniti skrbnik obitelji, pomoć kad pođu na popis u Bethehem, u vrijeme rođenja u spilji i kad su također morali pred Herodom bježati u Egipat itd....

Božji skrbnik i sluga

Sve je Josip vjerno izvršio jer je tako Bog htio. Iako je pred ljudima i pred zakonom on bio glava obitelji, ali se je smatrao najmnjim u svom domu. Isus je bio Bog, Marija Božja majka, a on je samo snosio teret, napore obiteljskog doma i života. Utrošio je svoj život kao Božji sluga i skrbnik dok nije došlo vrijeme da Isus nastupi javno kao Spasitelj ljudi.

Evanđelje spominje zadnji put sv. Josipa kad je 12 godišnji Isus ostao u jeruzalemskom hramu gdje su ga Marija i Josip našli poslije tri dana traženja. Evanđelje zatim iznosi da je Isus sišao u Nazaret, tu bio poslušan Mariji i Josipu. Od tog vremena ni u evanđelju niti igdje u Svetom pismu nema više spomena, riječi o tom velikom, najvećem svecu poslije Isusa i Marije. Samo nam neka predaja veli da je Josip bolovao koju godinu pred svoju svetu smrt, na kojoj su bili prisutni Isus i Marija. Odatle se časti Josip kao zaštitnik za dobru, svetu kršćansku smrt.

Sv. Josip uzor i zaštitnik

Eto nam svetog Josipa uzora kako dočekati i životom prihvatiti Isusa. Ispremno izvršavati Božju volju gdje god nam se očituje. Vršiti Božje zapovijedi, dužnosti svoje vjere, dužnosti u obitelji, svoj životni poziv, dužnosti zvanja, rada. Uvijek gledati korist i napredak zajednice u kojoj se i za koju se radi, ne tražeći časti, prednosti već pomoći drugima. U isto vrijeme izgrađivati sebe kao čovjeka i kao kršćanina i tako izvršavati životnu zadaću koju nam je Božja providnost odredila. To mora biti posljedica naše priprave za blagdan Isusova rođenja.

Ako smo u mnogočemu odbijali Isusa slično stanovnicima gradića Betlehema, neka nam veliki blagdan Božića bude zgoda da to popravimo: iskrenim kajanjem i čvrstom odlukom u sakramentu ispovijedi da žarkom molitvom pripravimo u svom srcu lijepe i čiste jaslice u koje će po pričesti biti položen onaj nekoć maleni Isus, a uvijek veliki Bog. Takav će nam Bog biti radost duše i sreća srca.

4. NEDJELJA DOŠAŠĆA »A«

Rando Paršić o. p.

Juan Arias piše u knjizi »Bog u kojega ne vjerujem«: »Evo u kojeg Boga ne vjerujem. Ne vjerujem u Boga koji ne bi bio rođen iz krila žene; u Boga koji ne dopušta da mu se kaže ti; u Boga koji neće da s nama sjedne za stol na našim ljudskim svečanostima; u Boga koji mi ne bi prodavao jeftinije.« Slaže se s onim što smo čuli u 1. čitanju: »Emanuel — Bog s nama!«

Bog u nama

Sveto pismo ne dokazuje nazočnost Boga u nama nekakvim filozofskim dokazima, ne stvara neke teorije, nego u Svetom pismu nalazimo svjedočanstva i tvrdnje o trajnoj nazočnosti njegova Duha. »Ta nije daleko ni od koga od nas. U njemu, doista, živimo, mičemo se i jesmo« (Dap 17, 28).

Svijest da Bog stanuje, boravi u nama u tome je veličina kršćanina. Svijest i uvjerenje da ga je preplavilo božansko. Reče Isus: »K njemu ćemo doći i kod njega se nastaniti.« Postajemo Božje svetohranište. Budući da je kršćanin sav u Bogu, mijenja se čitavo njegovo djelovanje. »Biti u Bogu« znači biti Božja pokaznica...

Bog: jedan od nas

Bog je postao jedan od nas, u svemu sličan osim u grijehu. Evanđelisti Matej i Luka ovo ističu u rodoslovlju Isusa Krista. Spominju se u rodoslovlju i neke žene (Tamara, Rahab, Rut, Betsabeja, žena Urijina) koje nisu bile baš uzorne. Dakle, Sin, čovječji, Isus, potomak je grešnog čovječanstva.

Potomak Davidov u svemu je nama sličan. Crkva je jasno potvrdila ovu nauku o Isusu već u početku protiv heretika, krivovjeraca. Na saborima: u Niceji iznosi nauku o Kristovu božanstvu; u Efezu o jedinstvu; u Kalcedoniji brani Kristovo čovještvo (g. 451). Čovjek u potpunom smislu, naš brat u zemaljskim zbivanjima. Trpio je, radio, bio susjed u selu, rastao do zrelosti života.

Utjelovljenjem sišao je u ljudsku zajednicu. Zbačen je zid koji je dijelio nebo od zemlje. Na neki način je i materija bila oplemenjena, uzdignuta na više. Sve se je, prema riječima svetog Pavla, »zaodjenulo u Gospodina Isusa Krista« (Rim 13, 14). Materija postaje sveta jer joj uskrsnuće tijela daje vrijednost, jer je pozvana, određena da stvori novo nebo i novu zemlju. Materija nije nešto prolazno, niti stan neprijatelja Božjeg, ona je stan Duha, određena za proslavu u vječnosti. Naš se Bog nije ustručavao zamazati ruke zanatom drvodjelstva, niti ožuljaviti ruke napornim radom, a niti se znojiti na putovima apostolskog rada u danima progona i bijega u tuđinu.

Bog za nas

Da bi nam Bog bio što bliži nije izbjegavao ljudsku bol, patnju. Htio je osobno platiti cijenu, snosio je, trpio, »umro je za mene.« (Sv. Pavao). Nije

se ograničio na lijepe, privlačne riječi, govore, nego nas je otkupio svojom krvi. Uistinu »Bog s nama« je postao. U poniznosti se prignuo i oprao noge učenicima prije nego je raspet na križu.

Uzevši naše stanje koji smo raspeti od težine života, nije to bilo sažaljenje nad čovjekom nego je htio biti što bliže čovjeku patniku. Kad pati čovjek tad je najbliži Bogu, a Bog stanuje u njemu.

»Bog s nama.« Krist se utjelovio da bude ostvaritelj Očevog nacrta za sve ljude. Nije sustezao da se pojavi među grešnicima, da se solidarizira sa siromasima, progonjenima, umirući za njih da bi sve doveo do Oca gdje već nema nepravde i grijeha.

Pripremimo se za Božić da Emanuel dođe stanovati: u nama, za nas, među nama, kao jedan od nas.

BOŽIĆ — ROĐENJE G. N. ISUSA KRISTA »A«

Rando Paršić o. p.

Njegovo rođenje — naš Božić (rođenje)

Njegovo rođenje daleko od sela Nazareta, usred negostoljubivog naroda, čak neosjetljiva prema trudnoj Mariji. — Naš Božić kraj svojih dragih. Svi se skupljaju da čestitaju, proslave.

Njegovo rođenje u spilji, štali. Izdubeno u brdu. Nutarnji prostor obranjen zidom. To je sve. — Naš Božić u kući. Uglavnom sve je potrebno unutra. A da ne govorimo o raskošnim namještajima itd.

Njegovo rođenje u tami noći. Vjerojatno je Josip zapalio oganj u kutu spilje. Možda ni to. — Naš Božić u osvijetljenoj sobi. U kutu božićni bor, svijećice, igračke. Igra svjetla i boja.

Njegovo rođenje u studeni, a potrebna je toplina u hladnoj noći. Sav u povoju što mu ga pribavi siromašna majka. — Naš Božić u zimi, ali sobu grije toplina unatoč vanjskoj studeni, snijegu. I peć i komini...

Njegovo rođenje u štali zgrađenoj od kamenja, i od nekoliko dasaka. Na podu slama, ostala od prethodnog putnika. — Naš Božić a uokolo poltrone, sjedala, kreveti...

Njegovo rođenje bez najnužnijeg za novorođenče i rodilju. Ni toplo piće ni nešto što bi ojačalo rodilju nakon poroda. — Naš Božić u obilju jela i pića svake vrsti. Stan ispunjen obiljem. Jede se i neumjereno.

Njegovo rođenje u siromaštvu. Pelene, ovoji od majke, a uokolo slama. — Naš Božić svečanost u preobilju. Upravo u čast malom Isusu razbacuju se darovi, sve u zabavi...

Njegovo rođenje znak mira, spasa

Na žalost, umjesto da njegovo rođenje, Božić, bude ljudima dan mira, spasenja, sreće, postao je nama, mnogima dan uživanja, razvrata, troška i grijeha.

O maleno Dijete, rođeno u studeni, tami, siromaštvu, bijedi, daj da shvati naš naraštaj koji se topi u bogatstvu, u užitku, u mekuštvu, u isprazi

nosti, u glibu zla, grijeha — što je vrijednost stvari, vrijednost vremena, vrijednost tijela, vrijednost osjećaja, vrijednost pameti, vrijednost srca, vrijednost života.

BOŽIĆ — POROĐENJE GOSPODNJE »A«

Rando Paršić o. p.

Božić je! Već smo se tjednima spremali, osobito djeca. Čekali Božić najveću radost u povijesti čovječanstva: rođenje Isusa od Djevice Marije. Ono što je već davno prorokovao Izaija: »Evo, djevica će začeti roditi sina i nadjenut će mu se ime Emanuel... Jer, dijete nam se rodilo, sin nam je darovan; na plećima njegovim vlast je, i nazvan je imenom: Savjetnik čudesni, Bog silni, Otac vječni, Knez mira —da poraste vlast i mir bez kraja na prijestolju Davidovu i u kraljevstvu njegovu te se učvrsti i utvrdi u pravu i pravednosti od sada pa dovijeka. Privržena ljubav Gospodina nad vojskama to će učiniti« (Iz 9, 5—6).

Boravi među nama i u nama

Isus je postao čovjekom ne samo da boravi među nama nego pogotovo da boravi u nama. Kao što se Riječ Božja, Isus sjedinio s čovjekom u Mariji i čini (hipostatično) jednu osobu, tako je Isus postavši čovjek uzeo u svoje čovještvo cijelu ljudsku obitelj i od nje učinio jedno tijelo. To otvoreno tvrdi sv. Pavao: »Vi ste tijelo Kristovo, i, pojedinačno, udovi« (1 Kor 12, 27). Zato po Kristovu rođenju svi ljudi postaju djeca Božja i djeca Marijina.

Rođenje je Isusovo uistinu rođenje novog čovječanstva. Papa Lav Veliki ne jednom zanosno propovijeda u svojim homilijama o rođenju Spasitelja, pozdravljajući Božić kao dvostruke zaruke Boga: s ljudskom naravi i s čitavim čovječanstvom. Govori: »Riječ postade tijelom i nastani se među nama. Božanska nas je Riječ usličila sebi. Mi smo njegovo tijelo od dana kada se utjelovio u krilu Djevice.« Sveti Atanazije piše: »U snazi rodbinstva po tijelu, svi smo mi sada ujedinjeni Riječi, Isusu.« Sveti Grgur Nizenski: »Po Isusu je čitavo čovječanstvo bilo povezano božanstvu.«

Svoji ga ne primiše

Bolna misao prolazi nam kroz pamet i srce. Evo već 2000 godina od rođenja Isusova, a ipak ga veliki dio čovječanstva ne pozna. Još gore, mnogi koji znadu za njega ne misle na njega iako broje godine povijesti po njegovu imenu. Otajstvo! Još neprotumačivo!

Kad bi netko otkrio lijek protiv raka, odmah bi to svijet doznao i upotrebljavao. Pitamo se kako to čovjeka ne privlači Božić, rođenje Božje? Kako to da čovjek ne shvaća da mu je Bog donio vječno spasenje, puninu radosti i da ljubavlju liječi rane grijeha?

Neka ovaj Božić učini svakoga poput pastira i anđela da bude navjestitelj, pjevač otajstva Betlehema, da ga zahvati radost što izlazi iz malog Djeteta, znak njegova božanstva.

Čestitka Božića

Braćo, rodio nam se kralj u gradu Betlehema. Radujmo se jer se rodio radi nas i našega spasenja. Danas se otvorilo nebo, sišao je Krist, Sin Božji, u spilju, prate ga nepregledne čete anđela. Danas anđeli pjevaju: »Slava Bogu na visini.« Danas se pojavio naš vječno milosrdni Bog. Svima milosrdan i onima koji vjeruju i ne vjeruju.

Svima vama želim sretan Božić vjere, nade i ljubavi!

BOŽIĆ — ROĐENJE GOSPODNJE »A«

Aurelije Stein o. p.

Čitao sam negdje opis događaja iz prvog svjetskog rata. Djeluje božićno iako se nije dogodilo na Božić.

Fronta još nije bila čvrsta. Dvije su neprijateljske jedinice vodile borbu, pucale jedna na drugu preko jedne seljačke kuće koja se nalazila u nizini. Za vrijeme žestoke pucnjave otvore se vrata kuće. Kroz vrata iziđe malo dijete, pođe preko livade kao da nije rat, kao da se ne puca. Svi upraviše poglede na dijete, nijedan se pucanj nije više čuo. Briga da se djetetu ne bi što dogodilo, učinilo je da su svi na jednoj i drugoj za časak zaboravili na rat, na strahovit zanat ubijanja. Za jedan je časak bio mir i sporazum između jedne i druge fronte dok dijete nije bilo na sigurnom.

Ne znam da li se ovo zbilo ili ne, ali jedno znam da se ovo događa na Božić. Između svih fronta koje razdiru ljude u godinu dana najednom stoji malo dijete: božansko dijete, silan Bog koji gleda očima malog djeteta Isusa.

Fronta: mržnje, neprijateljstva na drugoga

Što je s našim frontovima? Što je s našom mržnjom? Znamo li da svaka pucnjava uvredljivim riječima mržnje, najprije pogađa božićno Dijete? Zar ne bi bio potrebit mir i sporazum barem na Božić?

Tragično je da se uvijek ponovno razbija onaj mir među ljudima koji su nam anđeli navijestili nad Betlehemom. Nanovo se pojavljuju fronte između čovjeka i čovjeka, između naroda i naroda. I sada se puca, padaju ljudski životi. I gdje se ne puca, postoji žestoka bitka hladnog rata. Nitko ne drži da vlada mir u svijetu.

Daleko smo od mira. Tješimo se da će svaki narod danas zapjevati svoju božićnu pjesmu mira. Na neki način stoji danas mali Isus između svih frontova da bi čovjek našao čovjeka i srce drugo srce!

Fronta: svađa sa samim sobom

Još je jedna najneobičnija fronta koja prolazi kroz srž samoga čovjeka, kroz čovjeka koji živi u svađi i nemiru sam sa sobom Kolike. unutarnje rastrganosti, koliki unutarnji jal razdire čovjeka. Dvije polovice koje se nikada ne mogu spojiti. I tu sada za Božić stupa usred tog jaza dijete Isus da nanovo stopi čovjeka u cjelinu, da mu daruje mir.

Fronta: neprijateljstvo s Bogom

Ova treća je fronta najmahnitija kad čovjek živi u neprijateljstvu s Bogom u grijehu, kad čovjek mrzi Boga i protiv njega podiže frontu. Možda to nije uvijek mržnja na Boga, nije uvijek i ne mora biti paklenska i vražja zagriženost kojom se Bogu svjesno naviješćuje rat, ali si, brate i sestro, možda dopustio da se širi pukotina između tebe i Boga. Ona je tu i odjeljuje te od Boga. I sada tu stoji dijete Isus i gleda te dječjim očima, zove te. Tada je u tvojoj duši nastao Božić!

Fronta za frontom otvara se oko našeg srca, ali danas na Božić stoji pred nama Dijete Isus. Postajemo i mi djeca, pa bili i odrasli. Naslućujemo da kad ne bi bilo malog Djeteta, svi bismo iskrvarili na našim frontovima mržnje, svađe, neprijateljstva, nemira.

Pred jaslicama djeteta Isusa izrecimo molitvu: Spasitelju, daj da danas spoznamo da nije ništa tako sveto, tako veliko, tako uzvišeno, doli zvati se tvojim djetetom!

BLAGDAN BOGORODICE »A« — NOVA GODINA

Br 6, 22—27 + Gal 4, 4—7 + Lk 2, 16—21

o. Jordan Kuničić o. p.

Bacili smo stari kalendar u ponor prošlosti, upitnim pogledom gledamo novi kalendar. Da nam je otkriti tajnu. Koprena na licu 365 dana skriva nam zagonetku, tajnu. Nije li u tome njezina zanimljivost?

Budimo kršćani pred tajnom vremena. Novom godinom priznajemo kršćanstvu njegovu povjesnost. Novom godinom označili smo koliko je godina minulo od Kristova rođenja. Po tom ćemo prosuđivati vrijeme i ove godine. Hoće li vrijeme ove godine zaslužiti da bude nazvano kršćansko ili nekršćansko, plodno ili neplodno, sretno ili nesretno. Ovisi o nama. Vrijeme je takvo kakvim ga ljudi čine.

Dragocjeno vrijeme godine

»Na hipu se vrijeme vrti, jedan hip je sve do smrti«, pjeva I. Gundulić. Znači da čovjek odveć brzo živi. Naučio je kako će upokoriti vodu, saći u dubinu mora, dosegnuti visinu do mjeseca, prodrijeti u utrobu zemlje, ali čini se da se ne može ponositi kako zna svladati i iskoristiti vrijeme jedne godine u sreću dostojnu čovjeka.

Godina je samo 365 dana, ali će ti dani bolno i polagano odmicati za patnike i nesretnike. Ti su dani dovoljni da saberemo blago dobrih djela za vječnost gdje ni moljci ne podgrizaju, ni rđa ne jede, ni tati ne kradu (Mt 6, 20). Malo je 365 dana, ali će se možda netko u roku nekoliko sati odlučiti na ženidbu i biti sretan kroz sav život. Zaista »vrijeme je novac« jer nam donosi blago sreće, ali može donijeti i zlo nesreće.

Otkupimo vrijeme

Često ljudi otkupljuju polje, kuću, namještaje i time postaju vlasnici. Uskraćuju sebi zabave, lišavaju se mnogo čega da uzmognu reći: ovo je moje.

Na satu ove godine stoji natpis: »Prolaze dani i uračunavaju se.« Pred nama je 365 bijelih, neispisanih stranica života. Ispunimo ih dobrim djelima da nas na kraju godine ne bude sram za koju stranicu... Pred nama je neodređeno polje. Čuvajmo se da ga ne zaposjednemo kao besplodna smokva da ne bi gospodar života naredio da se takav posiječe i baci u peć (Lk 13, 7).

Preporođeni

Vrijeme je otkupljeno od Krista, povijest je obnovljena i vječno se obnavlja. Neki je nevjernik našao urođenika u prašumi kako čita Evanđelje. Upita: »Kakvo dobro nalaziš u toj knjizi?« Odgovori mu urođenik: »Da nema ove knjige, ti bi bio već pojeden.« Kristovo je evanđelje pretvorilo ljudoždera u uljudbenog čovjeka. Ono je sposobno pretvoriti kršćanina u sveca.

Svi se mi moramo preporoditi, pomladiti (Iv 3, 10). Zašto neki nazivaju ovaj dan »dan dječje radosti«, a djeca na nj imaju najmanje prava jer u prošlosti nisu ništa zaslužila? Stariji otkupljuju vrijeme, imaju na nj pravo. Ovo je dan radosti starijih, jer još žive i nadaju se još živjeti i otkupljivati vrijeme za sreću na zemlji i u nebu.

S Isusom i Marijom

Molio je misionar časoslov i pred sobom imao sličicu s malim Isusom i Marijom. Mislio poganin da je to misionareva žena i dijete. Reče mu misionar: »To mi je brat i duhovna majka. Brat mi je Krist; duhovna mi je majka Marija. Ti nosiš sa sobom slike tvojih dragih, ja nosim ovu sliku da u Isusu i Mariji kroz ovu godinu nađem svjetlo, utjehu, snagu. I meni je potrebna pratnja.« Poganin pogleda začuđeno. Rastavili su ih različiti putevi.

Hoćemo li doživjeti Silvestrovo na kraju ove godine? Ne znamo. Hoćemo li ispuniti vrijeme zaslužnim radom i tako ga otkupiti za naše dobro i ostalih ljudi? Ovisi o nama! U jednom i drugom slučaju potrebna nam je pratnja. Bog je nevidljiv, ali je ništa manje »put, istina i život.«

U Isusu i Mariji gledajmo uzore, slijedimo primjere, molimo pomoć, stavimo ufanje. S njima ćemo živjeti, raditi, moliti, patiti, otkupljivati vrijeme, zarađivati za vremenitu i vječnu sreću. To danas zaželimo jedan drugome kad od srca izgovorimo: Sretna Nova godina!

BLAGDAN BOGORODICE »A« — NOVA GODINA

Rando Paršić o. p.

Nova godina 1984. Radosno je pozdravljamo, zahvaljujemo Bogu, moleći da nam ne bude samo nova godina nego da u njoj svi postanemo novi. Još živimo u slatkom doživljaju svete božićne noći kad se Bog pojavio kao dijete, a Marija poput zore položila u jasle »sunce pravde.«

Nova godina, novi čovjek

Isus Krist je vječno nov čovjek. Zato nas sveti Pavao u poslanici Rimljanima opominje da se zaodjenemo Isusom Kristom, novim čovjekom. Zaodjenuti se znači stopiti se u njega da uvijek sve više usličujemo svoj život s njegovim. Svaki dan koji nije osvijetljen Kristovom riječju — to je mrak.

Nova godina, novi čovjek. Svaki dan na svom mjestu sa svojim molitvama, radom, djelima ljubavi. Dani nipošto kao kamenčići u potoku što ih voda ispremeće. Svaka minuta, svaki hip vrijedi koliko vječnost. Bog je u potpunom redu stvorio svemir, i mi moramo u redu stvarati svoju povijest.

Nova godina, novi čovjek. Da bismo bili pravi kršćani moramo svagdano živjeti glavni zakon naše vjere: ljubiti. Ljubav je prava kada smo slobodni od sebičnosti, kad radimo iz ljubavi, kad iz ljubavi dajemo sve, kad iz ljubavi trpimo s onima koji plaču... Sebičnost posljedica je oholosti, a oholost rađa grijehe; pobune, mržnje, osvete, nasilja, pljačke, licemjerstva, klevetanja, svake vrste zla...

Nova godina, novi čovjek. Moramo dati drugima što znamo, što imamo ako hoćemo biti novi ljudi. Prvi pozdraviti, nasmiješiti se, čestitati, pružiti pomoć. Nikada neće uzmanjkati siromaha, bijednika. Ništa ne ispunja tako srce kao što pomoć siromahu, bolesnomu, siroti, ostarjelom.

Dajte i dat će vam se

Dati, često odzvanja na ustima Isusovim. U pustinji zapovijeda apostolima da dadu umnoženi kruh i ribu izgladnjelom mnoštvu. Pohvalio je siromašnu udovicu koja je ubacila u hramsku riznicu sav svoj višak, sve što je imala. Odgovara: Dajte caru carevo, a Bogu Božje. Učio je učenike: Badava primiste, badava dajte. Jednom reče: Dajte i dat će vam se. Osiguravajući zemaljsko i nebesko za velikodušno davanje. Tko daje taj sije. Što više sije, više sabire. Tko ljubi sretan je ne samo jer daje ono što ima, nego je spreman dati svoj život kao što učini Isus, umirući na križu za sve nas.

Da bi nas Nova godina našla uistinu nove, zazovimo žarkom molitvom Duha Svetoga koji je beskrajna Božja ljubav. On sve može i sve obavlja. Neka obnovi i našu vjeru da po njoj stignemo u vječni život gdje nas čekaju toliki koji su nam na prijelazu u vječnost rekli: doviđenja!

Na prvi dan godine preporučimo se Mariji koju Crkva u današnjem bogoslužju zaziva pod imenom Majka Božja, opominje nas da se uzdamo u nju koja je naša zagovornica i posrednica, naša nada.

Surađujmo s Bogom da u Novoj godini postanemo uistinu novi ljudi! Uzmimo za pravilo svakog dana u ovoj godini: danas započinjem! Svaki nam dan mora biti neispisana stranica koju ćemo ispisati ljubavlju prema Bogu i ljubavlju prema bratu čovjeku!

Možda je ovo zadnja godina u mom životu. Nek nam unese utjehu Isusova prispodoba o gospodaru vinograda koji je izišao na trg tražiti radnike u treću, u šestu, u devetu, u jedanaestu uru. Prolazio je i uz one koji su stajali besposleni. Reče im: »Pođite i vi raditi u moj vinograd.« I svima je dao istu plaću. Onima što dođoše u prvu uru i onima koji dođoše posljednji.

I stariji i mlađi uđimo puni pouzdanja u Novu godinu. Sretno!

BOGOJAVLJENJE »A«

Iz 60, 1—6 + Ef 3, 2—3a. 5—6 + Mt 2, 1—12
Drago Kolimbatović o. p.

Povijest Bogojavljenja

U zemljama Dalekog istoka postojala je predaja da će jednom neki kralj doći na svijet, zavladati cijelim svijetom a njegov će dolazak biti obilježen pojavom neobičnog svjetla. I zaista zvjezdoznanci svjedoče da se u doba Isusova rođenja pojavila neobična zvijezda. Mudraci s istoka zbog njene pojave krenu na put potražiti kralja da mu se poklone.

Zvijezda ih dovede do Jeruzalema. Njihov je dolazak uznemirio Heroda i Jeruzalem. Herod se imao zašto uznemiriti. Teško bolestan nastoji pod svaku cijenu osigurati prijestolje svojim maloljetnim sinovima. Zbog toga je i noć progutala njegovu majku i dva rođena brata. I kad je mislio da se više nema koga bojati, eto vijesti da se rodio neki novi kralj, i to baš u njegovoj zemlji. Od svojih učenjaka doznaje da se izjava mudraca potpuno podudara sa starozavjetnim proročanstvima. Ne preostaje mu drugo nego da mudrace potajno dozove, pomno ispita kad im se pojavila zvijezda i da ih zamoli, pošto pronađu dijete i poklone mu se, da se opet vrate k njemu da i on ode i pokloni mu se... A u sebi je mislio svoje!

Međutim su se Herodovi planovi izjalovili. Bog preko anđela javlja mudracima da se ne vrate Herodu, a Josipu da uzme Mariju i dijete i bježi u Egipat. Izigran od mudraca, Herod daje pogubiti svu mušku djecu u Betlehemu i okolici od dvije godine na niže, uvjeren da će među njima pogubiti Isusa. Točno je računao na temelju dobivenih podataka od mudraca.

Bogojavljenje u svjetlu Božje riječi

Događaji Novoga saveza dobivaju na vrijednosti ako su najavljeni već u Starom savezu. Bogojavljenje nagovješta Izaija gledajući u duhu kako narodi hrle sa svih strana svijeta prema Jeruzalemu, privučeni neobičnim svjetlom i Slavom koja blista nad njim. To je proročanstvo već evanđelist Matej protumačio u tom smislu. Štoviše, početak njegova ispunjenja gleda u strahu što je zahvitio sav Jeruzalem, a ne samo Heroda.

Jer se je narod svjesno udaljio od Krista, on se udaljuje od njih i očituje poganima. Tu bolnu stvarnost za židovski narod naziva apostol Pavao otajstvom, tajnom. Dotada nije bila objavljena sinovima ljudskim; bila je skrivena u Bogu, a sada je po Duhu objavljena njemu i svim apostolima. Sada im je jasno da su »pogani subaštinici i sutijelo i sudionici obećanja u Kristu Isusu, po Evanđelju.«

Poruka Bogojavljenja

Jeste li ikada pomislili da Bog sve darove što ih daje ljudima, prvenstveno daje u vidu općeg dobra. Nije nas stvorio da jedni pored drugih prolazimo kao uz »tursko groblje«, nego da jedni s drugima suosjećamo,

da se međusobno pomažemo, da primljenim darovima od Boga drugima olakšavamo život i na taj način ostvarujemo svoju sreću. Tko god to ne shvati, ne provede u djelo: svi njegovi darovi, sve njegove sposobnosti postaju njegovom osudom, izvorom osobne propasti.

Upravo se je to dogodilo Izraelskom narodu. Zatvorio se u sebe, u svoje odabranje, umjesto da tim izvanrednim Božjim darom obogati sve ljude. Zato Jeruzalem, njihov ponos i njihova dika, prestaje biti svjetlo židovskog naroda, postaje svjetlom svega svijeta.

Praktična primjena

Poruka se sama od sebe nameće. Nadu u svoje spasenje često polažemo u puku činjenicu da pripadamo Crkvi, da smo katolici, vjernici, da smo rod izabrani, kraljevsko svećenstvo. Na laku se ruku odvajamo od pojedinih članova svoje zajednice, pogotovo od inovjeraca, ateista. Očito ne mislimo da nam spasenje ne može osigurati vjerska pripadnost, tradicija, ni sredina u kojoj živimo, nego osobno nastojanje da svojim darovima obogatimo druge. Ako smo u ikakvoj prednosti pred ostalima, ona je u našoj odgovornosti pred Bogom i pred ljudima.

Dakle, nemojmo nanositi silu Kristu, jer on nije i ne želi biti samo naš osobni dar. On je spasitelj svega svijeta. Njegovo svjetlo sja tako jako da nema točke odakle ga ljudi ne bi mogli vidjeti. Koliko je do nas vodimo ljude Kristu. Neka nas Bog očuva da ikomu zapriječimo put do Krista svjetla kako ne bismo i sami ostali bez Krista svjetla.

BOGOJAVLJENJE »A«

Augustin Pavlović o. p.

Sveopći poziv na spasenje

Naziv današnje svetkovine »Tri kralja« ne smije nas zavaravati. Mi prvenstveno danas ne slavimo sveta tri kralja, nego otajstvenu Božju odluku da sve ljude pozove ka spasenju. Zato se Bog i želi svima objaviti po svome Sinu, spasitelju svih ljudi. Stoga je pravo ime današnje svetkovine: Bogojavljenje.

Evanđelist Matej na svršetku svog Evanđelja donosi Isusove riječi: »Pođite i učinite mojim učenicima sve narode... učeći ih čuvati sve što sam vam zapovijedio«, ali taj isti na početku svoga Evanđelja donosi događaj o trima kraljevima ili mudracima koji su se iz poganskih krajeva došli pokloniti novorođenom kralju. Htio je naznačiti da su i pogani pozvani k Isusovu spasenju.

To je ono što je prorok pjesnički pretkazao, kako smo čuli u prvom čitanju: »K tvojoj svjetlosti, Jeruzaleme, koračaju svi narodi, i kraljevi k svjetlu zore tvoje... Svi će iz Sabe dolaziti, donosit će zlato i tamjan, i hvale navješćivati Gospodnje.«

Kad se to počelo ostvarivati, apostol Pavao piše (2. čit.): »Sada je u Duhu objavljeno svetim Kristovim apostolima: da su pogani subaštinici... Dakle, Bog se objavljuje svima i sve poziva ka spasenju. To otajstvo danas slavimo.

Uznemiri se Herod i sav Jeruzalem

Na vijest da se rodio obećani Spasitelj, nije se razveselio ni kralj Herod ni glavni grad Jeruzalem. Kad je Isus kasnije javno naučavao, službeno ga je židovstvo odbacilo, a pogani su prihvatili blagovijest. To je bolna činjenica za židovske vjernike. Potiče nas na razmišljanje. Zašto se tako dogodilo? To je tajna, Božja tajna. No sveti Pavao u poslanici Rimljanima uči da se tako dogodilo kako bi poganski narodi (dakle i naš narod) mogli ući u zajedništvo s Kristom spasiteljem, pa će se onda i Židovi obratiti k njemu. To je najdublji uzrok, mada nama teško shvatljiv.

Ipak smijemo pitati koji je bliski uzrok te zagonetne činjenice. Možda možemo na to odgovoriti da je uzrok lažna sigurnost i bezbrižnost vjerskih glavara židovskog naroda. Oni su naprosto drukčije zamišljali dolazak i djelovanje obećanog mesije (spasitelja). A kad je on došao na drukčiji način, drukčije naučavao i djelovao nego su oni to s lažnom sigurnošću zamišljali, oni su ga naprosto odbacili, umjesto da se prilagode Božjem planu i volji. Htjeli su spasenje po svojoj mjeri, a ne po Božjoj mjeri. Zbog toga: »slušali su ali nisu razumjeli, gledali su ali nisu vidjeli.« Eto, i to je moguće...

Hvalite, Gospodina, svi puci

Mi se svi — kojima se Bog objavio po Evanđelju — radujemo danas tom Božjem daru. Zaista smo svjesni veličine tog dara, stoga moramo biti trajno Bogu zahvalni. I ovo je misno bogoslužje prilika da mu prinesemo žrtvu zahvaljivanja. U tom se zahvaljivanju pridružimo i mi zboru vjernika okupljenih u Božjoj Crkvi iz svih naroda: »Hvalite, Gospodina, svi puci.«

Međutim ne smijemo upasti u pogrešku u koju su upali ondašnji Židovi koji su odbili ponuđeno ime spasenje. Moramo ostati otvoreni Božjem pozivu i njegovoj milosti. Nije dovoljno samo naizvan ostati članovi Kristove vjerničke zajednice, nego treba da budemo otvoreni njegovu Duhu: duši zajednice.

Ako se Bog želi objaviti svima, treba da i mi s njime surađujemo u ostvarivanju spasiteljske Božje volje. Najprije, dakako, svjedočanstvom svoga kršćanskog života, ali i riječju. Duh Kristov djeluje i u srcima onih koji nisu vidljivo u Kristovoj Crkvi, kao što je djelovao u srcima onih triju poganskih mudraca. Polako ih privlači u puno zajedništvo vjere, sakramenata i Crkvene uprave. Ne smijemo tom djelu Duha Božjega stavljati zapreke, nego mu pogodovati sa strpljivom ljubavlju.

Nek nam ovo bogojavljensko slavlje, sa slušanjem Božje riječi i euharistijskim svetkovanjem, pomogne da otvorena srca mi sami prihvaćamo Božju objavu i plan spasenja, a svjedočanstvom riječi i života pridonesemo da se Bog u našim bližnjima očituje kao Spasitelj.

BLAGDAN KRŠTENJA GOSPODINOVA »A«

Iz 42, 1—4. 6—7 + Dap 10, 34—38 + Mt 3, 13—17

Dominik Budrović o. p.

Blagost i dobrota Mesije

Izaija 700 godina unaprijed govori o skromnoj i blagoj pojavi budućeg Mesije, Isusa. Pojavit će se kao sluga sviju. Na njemu će, kao čovjeku, biti punina milosti Duha Svetoga. Napuknutu trstiku neće do kraja prelomiti ni stijenja koji još samo tinja neće do kraja ugasiti... On će biti svjetlost narodima koji ga žele, otvorit će oči slijepima, izvest će ih svojim naukom iz zatvora tame, a svojom milošću izvesti iz ropstva grijeha.

Blagovijest za sve ljude

Petar poučava da je Isus došao za sve ljude, kako je Bogu mio svatko koji Boga štuje i pravedno živi pa bilo u kojem se narodu nalazio. Ta Isus je prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao đavao. Npr. rimskom je satniku ozdravio bolesnog slugu; ozdravio sina kraljevskog činovnika; ozdravio kćerku žene Kananejke; objavio spasenje ženi Samarijanki...

Ponizno prima Isus krštenje

Evanđelje nam još jasnije govori o skromnom i blagom vladanju Kristovu. Htio je da ga Ivan krsti vodom na rijeci Jordanu. Na početku svog djelovanja prima Isus krštenje, a zatim ide 40 dana u pustinju u molitvu i strogi post. Zatim nastupa kroz tri godine propovijedajući o Božjem kraljevstvu. Čudesno djeluje, postavlja temelje Crkvi, izabire dvanaest apostola i prvaka njihova svetog Petra na čelu. Slijedi muka, smrt, uskrsnuće i objavljivanje, nakon uskrsnuća, apostolima...

Zašto je Isus htio da ga Ivan krsti? Iako je bio bez grijeha, ali na sebe preuzima teret grijeha svijeta da za ljude prinese žrtvu svoga života Bogu Ocu. Da svima dadne primjer da moraju primiti krštenje. Time pokazuje da je pravi čovjek, iako je pravi Bog. Svojim je krštenjem pokazao da on u času krštenja daje vodi snagu, da u Duhu Svetom posvećuje krštenike.

Ovo je Sin moj, ljubljeni

Za vrijeme Isusova krštenja Bog Otac i Duh sveti (u obliku goluba) čudesno objavljuju svima da je Isus pravi Bog. Tu se po prvi put tako jasno objavljuje tajna presvetog Trojstva... Bog Otac progovara: Ovo je moj Sin, ljubljeni. U njemu mi sva milina! Duh Sveti u obliku goluba, a Sin u obliku čovjeka Isusa. Zato će Isus pri ustanovljenju krštenja narediti da se krštava: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga.

K r š t e n j e m s e o t v a r a j u n e b e s a

Veli evanđelje da se poslije Isusova krštenja »otvoriše nebesa.« Naime, raj je bio zatvoren zbog grijeha, a sada se otvara po Isusu. Ulaz se u raj otvara najprije po sakramentu krštenja. Duh Sveti silazi u obliku goluba da objavi ljudima da je Isus pravi Bog i pokaže što u nama izvodi krštenje. Posvećuje nas svojim milostima, daje nam božanski život, postajemo prava Božja djeca, postajemo sudionici Božanske naravi.

Sveti Pavao nam kaže: Zar ne znate da ste hram Božji da Duh Sveti stanuje u vama (1 Kor 3, 16). Na krštenju vodom i Duhom Svetim prostrujio je božanski život u kršteniku, postao je živim Božjim svetištem u kojem se nastanilo presveto Trojstvo.

U Egiptu, u Aleksandriji živio je oko 200. godine poslije Krista sveti mučenik Leonida. Kad bi se vratio s posla, približio bi se kolijevci djeteta koji je već bio kršten, malom Origenu. Kleknuo bi s poštovanjem kao pred svetohraništem, malo razotkrio njegova prsa i pobožno ih poljubio. Kao da ljubi svetu hostiju. Znao je da njegov sinčić nije sposoban sagriješiti i da je po krštenju njegovo dijete postalo živo svetište Boga živoga: Oca i Sina i Duha Svetoga!

Uvijek svagdje i svugdje budimo radosni, ponosni, Bogu zahvalni za najveći događaj u povijesti svoga života: za krštenje po kojem smo postali svetište Boga koji u nama stanuje, koji nas svojim životom oživljuje i svojom srećom usrećuje ovdje na zemlji i u vječnosti.

BLAGDAN KRŠTENJA GOSPODINOVA »A«

Rando Paršić o. p.

U odlomku evanđelja možemo naglasiti: svjedočanstvo Oca i Duha Svetoga; vrijednost pokore i čišćenja po Ivanovu krštenju, odatle slijedi odbijanje Preteče da krsti Isusa; zatim iz 2 čitanja da je Isus nakon krštenja »prošao zemljom čineći dobro i ozdravljajući sve kojima bijaše ovladao đavao.«

I s u s o v o k r š t e n j e n a m a u z o r

Tri bitnosti u našem krštenju: *čisti od grijeha* (iskonskog). Navedi dvije biblijske sličnosti: Ozdravljenje Naamana (2 Kr 5, 1—27). Ozdravljenje uzetoga (Iv 5, 1—14). Postajemo *djeca Božja.* Evo primjer. Govorio je francuski kralj Ljudevit I »Radije gledam crkvicu u selu gdje sam se rodio nego katedralu u Reimsu gdje sam okrunjen za kralja, jer je dostojanstvo Božjeg djeteta uzvišenije negoli kralja. Kraljevsko ću dostojanstvo izgubiti smrću, a dijete ću Božje ostati kroz vječnost.« Započinje *novi život, u Crkvi.* Evo primjer. — Za vrijeme progonstva protiv kršćana, zatvoriše u zatvor svećenike i č. sestre u malom gradiću. Neki dječak to nije doznao, pa krene prema crkvi na pouku. Čudno mu se učini kad ugleda da ga zaustaviše vojnici s naperenim puškama u prsa.

— Kamo ideš. Zašto si ovamo došao?

— Došao sam na pouku iz vjeronauka.

— Nema više katekizma, pouke.

— Želim vidjeti katehetu, misionara.

— Nema više ovdje misionara. Odveli smo ga u zatvor.

— Onda želim unići u crkvu.

— Nema više crkve, uništili smo ih.

— Velite da nema crkve? Ali ja sam kršten: ja sam Crkva!

Ne zaboravimo: grijeh Adamov — Krist nas otkupio...; Krštenik — hram Duha Svetoga.

2. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Iz 49, 3. 5—6 + 1 Kor 1, 1—3 + Iv 1, 29—34

Anđelko Babić

Naš je čovjek kroz stoljeća bio kmet, sluga koji se morao klanjati gospodarima. Bio gažen, ponižavan. Tražio je sebi opravdanje u poslovicama: Veži konja gdje ti aga kaže; naginji se kako vjetar puše; ne može šušast s rogatim, itd... Ako i danas netko smatra da je to pametno raditi, on je i danas kmet u pameti i duši. Znači biti sluga koji ne misli svojom glavom nego gazdinom glavom.

Tako također biva kad je netko izvan kuće kukavica, a redovito je među ukućanima, ženom djecom tiranin, nasilnik da dokaže mušku snagu... Tako biva kad postane sluga pića, sluga seksa, karijere, novca pa i Bogu prkosi. Kad je već na drugoj strani jadnik i kmet, da se nasuprot Bogu pokaže junak.

I s u s s l u g a B o g a ž i v o g a

Po prilici 700 godina prije Isusova dolaska na svijet prorok Izaija govori o Isusovu dolasku i kako će Isus učiniti sebe slugom Božjim da bi zadovoljio za grijehe onih koji će biti svačije sluge samo ne Božje. Zato govori: Evo sluge moga, miljenika duše moje.

U ono vrijeme kad Izaija piše proročko predviđanje, ona se šačica naroda nalazila u jadnom položaju. Osjećali su se napušteni i razočarani. Međutim ih Bog ne zaboravlja, poručuje im: »Učinit ću od vas svjetlost naroda da moje spasenje dopre do kraja zemlje.« I to se obistinilo.

N i s m o l i k a k o v j e t a r p u š e

Slične se misli mogu naći u glavama vjernika koji misle o budućnosti vjere. Vidi vjernik kako se vjera predstavlja kao preživjelu prošlost, kao znak zaostalosti i koju će budućnost zbrisati. Vidi kako je poštenje uzdrmano, da je sve slobodno. Roditelji nemoćni da išta djeci zabrane, ograniče. Djeca im odmah odbruse: »pa gdje vi živite? Tako svi danas rade. Onaj ne brani svojoj djeci ništa.« Smetu se roditelji.

Još je žalosnije gledati kako je Bog omalovažen, prezren. Svi se ravnaju po onoj davnoj kmetskoj pameti: naginji se kako vjetar puše. A morali bi znati da je u prošlosti Crkve bilo i težih razdoblja. Morali bi znati da poslije zime dolazi proljeće, jer i vjera pokazuje na mnogim stranama divno cvijeće. Kršćanin ne smije malaksati, ne naginjati se kako vjetar puše, nego imati na pameti da će vjetar prestati, da mogu oblaci zakloniti sunce, ali ga ne mogu ukloniti. Bog je nad nama, treba da u nj imamo povjerenje.

Roditeljima potrebna pamet

Možda u ovom nema kod roditelja dovoljno pameti. Oni bi morali odgajati slobodne ljude, a ne kmetove. Kad dijete ide u školu, nećeš ga nikad kod kuće ustaviti pa bila koja potreba i nevolja. Ali kad je u pitanju vjeronauk, onda smeta i mala kiša, i prehladica i svaka sitnica. To je kmetska pamet. Ako izostane iz škole, šteta je. Ako od vjeronauka, nije šteta. Ako roditelji djetetu u ranim godinama predstave vjeru kao nevažnu, sporednu stvar, zar je čudo da dijete kasnije skriva svoju vjeru! Zar je čudo da dijete kasnije kad poodraste nema smjelosti ni snage da živi po vjeri!

Ivan Krstitelj svjedoči

Ivan je na rijeci Jordanu ugledao Isusa. Nitko nije pomislio da Isus nije kao i ostali ljudi. Samo Ivan Krstitelj viče narodu: Evo Jaganjca Božjeg, evo onoga koji oduzimlje grijehe svijeta! Tako Ivan svjedoči javno da je Isus spasitelj.

Kršćanine, najprije sebe osvjedoči i utvrdi u vjeri da je Isus Bog, Spasitelj koji diže naše grijehe, daje spasenje. Kad sebe osvjedočiš, utvrdiš, onda prenesi na djecu, na susjede, prijatelje, na svakoga.

Komu je Bog dao bistru pamet i dar govora, taj će poučiti druge o onome što i sam poštuje i vjeruje. Drugi se ne stide pokazivati drugima svoje zablude, a kršćanin nema snage da drugome kaže Božju istinu. Pa iako ne znamo drugima kazati istinu svojim riječima, znamo kazati svojim kršćanskim životom.

Sjetimo se one Isusove riječi: Neka ljudi vide vaša dobra djela, neka po njima upoznaju i hvale Oca na nebesima!

2. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Dominik Budrović o. p.

Došao sam služiti

Naziv i prvotno djelo Isusovo kao Božjeg sluge označuje i prorok Izaija (oko 700 godina prije Krista) i Ivan Krstitelj, a to potvrđuje Isus riječima i životom: »Došao sam služiti druge a ne da drugi mene poslužuju i da dadnem svoj život za otkup svih« (Mt 20, 29). Isus je, dakle, kao čovjek Božji sluga, tj. onaj koji služi i djeluje da izvrši nacrt nebeskog Oca: duhovno otkupljenje od jarma i ljage grijeha, i vječno spasenje ljudi.

Nije Krist došao rješavati socijalne probleme ili svakome dati kruh u ruke ili uspostaviti ekonomski napredak na zemlji. On postavlja uvjete socijalnom napretku: promjenite svoju dušu jer se približilo kraljevstvo Božje! To je njegov poziv.

Materijalna se bijeda duboko dojmila Isusa, žalio je narod u bijedi i oskudici. Ne hvali materijalno siromaštvo, nego radije osuđuje obilno bogatstvo jer obilje materijalnih dobara osporava siromaštvo duha. Krist ne naživlje siromaštvo, oskudicu blaženstvom, nego duh siromaštva, osobni odnos prema siromaštvu: Blago siromašnima u duhu!

Siromašni u duhu to su oni koji su potpuno svjesni svoga duhovnog siromaštva, nesavršenosti svoje duše, oskudice nutarnjeg dobra. Ovakvi su drukčiji od lažnih bogataša, od naduvenjaka koji drže da su bogati duhom, savršeni, u miru sa svima, u Božjoj i ljudskoj milosti te se ne žele popeti na više jer se varaju da su već na visini. Nikada se neće obogatiti jer ne opažaju svoje bezdane bijede.

Blago krotkima: oni će baštiniti zemlju

Vojnik koji se bori za zemaljsko kraljevstvo često je okrutan. Ali Kristov učenik koji se bori da osvoji »novu zemlju i novo nebo«, ne smije se predati bijesu koji navodi na zlo, okrutnost što poriče ljubav. Krotki podnose blizinu zločestih, ne bune se protiv zlih, nego ih svladavaju ljubavlju.

Sama bi bilo krivo reći da je Krist htio da se čovječanstvo zadovolji sa sadašnjim stanjem, da se tješi nadama nebeskog blaženstva i mišlju na lijepi raj. Naprotiv. Blaženstva su poticaj na borbu i osvajanje, ali ne u onom smislu kako bi to svijet želio. Blaženstva nisu da se pomirimo sa sadašnjicom, nego da se stavimo na ozbiljan rad i pronalazimo rješenja današnjim problemima. Ne da stojimo skrštenih ruku, nego da se dademo ozbiljno na rad koji ne pozna primirja.

Kad ovakav duh prožme sav svijet, tada ćemo ugledati najveću i najblagoslovljeniju revoluciju: pravi mir, istinitu pravdu, jednakost i bratstvo. Zavladat će među narodima kada svijet bogatih postane svijet siromašnih u duhu.

Blago progonjenima zbog pravednosti

»Blago progonjenima zbog pravednosti: njihovo je kraljevstvo nebesko.« Kao da govori: Ja vas šaljem da osnujete to kraljevstvo, kraljevstvo nebesko, kraljevstvo najviše pravde, ljubavi, dobrote što se zove Bog. Mučit će vam tijelo, lišiti vas slobode, a možda života. Ali ako pretrpite da drugima donesete pravdu zbog koje trpite, bit će vam progonstvo sveto pravo da uđete u kraljevstvo koje ste osvajali.

Progonstvo je velika kušnja. Crkva i kršćani ne bježe od progonstva. Nije svrha Crkve da pobire aplauze, odobravanja naroda i da ugađa njihovim hirovima, nego da spasava narode. Jer ljubi narode i želi njihov spas, ona ih poučava u istini i onda kad ne žele čuti istinu. Doći će dan kad će i povijest dokazati da je Evanđelje bilo u pravu i da je zakon ljubavi bio pravi put k istini koju uči Crkva, nepogrešiva učiteljica.

Mogućnici ovog svijeta osvajaju zemlje silom, ali se kasnije njihovo gospodstvo raspada, ostavlja sa sobom ruševine. Crkva ide naprijed s blagošću i ljubavlju. Gdje ona pusti svoje korijenje, stavi svoje temelje — tu raste pravo bratstvo. Tko ljubi bit će ljubljen. Tko pritječe u pomoć, dobit će pomoć.

Blago mirotvorcima...

Mirotvorci ne vraćaju zlo za zlo, donose dobro gdje je zlo, donose mir gdje bjesne ratovi, pomiritelji su, tvorci sloge. Poučavaju u ljubavi prema svim stvorovima, pa i prema onima koji nas mrze. Uče i vrše tu ljubav.

Kada svaki čovjek bude ljubio svoju braću više nego samoga sebe, neće više biti ratova, ni malih ni velikih, ni domaćih ni svjetskih, ni jezikom ni rukom. Neće više biti rata među čovjekom i čovjekom, među staležom i staležom, među narodom i narodom. Mirotvorci će miriti zemlju i s pravom će se zvati sinovima Božjim. Među prvima će ući u kraljevstvo Božje.

4. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Anđelko Babić

Nije teško biti vjernik, nije teško biti Isusov vjernik, ali je teško razumjeti, shvatiti pravi smisao onoga što nam Isus kaže. Njegovu nauku nazivamo radosna vijest, znači da donosi ljudskom srcu radost. Žalosno je da mnogi ne misle tako, pa i vjernici osjećaju Isusovu nauku kao tradiciju, kućni odgoj, okolinu u kojoj žive. Nikada takav nije razumio što zapravo Isus njemu znači, kakvu mu sreću obećava. On se molio, išao u crkvu, ispovijedao se, vršio što i drugi kršćani vrše, ali samo zato jer su i drugi oko njega takvi. A kad je došao u drugu sredinu, među drukčiji svijet, onda se posve lako prilagodio i drukčijoj životnoj praksi.

Izgrađen i razuman vjernik

Trebalo bi testirati što zapravo znači izgrađen vjernik. Jesi li se jutros prekrižio i Bogu pomolio? Jesi li danas došao u crkvu radi nedjelje i mise ili te nešto drugo dovelo? Jesi li ovdje pažljiv i pristojan zato što ti to tvoja pamet kazuje ili zato što bi ti drugi zamjerili ako se ovdje smiješ, razgovaraš? Po ovim upitima možeš donekle zaključiti što bi značilo biti izgrađen i razuman vjernik.

Biti razuman vjernik danas znači znati svoj pravac, biti upoznat sa svim idejnim pravcima, a ipak zadržati pravac Isusove istine.

Biti vjernik danas znači čuti svašta, vidjeti svašta, pročitati koješta, a ipak sačuvati zdravu pamet i zdravu i vjernu dušu.

Biti vjernik danas znači dolaziti u dodir i s onima koji drukčije misle i ne samo misle, nego možda i tebi naturuju a ti znaš izabrati za se što treba, a ostaviti što nije za te.

Biti vjernik danas znači zarađivati pa živjeti, ali dobro znati da novac nije bog radi koga se treba odreći živoga i pravoga Boga, gaziti ljudstvo i poštenje, nego je sve sredstvo da možeš uzdržati sebe i obitelj.

Biti vjernik danas znači za mlade provoditi mladost, prihvatiti poštene radosti, školovati se, za život se spremati, ali nikada ludovati, poblesaviti i pobenaviti.

Isusova blaženstva

Ako Isus veli: blago siromasima u duhu, to ne znači blago onima koji ne misle svojom glavom, nego naprotiv: blago onima koji imaju dovoljno pameti u glavi, dovoljno bogato srce koje ne robuje dinaru i zaradi, dovoljno bogatu dušu koja se nije priljepila uz dobitak.

Kad Isus kaže: Blago krotkima, to ne znači blago onima koji su drugome pod nogama, nego blago onima koji se ne nadimaju i ne uzdižu nad druge, koji znaju svakomu pružiti ljudsku riječ. Ne se na sirotinju izdušiti, a pred moćnima puziti i gmizati. Zato veli: blago skromnima.

Kad Isus kaže: blago ožalošćenima jer će se utješiti, moraš znati da su suze neminovna sudbina svakog čovjeka. Nema djeteta koje nije plačem dozivalo majku, nema majke koja nije u suzama pokapala dijete, nema toga tko nije gledao ili tko neće gledati kako netko drag izlazi iz kuće, a više se vratiti neće. Ali kad vjernik plače, on zna i kroz suze vidjeti daleko, tamo gdje Bog čeka svoje prijatelje da im otare suze, pruži radost koja neće imati kraja.

Kad Isus kaže: Blago gladnima i žednima pravednosti, mi ga razumijemo. Znači ispuniti sve ljudske dužnosti prema drugima i Bogu. Očekuješ da te drugi poštuju, ali ako nisi drugima poštovanje pružio, tada nemaš u sebi pravednosti. Očekuješ da te Bog pomaže, ali nemaš u sebi pravednosti ako nisi prema Bogu ispunio sve svoje dužnosti.

Sinjska alka

Kada se igra sinjska alka, stara viteška igra u kojoj uvježbani ljudi jedan po jedan na konju u punom trku gađaju kopljem u mali željezni krug, onda im alkarski vojvoda podvikuje da svakom želi »bistro oko i sigurnu ruku.«

I ja tebi, kršćanine, želim bistro oko da vidiš kuda ideš. Želim ti sigurno srce koje neće povući kukavličuk. Ne kukaj! »Blago . . .!«.

5. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Iz 58, 7—10 + 1 Kor 2, 1—5 + Mt 5, 13—16

Anđelko Babić

Vi ste sol zemlje

Kad je Isus rekao učenicima: »Vi ste sol zemlje« i »Vi ste svjetlost svijeta«, nije to rekao samo za ono i prijašnje vrijeme, nego i za svako vrijeme i za svaki naraštaj. Jasno i za današnje vjernike.

Lako je zamisliti kakva je hrana bez soli: bljutava i neukusna. Kakvo bi bilo ljudsko društvo u kome nitko ne poučava o poštenju, o ljubavi prema drugima, o poštivanju roditelja i starijih. Danas čuješ, čitaš o neukusnom pristupu u tumačenju seksusa kako bi se mladi pripravili za zrelije dane. Na radost može se čuti u crkvi i od crkvenih ljudi odgovorna riječ. A na mladeži je katoličkoj da budu sol koja čuva sebe i ostale od razularenosti, od moralnog raspadanja.

U crkvi se ljudi poučavaju o međusobnom poštivanju i ljubavi, o štovanju roditelja i starijih. Naše evanđelje širi duh opraštanja uvreda, zaborava nepravda, iskazivanja ljubavi i prema neprijatelju. Zato jesmo i moramo biti sol na ovoj zemlji.

Kršćani nisu anđeli

I mi kršćani planemo srdžbom, ali i tada znamo sačuvati neke granice koje ne dopuštaju da psujemo psovke. Ako se i drugi čuvaju, tome pridonosi i primjer kršćana. Zato se s pravom može reći da smo mi sol koja i druge čuva od izopačenosti. Takvi moramo biti po Kristovom nalogu. Jer ako nismo takvi, ne vrijedimo ništa. Veli Isus da ako sol izvjetri, ako se raskvasi i obljutavi, onda više nije ni zašto nego da se baci i pogazi.

Nerijetko primjećujemo kako su kršćani u mnogim sredinama obescijenjeni, obespravljeni i poniženi, pa smo skloni tvrditi kako je to učinak nesklonosti ateizma prema vjeri, a istodobno ne pokušavamo otkriti i drugi mogući razlog: nepoželjni smo. Zašto? Jer smo možda postali bljutava sol koja nije ni zašto nego da se baci. Drugim riječima, ako pri nama nema ljudskih vrlina, ako u pogledu psovke, laži i neljudstva nismo ništa bolji od drugih, nije čudo da nas smatraju za ništa.

A zaboravljamo da i ateisti, koji nisu zadrti i slijepi, s poštovanjem gledaju dosljednog vjernika iako ga ne vole.

Vi ste svjetlost svijeta

Isus nam kaže da budemo svjetlost svijeta. Svjetlo pa bilo maleno i nejako ipak se u noći vidi. Mi ne moramo drugima govoriti o našem vjerskom uvjerenju, nego moramo živjeti po tom uvjerenju. Bit će to drugima svjetlo u tami. Dakle, nije potrebno nepametno iskakati, nego po evanđelju živjeti. To znači u svakoj prilici činiti ono što Bog od nas očekuje i želi.

Ne smije se dakle skrivati naše poštenje i ljudstvo. Sve ima izvor u Isusu. Veli Isus da se ne užiže svjetiljka da se stavi pod sud, nego se stavlja na svijećnjak da svijetli svima u kući. Tek će tako, veli Isus, vidjeti vaša dobra djela i slaviti Oca vašega na nebesima.

Dakle, ne da gledajući nas, hvale nas, nego da po nama upoznaju i hvale Boga.

5. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Rando Paršić o. p.

»Vi ste sol zemlje, vi ste svjetlo svijeta.« Teška odgovornost, a svijet je veoma prostran i raznolik, a mi, Kristovi učenici, ograničeni. Istina, pogotovo vjerska, jest ta sol i svjetlo. I ljudi, nosioci istine i vjere, jesu sol i svjetlost zemlje. Istina i vjera nalaze prebivalište u čovjeku sa svim njegovim opterećenjima, nagonima, interesima. Zato i postoji stalna opasnost da sol obljutavi, da se svjetlo ugasi. Po riječi Isusovoj ljudi ne smiju dopustiti da obljutave i potamne.

Kršćanin je sol zemlje

Crkva mora danas više nego ikada prožimati civilizaciju vrednotama vjere da u svijetu uklanja pokvarenost, da svijet ne upade u nasilja. Mnogi se plemeniti ljudi bore danas za pravedniji svijet, a da i ne znaju što će stajati iza tog njihova cilja ako ga postignu... Svijet prepušten sebi postaje rastrovan.

Kršćanin mora svjedočiti o dostojanstvu i svrsi čovjeka da bi se mogao natjecati u spasavanju svijeta. Čovjek svim svojim socijalnim, profesionalnim, političkim i ekonomskim životom mora misliti i raditi po onom što mu nadahnjuje vjera u Isusa Krista. Ako nema smionosti, ako obljutavi, tada ne izvršuje poslanje u svijetu. Treba ga izbaciti van — veli Evanđelje.

Kršćanin je svjetlost svijeta

Ne radi se o tome da se ludo ističe, nego da kao što svjetlost svijetli sama od sebe tako i kršćanin mora širiti svjetlo evađelja time što je pravi kršćanin. Ne smije kršćanin skrivati svoju ovisnost o Kristu, jer bi to bilo staviti svjetlo pod sud. Svjetlost što je kršćanin nosi mora navješćivati Isusa. Po evanđelju izlazi da »učinjeno djelo« na svjetlosti mora dovesti ljude do toga da »hvale Oca koji je na nebesima.«

Posebna svjetlost

U 2. čitanju piše Pavao: »I ja priđoh k vama slab, u strahu i u velikom drhtanju.« I on se osjetio malen u poslanju koje mu je povjereno. Tko zbog svojih nesposobnosti i slabosti nije u isti mah i svjetlo i tama? Zar svatko od nas nema svoj mračni kutak? Više svjedočimo u crno-bijelom, nego u svjetlosti.

Kroz stoljeća svjetlo se mučno probijalo kroz život Crkve i kršćana. Bila je više puta to polusjena, a ne dnevna svjetlost. Veliki se snop svjetla Crkve pretvorio u signalnu lampicu. Srećom svjetlo ne dolazi samo od kršćana. Bez Crkve i njezina svjetla još bi bila noć gušća i tamnija.

Kršćani nisu sami nosioci svjetla. I kad su svjetlo, to su manje po jakosti svjetla, a više po njegovu izvoru, Kristu. Na svaku stvar kršćanin baca svjetlo Kristovo, a to osvjetljenje nije djelo čovjeka, ono dolazi iz božanskog izvora.

Svatko mora svjedočiti Krista prema svojoj mogućnosti makar bio nejak sjaj njegova svjetla. I malo svjetlo u mrkloj noći vidi se izdaleka. Tisuće malih svjetala slijevaju se u jarku svjetlost.

Dužnost kršćanina? Vratiti se k izvoru svjetlosti!

6. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Sir 15, 15—20 + 1 Kor 2, 6—10 + Mt 5, 17—37

Rando Paršić o. p.

U svemu što je Isus govorio i činio, ispunjavao je volju nebeskog Oca. Mi mu kršćani moramo biti slični. Ono što imamo činiti da bismo ispunili Očevu volju, uči nas Isus u propovijedi na gori. Njegovu riječ moramo ispravno razumjeti i primiti k srcu.

Zla riječ

Kako često znadu ljudi reći jedan drugome: budala! Ta je zla riječ nekima ušla tako u meso i krv da na nju uopće ne misle, kao da je nisu svjesni. O toj riječi govori se u današnjem evanđelju. Upravo ste čuli.

Sigurno vam se ne dopada ono što piše: »Tko reče bratu svome luđače, bit će podvrgnut ognju paklenomu.« Zar je Isus tako strog? Pa tada ćemo svi propasti, svi u pakao. No mi moramo dobro saslušati i razumjeti današnje evanđelje. Tek ćemo ga tada shvatiti.

Grijeh počinje u srcu

Kad ideš npr. na ispovijed, tada najvjerojatnije radiš kao neka djeca: nabrojiš po redu deset zapovijedi i kažeš grijehe koje si u vezi sa zapovijedima učinio. To sigurno nije najbolji način za ispovijed. Možda bi ti Isus mogao kazati: Ti si još veoma daleko unazad kao oni moji slušatelji kada sam im navješćivao blagu vijest. Npr. kod pete zapovijedi kažeš u ispovijedi: nisam nikoga ubio. Da, to je sigurno. Nisi nikoga ubio osim možda muhu koja je oko tebe oblijetala dok si jeo. Nisi ubio ni onoga dječaka koji ti je nedavno podmetnuo nogu. No kako je bilo poslije toga? Zar se i ti nisi naljutio na njega i podmetnuo mu nogu da je nos iskrvario? Zar ga nisi izgrdio i nadjenuo mu imena koja se ne nalaze u pristojnom rječniku?

U današnje se vrijeme mnogo govori o luđacima i budalama. Pri tom se ne misli ništa zlo. Ne govori se to u srdžbi i gnjevu prema drugima, nego više u šali. Ali ako dolazi iz zla srca, ako se s tim drugomu čini nažao, vrijeđa, sramoti, ponižava, ako je to rečeno u srdžbi i želji za osvetom, tada je ta riječ samo zamijenjena s onom što se misli u petoj zapovijedi: ubiti. Iz toga »srodstva«, iz tog raspoloženja nastaju ubojstva koja započinju srdžbom, ljutinom ili kojom drugom strasti, kao iz zavisti. Promislimo ono što se dogodilo između Kaina i Abela. Zato kaže Isus da nije zlo samo ubojstvo, nego i ljutito, osvetljivo, pohlepno, sebično, okrutno hladno srce bez ljubavi.

Gotovo svagdano čitamo u novinama da je ubijen neki čovjek ili više ljudi. Što je potrebno učiniti? Više policije? Donijeti strože zakone? Teže kazne? Sve to mnogo ne pomaže dok srca ne budu bolja, dok ne budu bolji ljudi, dok ljudi ne spoznaju da su braća, da imamo istog Oca na nebu. Da li ste opazili u današnjem evanđelju da Isus ne govori o bližnjima, nego uvijek izgovara riječ »brat.«

Najprije se pomiri s bratom svojim

Isus kaže: »Ako prinosiš dar na žrtvenik pa se ondje sjetiš da tvoj brat ima nešto protiv tebe, ostavi dar ondje pred žrtvenikom; idi i najprije se izmiri s bratom, a onda dođi i prinesi dar.«

Izmirenje je dakle veoma važno. Možda ti sada pada na pamet nešto što nije u redu? Zato uvedi ponovno red. Najprije u tvom srcu, zatim po mogućnostima s drugima, s bratom. Tada si dostojan sjesti za stol nebeskog Oca. On prima tvoje srce kao dar i poklanja ti svoj vlastiti dar: svoga Sina Isusa Krista u svetoj pričesti.

6. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Anđelko Babić

Među državama i blokovima vlada riječ da treba živjeti u mirnoj koegzistenciji, tj. živjeti u miru bez sile i oružja. I ljudski zakoni traže da ljudi žive u miru, da jedni drugima ne čine štete niti se vrijeđaju... I Božji zakon traži isto. Čuli smo evanđelje koje opominje da se niti uvredljiva riječ reče bratu: luđače, glupane.

Pročistiti i djela i misli

Evanđelje govori: »Čuli ste da je rečeno starima: Ne ubij. Tko ubije, bit će podvrgnut sudu. A ja vam kažem svaki koji se srdi na brata svoga bit će podvrgnut sudu.« Nijedan nas ljudski zakon ne može kontrolirati što tko u srcu nosi, ali Božji zakon kontrolira i to područje. Ako imaš u srcu mržnju, zlovolju, Bog to smatra kažnjivim djelom.

Danas je svatko nervozan: i gradski čovjek i seljak i radnik, i roditelj i dijete. Svatko uzrujan, nemiran, nestrpljiv, pun elektriciteta. Ako se približiš, odmah sipaju iskre. Na svakoga istresemo ljutinu. Ako nas je drugi uvrijedio, mi mu nastojimo vratiti s kamatama i dodatkom. Kad nas drugi vrijeđa smatramo da smo napadnuti na pravdi, a kad mi drugoga uvrijedimo smatramo da je tako i zaslužio. Mi vazda nevini, drugi vazda krivi.

Pomiriti se, oprostiti

Ne šali se Isus: »Svaki koji se srdi na brata svoga bit će podvrgnut sudu.« Zašto na brata svoga? Po Isusovu učenju svi smo mi braća jer imamo istog nebeskog Oca. Koliko si čovjeku brat vidi se po osjećaju što ga iskazuješ onome koji s tobom živi, brat i susjed.

Isus kaže da se moraš pomiriti sa svojim bratom prije nego pođeš prinijeti dar na žrtvenik. Znači da Bog ne prima naših darova ni molitava ako živimo u mržnji s drugima. Znači da nas Bog ne može smatrati prijateljima ako brata susjeda smatramo svojim neprijateljima.

Mnogi bi kršćani rekli ovako Bogu: Jesam li te, Isuse, dobro razumio? Tražiš da se pomirim s susjedom, braćom. Da ti tražiš od mene da svake sedmice postim jedan dan o kruhu i vodi; da tražiš od mene da molim krunice — sve bih te rado poslušao. Ali ti tražiš da se mirim s onim koji je protiv mene govorio, radio, štetu mi nanosio. Lakše bi mi bilo Isuse, ljeti izdržati bez vode, zimi bez vatre, bos u draču gaziti, nego se miriti s onim koji meni ne da mira.

Takvi misle da rade pametno i razumno. Ni pametno ni razumno. Iz tebe govori ona naša hrvatska kuga koja nas je morila i kosila kroz stoljeća. Zbog naše međusobne mržnje i svađe bili smo kroz vjekove robovi. U doba kralja Petra Svačića pozvaše Hrvati iz mržnje Mađare i radije su služili tuđinu nego da se jedan izdigne nad drugim. U doba bosanske države pozvaše jedni protiv drugih osmanlije i svi upadoše u robovanje punih 400 godina. To je naše hrvatsko prokletstvo da se međusobno mrzimo, svađamo i jedan drugoga potkopavamo. Mi smo takvi.

Oprostiš onome koji ti je upalio kuću, a ne možeš oprostiti koji ti je pola metra zahvatio prostora. Oprostio si i zaboravio onom koji te učinio sirotom, ali ne opraštaš bratu, susjedu ako se potuži na nevaljaštinu tvoga djeteta.

Kada si mogao oprostiti velike rane i krvave, zašto ne možeš oprostiti bratu male i sitne neugodnosti, uvrede? S onim koji ti je zadao teške rane sjediš, razgovaraš, a od brata glavu okrećeš, ne razgovaraš a sve radi sitnica.

Svi smo mi braća

Bog hoće da sve ljude smatramo braćom, da sve ljude lijepo gledamo, ali da najprije lijepo gledamo one koji su s nama u istoj kući, narodu, selu...

Ne znamo mi koliko tko kod Boga vrijedi; ali i znamo jer nam je Isus dao mjerilo po kojem možemo znati. Veli: Po tom će se poznati da ste moji učenici ako se budete međusobno voljeli. Možemo ljubiti Boga, i hoće da mu ljubav iskažemo kroz lijepo gledanje s bratom, čovjekom. Bog ljubi čovjeka, ljubimo ga i mi. Bog oprašta čovjeku, oprostimo i mi.

Oprosti, brate, zaboravi, pomiri se. Bog to od tebe traži. Vidjet ćeš kako ćeš biti radosniji kad izbaciš iz sebe otrov mržnje i svađe.

7. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Lev 19, 1—2. 17—18 + 1 Kor 3, 16—23 + Mt 5, 38—48
Marijan Pavlović o. p.

Augustin Korpar u svojoj knjizi »Aforizmi« piše: »Čovjek se bori da osvoji svijet jer je uvjeren da negdje u svijetu postoji ljubav.« Jest. Postoji ljubav. Krist ju je donio na svijet.

Čitajući današnje evanđelje, pitamo: Kriste, da li si mogao tražiti nešto teže od nas, zahtijevajući da ljubimo čak i svoje neprijatelje? Kaže Isus: »Pisano je: ljubi bližnjega svoga. A ja vam kažem ljubite i neprijatelje svoje i molite za one koji vas progone.«

Kristova ljubav

Krist je utjelovljena ljubav koja je došla na ovaj svijet. Kudgod je prolazio širio je svoju ljubav. Ljubio je svoju majku i svog poočima Josipa; ljubio je svoje neprijatelje i svoje apostole; ljubio je bijednike, jadnike, siromašne i odbačene; ljubio je slušatelje koji su ga okruživali.

Ali je ljubio i svoje neprijatelje. Ljubio svog izdajnika Judu i naziva ga prijateljem. Ljubio je onog mladića kojemu je u Getsemaniju izliječio uho što mu ga je Petar odsjekao. Ljubio je svoje krvnike. Molio nebeskog Oca: »Oče, oprosti im jer ne znaju što čine.«

Ljubav današnjeg čovjeka

Današnji je čovjek ravnodušan prema drugome, zatvara se u sebe, ne zanima ga onaj što živi pokraj njega. Mislim da je najbolja slika današnjeg čovjeka drama španjolskog pisca Carlosa Buiza »Asfalt« koji smo pred nekoliko godina gledali na našoj televiziji.

Radnja se događa u španjolskom gradiću. Invalid, komu je noga do koljena u gipsu, nastoji prijeći asfaltiranu ulicu. Žarko je sunce pretvorilo asfalt u mekanu masu. Invalid zakorači na ulicu. Počne propadati. Što se više nastoji izvući, to više propada. Vapi za pomoć. Jedan se dječak smije, jedan mladić plazi jezik, dvojica turista iskoriste prigodu i škljocnu aparatima. Konačno mu priskoči u pomoć jedan starac. Nažalost, i on je bio invalid. Kad mu nije mogao pomoći, odlazi na policiju. Morao je tu ispunjavati formulare i obaviti mnoge formalnosti. Napokon je policija krenula na lice mjesta. Još samo glava viri iz asfalta. Konačno nestaje u asfaltnoj masi. Na asfaltu ostaje samo njegov pas i njegov štap. Jedina dva svjedoka tog čovjeka koji je stradao zbog ljudske krutosti.

Ovo je slika današnjeg čovjeka. Sramotna slika. Ovo je zvjerska okrutnost čovjeka. Ali kad izgovaramo riječ »zvjerska« time nanosimo nepravdu zvijerima jer zvijer nikada ne može biti tako okrutna i bezdušna kao čovjek. Tigar grize i kida svoju žrtvu. Znade samo to. Nikada mu ne bi palo na pamet da izmišlja načine kako će ubiti i mučiti svoju žrtvu. Dobro veli Dostojevski: »Ako đavao ne postoji i ako ga je čovjek stvorio, onda ga je stvorio na svoju sliku.«

Svega ima dovoljno na zemlji da bi život bio sretan za svakoga. Ima dovoljno dobrih ideja da bi zavladao mir, ima dovoljno propisa da može vladati pravda. Samo jedno nedostaje: Nema srca! Nema Ljubavi!

Ljubav kršćana

Sada se zapitajmo: kako mi kršćani sprovodimo u djelo Kristovu zapovijed ljubavi? Nismo li i mi ravnodušni prema drugome? Ravnodušni smo i prema onima koji nam ne čine zlo, a da ne govorimo prema onima koji nam zagorčuju život i prema svojim neprijateljima.

Krist zahtijeva da ljubimo bližnjega kao samoga sebe. Naš je bližnji svaki čovjek kojega sretnemo u životu. Teško je! A kako je tek teško ljubiti onoga koga smo sreli kao neprijatelja i onoga koji nam je zagorčio život i svagdano ga zagorčava.

Prevodioci Svetog pisma na japanski jezik muku su mučili kako prevesti na japanski riječ »ljubiti«, jer riječ »ljubiti« ima kod njih značenje: jesti, trošiti, diviti se. Napokon su za riječ »ljubav« pronašli divan izraz: »Spreman sam umrijeti za tebe.« Divna definicija ljubavi. Upravo ono što Krist traži: biti spreman svoj život položiti za drugoga!

Ruski se pisac Solženjicin pita: »Ima li u mom životu netko komu bih na japanskom mogao reći: Ljubim te?« Za nas kršćane ne bi smio postojati taj upit jer moramo ljubiti svakoga čovjeka koga sretnemo u svom životu. Ne samo prijatelje nego i svoje neprijatelje.

Teška je Kristova zapovijed ljubavi. Težak je Kristov zahtjev, težak je zahtjev našeg kršćanstva. Ali je ljubav jedini zakonik po kojem ćemo biti suđeni. Ljubav je jedini put koji nas vodi prema vječnosti. Ljubavlju se dolazi do Boga jer: »Bog je ljubav.«

7. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Drago Kolimbatović o. p.

Najveća zapovijed i najveći grijeh

Bilo bi već vrijeme da mi kršćani preinačimo svoje stavove upogled ocjenjivanja težine svojih grijeha. Dogodi li se da neka žena učini preljub, cijelo mjesto ni o čem ne govori. A što u istom mjestu više obitelji međusobno ne razgovara, što jedni druge mrze, što jedni uz druge prolaze kao da ih ne vide, a pri tom neki od njih pristupaju sakramentima — o tome nitko ni riječi, kao da je sve u najboljem redu. Da se razumijemo. Ovim ne mislim kazati da je preljub i grijesi tijela mala ili neznanta stvar. Čuli smo apostola Pavla u poslanici Korinćanima da smo hramovi Božji i da Duh Sveti stanuje u nama; i ako tko upropasti taj hram Božji, da će njega upropastiti Bog!

Već bi nam jednom moralo postati jasno da su mnogo teži grijesi duha od grijeha tijela. Osobito kad je riječ o grijehu protiv zapovijedi ljubavi. Evo Kristovih riječi: »Ljubav je prva i najveća zapovijed... O njoj ovisi sav zakon i proroci... Tko nju ispuni, sve je ispunio, a tko nju ne ispuni, ništa nije ispunio.« Zato je posve logično da je grijeh protiv zapovijedi ljubavi: najveći grijeh!

Razlog i plod zapovijedi ljubavi

Današnje bogoslužje ide i dalje. Ono od nas, Kristovih sljedbenika, traži mnogo više. Traži da ljubimo svoje neprijatelje; štoviše da molimo za one koji nas progone. »Čuli ste da je kazano: ljubi prijatelje svoje, a mrzi neprijatelje svoje. A ja vam kažem: Ljubite svoje neprijatelje, činite dobro

onima koji vas mrze, molite za one koji vas progone.« Ove su Kristove riječi toliko zahtijevne da nam se čini da od nas traže nemoguće, ono što nadilazi našu ljudsku narav. Ali kad se sjetimo razloga takva postupka i ploda što iz njega proistječe, onda nam nikakav napor ne bi smio biti pretežak.

a) Gotovo je nevjerojatno da već u Starom savezu Bog preko Mojsija postavlja pred Izraela zahtjev: »Budite sveti, jer sam ja svet, Gospodin Bog vaš!« Kao da im želi reći: Spomenite se da sam vas stvorio na svoju sliku. Ja sam Bog ljubavi, milosrđa i opraštanja, stoga i vi budite milosrdni, ljubite i opraštajte svojim neprijateljima ako ne želite iznakaziti moju sliku u sebi.

Tu nam misao čini još pristupačnijom Isus u današnjem evanđelju. Kaže da ljubeći svoje neprijatelje postajemo slični nebeskom Ocu koji daje da sunce izlazi nad zlima i dobrima i da kiša pada pravednima i nepravednima. Drugim riječima: ako Bog, koji ima pravo kažnjavati, ne kažnjava, zašto bismo to mi smjeli?!

b) U ostvarivanju ove zapovijedi krije se i velika korist. Krist je znao što sve čovjek može postići snagom svoga duha ako se osloni na njegovu milost. Zato od nas traži i ono što je naizgled neostvarivo: opirati se zlu. Na primjer: ako te tko udari po jednom obrazu, okreni mu i drugi. Bez sumnje, moglo bi se dogoditi da te dotični u tom slučaju udari i drugi put, ali budi uvjeren da taj drugi udarac više bi zaboljeo njega nego tebe. On bi osjetio u svom srcu da je moralno pobijeđen, on bi se pred samim sobom zastidio, on bi se osjetio ponukanim da ti se približi i da se s tobom pomiri. To znači pobijediti neprijatelja na najplemenitiji način i učiniti ga svojim istinskim prijateljem.

Uostalom, zar nije na taj način Klement Hofbauer pobijedio onog kartuša koji mu je pljunuo u lice jer mu je u zao čas, kad mu karta nije išla od ruke, zaprosio milostinju za napuštenu siročad? Klement je posve mirno, kao da se nije ništa dogodilo, obrisao rubčićem pljuvačku s lica i ponizno rekao: »Prijatelju, ovo je bilo za mene. Hvala ti. Sada mi daj štogod za moju siročad.« Takav je postupak morao učiniti čudo, izmjenu. Zbunjen, satrt kartaš isprevrne sve džepove i dade mu sve što je imao. Sutradan, poslije nego je čitavu noć lutao progonjen svojom savješću, pođe Klementu, baci se na koljena i najponiznije zamoli da ga primi kako bi se i on žrtvovao za njegovu siročad.

Zaključak

Možda se nekomu čini ludim postupak Klementa. Ali, poručuje nam sveti Pavao »neka se nitko ne vara: Tko misli da je mudar, neka bude lud da bi bio mudar. Jer mudrost je ovoga svijeta ludost pred Bogom.«

Zato u ostvarivanju poziva na svetost računajmo na Božju milost. Uvijek nam je na dohvatu. Uz Božju milost i pomoć moći ćemo svojim neprijateljima opraštati, svoje neprijatelje ljubiti. »Sve mogu u onome koji me jača!«

8. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Iz 49, 14—15 + 1 Kor 4, 1—5 + Mt 6, 24—34

Augustin Pavlović o. p.

Današnje prvo čitanje i evanđeoski odlomak pozivlju nas da se pouzdajemo u Božju dobrotu. Nismo prepušteni sami sebi, nego je nad nama dobri Bog koji nas prati svojom dobrotom i ljubavlju. Da shvatimo barem donekle njegovu dobrotu, Sveto pismo je uspoređuje s dobrotom majke i oca.

Može li žena zaboraviti svoje dojenče?

Bog se s majčinskom ljubavlju brine za nas. Da se o tom uvjerimo, uzmimo primjer iz povijesti spasenja.

Prinesimo se duhom u situaciju naroda Božjeg u babilonskom izgnanstvu. Bog mu je po prorocima bio obećao da će se vratiti natrag u svoju domovinu. No izgnanstvo je trajalo, nikako da prestane... Narod je bio očajan. Zato prorok zvani »Drugi Izaija« podiže duh i hrabri vjerni narod ističući neshvatljivu Božju ljubav i vjernost. U tu se svrhu koristi usporedbom o majčinskoj ljubavi. Teško je na svijetu naći vjerniju i nježniju ljubav od one kojom majka ljubi svoje čedo. »Može li žena zaboraviti svoje dojenče, ne imati sućuti za čedo utrobe svoje« — pita Bog. Na svijetu se to možda i može dogoditi, iako vrlo rijetko. Ali se Bogu to dogoditi ne može. »Kad bi koja i zaboravila, tebe ja zaboraviti neću.«

I uistinu je došao trenutak kad je starozavjetni Božji narod dobio slobodu i vratio se u svoju domovinu. Bilo je to godine 538. pr. Krista kad je perzijski kralj Cir osvojio Babilon i dao slobodu porobljenim narodima.

Što je napisano u Svetom pismu, i nama je dano za pouku. Bog postupa uvijek na sličan način. Njegova majčinska ljubav prati i nas. To katkada i pogani osjećaju. Tako u jednoj hinduskoj molitvi nalazimo ove riječi kojima se čovjek obraća Bogu: »Ti si moja majka, ti si i moj otac, ti si moj brat, ti si moj prijatelj. O Bože bogova, ti si meni sve!«

Ako se jedan poganin tako obraća Bogu, koliko više mi kršćani moramo imati pouzdanje u Božju ljubav i vjernost, mi kojima je sam Božji Sin osobno objavio Očevu milost i vjernost (Iv 1, 17). Zato nema situacije tako teške u kojoj se ne bismo smjeli osloniti na Božju preveliku dobrotu.

Ne budite zabrinuti... Zna Otac vaš nebeski

Božji nam je Sin govorio o Očevoj ljubavi spram nas. I danas smo to čuli, posebno u vezi onoga što nam je potrebno za zemaljski život. Ljudi su u očima Božjim vredniji nego biljke ili životinje. Nas je ljude Bog stvorio na svoju sliku, učinio nas svojim sinovima po svom jedinorođenom Sinu Isusu. Zato se očinskom ljubavlju i brine za nas: »Ako poljsku travu, koja danas jest a sutra se u peć baca, Bog tako odijeva, neće li više vas, malovjerni?« »Zna Otac vaš nebeski da vam je sve to potrebno.«

To, doduše, ne znači da smijemo stati i skrštenih ruku čekati da nam netko donese što nam je potrebno za život. Daleko od toga. Bog hoće da se

pametno brinemo za svoj sadašnji život i za svoju budućnost. Zato nam je dao pamet i ruke. Isus je gornjim riječima htio reći da to ne činimo s tjeskobom koja je vlastita onomu koji ne vjeruje u očinsku Božju providnost. Dobro reče sv. Jeronim: »Rad se mora obavljati, a tjeskobu (pretjeranu brigu) ukloniti.«

Možda se mi, zapadni kršćani, dajemo previše zahvatiti tjeskobnim brigama za zemaljske potrebe, za dobit, za standard, a manje nastojimo oko onoga što Isus nazivlje »pravednost Kraljevstva nebeskog.« To su bez sumnje vrednote istine, ljubavi, poštovanja dostojanstva čovjeka, vjernosti Bogu i sl. Ispitajmo se koliko nam to leži na srcu i usporedimo koliko napora ulažemo da ostvarujemo te vrednote, a koliko da priskrbimo ono što nam je potrebno za zemaljski život.

Slušanje Božje riječi i molitva moralo bi probuditi u nama veliko pouzdanje u majčinsku i očinsku Božju ljubav prema nama, moralo bi nam pomoći da uklonimo iz nas strah, tjeskobu i pretjeranu brigu za zemaljske potrebe, ali ujedno pojačati u nama nastojanje oko »pravednosti Kraljevstva nebeskoga.«

8. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Dr. Jordan Kuničić o. p.

Samo jedan gospodar

Koliko god netko tvrdio, opće je poznata činjenica da nema čovjeka koji se bar nečemu ili nekomu ne klanja. Tko ne ispovijeda pravu vjeru, ispovijedat će krivu. Tko ima kavu, tko divku. Ako se današnji čovjek hvali da ne vjeruje u ništa, možete mu sa sigurnošću reći da ispovijeda krivu vjeru i krivo trojstvo. To jest ispovijeda: snagu kojoj je simbol jaka mišica i ratno oružje, hram mu kasarna i bojno polje; bogatstvo komu je simbol novac, hram su burze i tržišta; tijelo komu je simbol razlika seksusa, a hram bludilište (Papini).

Razlika je u rezultatu. Iz prave vjere slijedi sreća i mir. Iz krive vjere slijedi ovakvo današnje stanje čovječanstva koje sliči na zaraznu baruštinu, na pakao u kojemu se ljudi muče i ubijaju na vrlo različite načine.

Izlaza nema. Krist je postavio kriterij prosuđivanja: ne može se služiti dva gospodara. Tko nije s Kristom, protiv njega je (Mt 12, 30). Tko služi Božjim protivnicima, mrzi Boga. Đavao i Bog ne mogu biti zajedno. Zato je đavao Božji protivnik, Božji mrzitelj. To su dva kraljevstva ,dva svijeta, dva konačna zaključka: raj i pakao (2 Kor 6, 15).

Robovi svijeta

Posve je opravdano da se svijet bori protiv ropstva. Razumljivo je da praksu robovanja osuđuju i svi pozitivni zakoni. Uza sve to računa se da danas na svijetu ima oko desetak milijuna otvorenih ili prikrivenih robova.

A koliko ima robova zla, grijeha, đavla, svijeta? To su robovi tijela, klanjaoci pohote, lažni proroci, bogataši protiv duha Evanđelja, protivnici duha istine, neprijatelji Boga i Evanđelja.

Za ove postoji samo ovaj svijet. Drugome se ne nadaju niti na nj imaju pravo osim kao vrijeme kazne. Primili su plaću na ovom svijetu. Sredstva kojima su služili: novac, snaga, vlast, tijelo, zavođenje — ne notiraju u nebeskom kraljevstvu. Ne samo da nema nagodbe između Boga i svijeta nego niti između pohvala i laskanja sa strane svijeta i Boga i Božijih ugodnika. Opstoji zakon, neka nužda da Božje ugodnike svijet progoni i ubija. Zar tu sudbinu nije doživio njihov brat, Isus Krist?

Polovični

Veličanstven je bio miting pred prorokom Ilijom. Sakupio se narod da mu postavi pitanje i ukor: »Dokle ćete šepati na dvije strane?« (3. Kr 18, 21). Bilo ih je koji su mislili da mogu služiti Baalu i pravom Bogu. Ilija je čudom dokazao da se to ne može... Ova je bolest šepavosti u duhovnim stvarima tako raširena da je neki župnik govorio da u njegovoj župi ima mnoštvo hromih kao oko ribnjaka Bethezde u doba Isusovo (Iv 5, 3).

To je ta bolest kompromisa, polovičnosti, prilagodljivosti. Misle da mogu biti vjernici i nevjernici, vjernici na jeziku i po krštenici, a nevjernici na djelu i pred drugima. Nisu li polovičari oni katolici koji se zovu katolici samo ako ih se ne pita? Oni koji misle da vjera nije pozvana da rukovodi životom i djelovanjem?

Krist se protivi polovičarima. Anđeo iz Otkrivenja takvim upućuje opomenu. Radije su ili studeni ili vrući, ali ni jedno ni drugo.« Jer si mlak i nisi ni studen ni vruć, izbacit ću te iz usta svojih« (Otk 3, 16). Ova neodređenost, polutanstvo, mlakost vrijeđa pamet, ukus i vjeru. Krist je došao baciti oganj revnosti i jedno želi da se svijet tim ognjem revnosti zapali (Lk 12, 49).

Sluge Božje

Ovi ne traže mnogo. Možda su primili malo darova od prirode, nisu možda ni učeni ni moćni na riječi ni djelu. Ipak im je upućena pohvala: »Dobro, slugo dobri i vjerni, budući da si bio u malome vjeran, nad mnogim ću te postaviti, uđi u veselje gospodara svoga« (Mt 25, 23).

Uzor je sluga Božjih ona skromna Djevica koja se sama nazvala Božjom službenicom (Lk 1, 38). Njena je oznaka bila prilagođivanje volji Božjoj. Njezin: »Neka mi bude po tvojoj riječi« označuje obilježje svakog Božjeg sluge.

Znači li to nerad? Pasivno čekanje milosti s neba? Nipošto. Treba se brinuti i za tijelo, potporanj duše, za komadić kruha, za hranu, odjeću i obuću, ali pravi vjernik, sluga Božji, izbjegava onu pogansku, grešnu, tjeskobnu brigu za ta dobra. Razlog je jasan. Zašto bi se tjeskobno brinuo kad zna da na kraju sve ovisi o Božjoj volji? Ako Bog uskrati snagu sjemenu ono neće izniknuti ni donijeti ploda. Ako ustegne snagu čovjekovim rukama, one neće ništa uraditi.

Bila je oluja na moru. Putnici su strahovali. Jedno je dijete stalo mirno, dapače se igralo. Pitali ga kako može biti mirno. Odgovorilo je da je njegov otac kapetan broda. Takvo je pouzdanje odlika Božjeg sluge. Brine se, ali se i uzda. Prva mu je briga: volja Božja. Prvo mu je sredstvo: pošten i pravedan rad. Ispunja što mora; moli što mora: Dođi kraljevstvo tvoje!

9. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Pnz 11, 18. 26—28 + Ri m3, 21—25a. 28—30 Mt 7—, 21—27
Marijan Pavlović o. p.

Goethe je dao ukloniti iz sobe reprodukciju Dürerove slike Kristovo lice, govoreći: »Ne mogu podnijeti pogled tih očiju.« Možda bi mnogi kršćani isto rekli za današnji odlomak evanđelja gdje Krist govori: »Neće ući u kraljevstvo nebesko svaki koji govori: Gospodine, Gospodine, nego onaj koji vrši volju Oca moga koji je na nebesima.«

Svakomu se neminovno postavlja pitanje: nisam li ja taj? Ne zahvaća li i mene oštrica Kristove riječi? Pokušajmo se danas pozabaviti ovim pitanjem.

Kovač svoje sreće

O mnogim stvarima koje se tiču naše sudbine, odlučuju drugi. Ne odlučuješ ti kakvu ćeš plaću imati, ne određuješ ti cijenu kavi, kruhu, ni predmetima koje moraš kupovati. Drugi određuju. Nitko te nije pitao kad ćeš se roditi, koju ćeš majku izabrati, kada će te bolest zadesiti ili kakva životna katastrofa. Nitko te neće pitati kad ćeš napustiti pozornicu života. Zaista u mnogim stvarima našeg života odlučuju drugi, a mnoge odlučuje Bog.

Naravno poslovica veli: »Svatko je kovač svoje sreće.« Drugi mogu tovariti na tvoja leđa što ne želiš nositi, mogu upotrijebiti tvoju tjelesnu snagu za ono što ne želiš. Međutim nema onoga tko bi mogao zapovjedati tvojoj glavi tvome srcu. Ti si jedini gospodar, ti kuješ svoju sreću ili nesreću. Hoćeš li vjerovati ili ne vjereovati u Boga, hoćeš li vršiti Božje zapovijedi ili ne, hoćeš li biti pošten ili nepošten ne može ti zapovjediti nijedan zakon, nikakva sila. Ovisi o tebi. Tu je Bog ostvaio slobodu čovjeka da sam odlučuje, da se sam opredijeli. I to slobodno opredijeli.

Pitamo se zašto nam je Bog ostavio toliku slobodu. Zar nas nije mogao staviti u red da ga slušamo i budemo pokorni kao anđeli. Mogao je to Bog učiniti, ali kakva korist od takva posluha? Bog nije htio da budemo mašine, robovi, nego slobodni ljudi da mu ljubavlju uzvratimo na njegovu ljubav, vršeći njegovu volju, njegove zapovijedi. Jer ljubav ne može biti okovana. Onda ne bi bila ljubav nego ropstvo. Ljubav mora biti slobodna i slobodno se darivati.

Solženjicin u svojoj knjizi »U prvom krugu« piše: »Svatko sam kuje svoju dušu, godinu za godinom čovjek mora nastojati očeličiti, izbrusiti dušu da bi postao ljudsko biće.« A mi bismo rekli: Svatko je kovač svoje sreće ili nesreće.

Vršiti Božju volju

Upadno je da Krist govori: »Tko mene ljubi, držat će moje zapovijedi.« Ne kaže tko vjeruje u mene, nego tko mene ljubi. Jer i sotona vjeruje da Bog postoji, ali Boga ne voli, ne ljubi, ne pokorava se njegovim naredbama.

Zar to nije isti smisao ovih današnjih Kristovih riječi: »Neće ući u kraljevstvo nebesko koji mi govori: Gospodine Gospodine...« Vršiti nečiju volju znači ljubiti ga. Ako nekoga ljubimo, onda činimo što dotična osoba želi, a izbjegavamo što ne želi. Tko Boga ljubi ljubit će ono što Bog ljubi, mrzit će ono što Bog mrzi, izbjegavat će ono što Bog zabranjuje.

Ovo primjenimo na svoj život. Nije važno koliko ti u Boga vjeruješ, koliko molitava izmoli, koliko u crkvu zalazi, nego koliko Boga ljubiš.

Naša vjera nije samo religija, jer religiju imaju i muslimani i budisti. Uskliknuo je jednom Pascal: »naš kršćanski Bog nije Bog filozofa nego Bog Abrahama. Izaka i Jakova.« Biblijski Bog nije neka nestvarna, neosobna stvarnost, nego Bog koji čini važan zahvat u povijesti. Zove Mojsija, šalje ga da izvede Izraelce iz ropstva; vodi ih pustinjom, osvježava ih vodom iz litice, daje obećanu zmlju... Napokon biblijski Bog šalje svoga Sina, dajući svom narodu posljednju priliku da se obrati, pokaje i prihvati spasenje.

U naše se doba mnogo govori o smrti Boga. Dopustimo da umre Bog koji bi nam služio samo nedjeljom i to možda dok dođemo u crkvu i boravimo u njoj, a već ga u ponedjeljak zaboravljamo. Takav je Bog onih koji samo govore: »Gospodine, Gospodine.« To zapravo nije Bog, to je surogat. A onaj Bog koji je stvorio čitav svemir i brine se za sve ono što je lijepo, koji nam je dao život i održava ga, koji nas je toliko ljubio da je došao među nas — taj i takav Bog ne može umrijeti.

Zar mnogi ne govore iste one Kristove riječi: »Nismo li u tvoje ime prorokovali! Nismo li u tvoje ime činili čudesa.« Priznajem se kršćaninom; zađem od vremena do vremena u crkvu; dadnem milostinju! Sve je to lijepo! Ali Krist traži čitava čovjeka. Ne samo dok smo ovdje u crkvi, nego i u poslu i u svojoj kući... Jednom riječju da ga ljubimo. Vjera mora počivati na litici ljubavi, a ne na riječima: Gospodine, Gospodine...

Zaključimo

27. XII 1892. sakupili su se akademici svih evropskih akademija oko sijedog starca Louisa Pasteura i poklonili mu spomen medalju. Na njoj je pisalo: »L. Pasteuru na dan njegove sedamdeset godišnjice rođenja zahvalna znanost i čovječanstvo.« Zašto? Prodro je u svijet mikroba, najsitnijih bića. Iznašao serum protiv bjesnila. Na dan kad je primljen u francusku akademiju izrekao je u svom govoru riječi koje stoje uklesane na njegovu nadgrobnom spomeniku: »Sretan onaj koji u sebi nosi Boga i koji ga sluša«... Umro je Pasteur 28. IX 1895. s raspelom u ruci, opetujući riječi Vjerovanja.

Nosi i ti Boga u sebi! Ljubi ga ne riječima »Gospodine, Gospodine«, nego življenjem svog kršćanstva. Gandi je rekao: »Molitva treba da bude ključ dana i zavornica večeri.« A ja bih rekao i s time završio: Krist treba da bude ključ svakog našeg dana, ključ čitavog našeg života, ključ naše vječne sreće!

9. NEDJELJA KROZ GODINU »A«

Dominik Budrović o. p.

U pročitanom evanđelju naglašava Isus kako nije dovoljno slušati Božju nauku, nego je treba izvršavati u svojem životu ako hoćemo unići u nebesko kraljevstvo. To znače Isusove riječi: »Neće unići u nebesko kraljevstvo svaki koji mi mi govori: Gospodine, Gospodine.« To je onaj koji se divi samo svojoj nauci, svojoj dobroti i životu, onaj koji me časti samo ustima, koji samo lijepo govori o meni, koji me slavi molitvom i pjevanjem — i tu se zaustavlja, a životom ne opslužuje volju mog nebeskog Oca. To znači da ne opslužuje Božje i Crkvene zapovijedi, a nadasve praktičnu ljubav prema bližnjemu a niti dužnosti svoga zvanja.

Veoma je značajno ono što Isus zatim govori: »Mnogi će me u onaj dan pitati: Gospodine! Gospodine! Nismo li u tvoje ime prorokovali, u tvoje ime đavle izgonili, u tvoje ime mnoga čudesa činili?« A ipak Isus jasno veli da će im reći. »Nikada vas nisam poznavao! Odlazite od mene, bezakonici, zlotvori.«

Kako ovo shvatiti? Ili: da su ovi bili nekoć od početka života doista dobri i činili prava čudesa i propovijedali pravo Isusovo Evanđelje, a poslije otpali od Isusa; ili da su bili samo na izvanjski način uz Isusa i tvorili lažna, prividna čudesa pomoću magije ili đavolske sile. U svakom slučaju Isus je htio naglasiti da nikakva divna djela ne vrijede pred Bogom ni za vječno spasenje, ako ne izvršavamo Božju volju, Kristovu ljubav i ne prihvatimo na kršćanski način one kušnje koje nas snađu u životu.

Treba dakle sve bolje poznavati Isusovu nauku, Evanđelje, vjersku nauku. Ali ne iz neke znatiželje da znamo, nego da vršimo. Trebamo molitve i sakramente, ali ne samo zato da time izvršimo neke crkvene propise ili jer nam se to možda sviđa, nego najglavnije zato da molitvama i sakramentima dobijemo Božje snage, da izgradimo čvrstu zgradu pravog kršćanskog života, koju neće moći srušiti svi vjetrovi, povodnji raznih kušnja i teškoća, pa ni bila koja progonstva koja nas mogu zadesiti.

Glavna je dakle pouka i poruka Isusova evanđelja današnje mise: Trebamo uvijek bolje upoznavati Isusovu nauku koju nam njegova Crkva daje i tumači. Trebamo i privatno i zajednički u crkvi moliti i slaviti Boga. Trebamo primati češće svete sakramente. Ali sve ovo zato da u čitavu svom životu djelom vršimo Božju volju, bilo da nam se ona očituje u Božjim zapovijedima, dužnostima naše vjere i našeg staleža, bilo u kušnjama koje nas zadese.

Bez pravog kršćanskog života ništa nam neće pomoći. Veli s pravom Tridenski sabor: Vjera bez dobrih djela (bez kršćanskog života) je mrtva! A što je duhovno pred Bogom mrtvo — ne može dovesti do vječnog života.

1. NEDJELJA KORIZME »A«

Post 2, 7—9; 3, 1—7 + Rim 5, 12—19 + Mt 4, 1—11

Jordan Kuničić o. p.

Stara zmija

U povijesti se spominje doba kada su ljudi bili skloni posvuda gledati đavla te svako zlo svaljivati na njega. Svijet su nazivali pozornicom đavla. Dodijavao muž ženi ili žena mužu; dogodila bi se neka nesreća; netko učinio zločin — sve bi pripisivali đavlu.

To je bilo nekada. Pa kako su onda ljudi promijenili mišljenje? Jeste li vidjeli žabe kako ljeti stoje mirno kada se pojavi kiša? Tako su i nekoć ljudi bili zadovoljni svojim nazorima i nitko im nije smetao. A jeste li opazili kako žabe stanu kreketati netom koji mladi žabac dade intonaciju? Tako se eto pojavio čovjek-žabac koji je vriskavo i hrapovo počeo vikati da je đavao izmišljatina, praznovjerje, mitsko biće. Za njim tada drugi ljudi — žabe ponavljaju istu kreketalačku pjesmu (Weiss: Apolog. II. 13).

Na đavla treba računati

Pitali nekog dječaka: Tko je stvorio đavla? Zar Bog koji je dobar, sama dobrota?« Odgovori: »Anđeo je sam sebe pretvorio u đavla.« Dubok odgovor! Prava su duhovna bića stvorena od Boga čista i dobra. Posjedovali su slobodnu volju da po njoj budu sveci ili đavli. A tim se duhovnim bićima prohtjelo postati sretnima bez Boga (Izl 19). Ishod je tog ustanka bio da je Mihovil, kao Božji branitelj, ostvario Božji plan. Otvoren je bezdan nesreće, pakao, i tamo je svršio prvi i najstrašniji pokušaj otpada od Boga.

Od tada ima đavao udjela u svim nesrećama čovječanstva. U zemaljskom raju igra ulogu zavodnika. Krista iskušava u pustinji. Judi šapće izdajstvo, a zatim očaj. Krvnički režira ubojstvo Kristovo. Neprestano i danas riče i traži koga bi proždro na zemlji. Progoni ljude nemirom, nesrećom, grijesima.

Ima na svijetu toliko vješto spletenih laži, duboko otrovne zloće, paklene mržnje, neljudske okrutnosti, temeljitog očaja da iza svih tih pojava mora stajati neka viša inteligencija, neka nadljudska snaga.

Koja je đavolska misija, uloga? Kratko i sočno odgovara sveti Toma Akvinac: »Odvraćati ljude od Boga« (III. p. 8. 7). Negdje prikriveno, negdje otvoreno, sada riječima sada knjigama, kojiput u rukavicama kojiput nasilno. Ali uvijek ide za tim da nadahne, promiče, ostvari odmetnuće, otpad od Boga, i pojedinca i skupina.

Govori se da je đavao nevidljiv, ali da mu je rep uvijek ili pedalj duži ili pedalj kraći, te se uvijek može lako prepoznati. Paklene psovke, mržnja na Boga, duh razaranja svega što je Božje, poplava krivih nauka, požar strasti, prevlast nagona, nezadovoljstvo, očaj — dokaz je da đavao ne spava. Neki je svetac vidio u duhu na ulazu u jedan grad samo jednog đavla koji je spavao jer nije imao posla, ali je vidio oko jedne svete kuće legije zaposlenih đavola jer su imali posla.

Ne pretjerujmo

Nije đavao svemu jedini krivac, režiser. Čovjek nosi u sebi napasnika, pokvarenu narav, zamračenu pamet, zlobnu volju, pohotno tijelo. Vidi oko sebe zle primjere, a sve to posjeduje snagu koja odvraća od Boga. I to je neka sotonska snaga.

Zanat mu je uvijek isti

Đavao ima svoju metodu. Obično se sastoji da napada ili nastoji privući čovjeka onamo gdje se čovjek osjeća najslabijim. Mami, vabi, vuče i to stalno snažno, okrutno, genijalno. Ne bira sredstva, samo ako služe svrsi.

Zašto je Bog ostavio đavla na zemlji da nastavi svoj pakleni posao? Htio je da ljudi dokažu svoju snagu u borbi s njim, da ljudi zasluže odlikovanje u radu za kraljevstvo nebesko. Zato nas je Krist naučio moliti: »I ne uvedi nas u napast«, ne dopusti da podlegnemo napasti.

Ne bojmo se! Sveti Pavao nas uvjerava da Bog neće dopustiti kušnju koja bi prelazila naše snage (1 Kor 10, 13). Ne bojmo se! Nije prestao prizor koji predočuje kako đavao pada kao munja s visine sreće u bezdan nesreće (Lk 10, 18). Ne bojmo se! Poglavica je svijeta već osuđen iako osuda nije izvršena, ali se čita u nemiru, u grižnji savjesti, u očaju, u nemoći protiv Crkve i Krista (Iv 16, 11). Ne bojmo se! Plodovi su otkupljenja pred nama: sakramenti. Ako smo budni, onda ćemo uz molitvu i sakramente biti pobjednici zla, satrt ćemo glavu grijehu, staroj zmiji, duhu zla koji se zove đavao, sotona, napasnik (Otk 12, 9).

1. NEDJELJA KORIZME »A«

Emanuel Kisić o. p.

Čitanja u današnjoj misi stavljaju pred naše oči Adama, prvog čovjeka (prvo čitanje), stavljaju također drugog čovjeka Krista (drugo čitanje). U njima je sažeta sva povijest ljudskog roda. Jedan dio toga nalazimo u evanđelju: kušnja Isusa u pustinji.

Podsjeća nas na 40 dana, na 40 godina lutanja Izraela u pustinji, na putu prema obećanoj zemlji; na vrijeme čovjekovo, na vrijeme Crkve, na vrijeme Božjeg zahvata da spasi ljudski rod ... Mi se također nalazimo u takvom vremenu, takvoj odluci. To je čas naše odluke. Hoće li pobjeda biti na našoj strani ili ćemo doživjeti poraz, postati plijenom zloduha?

Da kamenje postane kruhom

Ne iznenađuje da je sotona došao s bezumnom nadom kušati Isusa. Niti iznenađuje da je Isus, kao čovjek, podložan iskušenjima, napastima. Sotona napastuje samo velike i čiste duše. Drugima ne treba da prišapne ijednu riječ. Oni su već njegovi, u njegovim su rukama prije nego ih zovne. Sotona napastuje svece što se skriju u pustinji i sve one koji ljube Boga. Što se više čovjek udaljuje od Boga, to mu se sotona više približuje.

Nije Isus došao donijeti hranu tjelesima, nego nahraniti duše jedinim njezinim jelom: istinom. Kad bi Isus kamenje mijenjao u kruh, svatko bi ga slijedio zbog svoga tijela, hinio bi da vjeruje u ono što on kaže. No on to neće. Tko vjeruje u njega mora vjerovati u njegovu riječ unatoč gladi, boli i bijedi. Jer bez nebeskoga kruha nitko ne može živjeti u duši. Ne živi čovjek samo o kruhu, nego i od ljubavi i istine.

Adam je povukao sa sobom čitavo čovječanstvo u grijeh kad je popustio napasti. Krist je došao izliječiti tu ranu koju je Adam prouzrokovao, podignuti čovjeka na visoko dostojanstvo svojom pobjedom nad sotonom. Grijeh snizuje ljudsko dostojanstvo do najnižih strasti.

Ako si Sin Božji baci se dolje

Sjajan, veličanstven prizor: skok u dubinu, zaštićen anđeoskim rukama. Takvim prizorom može se čovjek zanijeti da se Isusu klanja, da ga veliča. Jer ljudi vole što je čudesno; gladni su i žedni čudesa. Znamo da su tražili od Isusa neki znak da bi iskazao svoju moć. No on je vazda izbjegavao da ljude zavodi čudesima. Liječio je bolesnike, opraštao grešnicima, ali je izbjegavao zanosno klicanje, dapače zahtijevao da ne razglašuju čudesa i ozdravljenja.

Srce govori srcima. Čisti duh hoće očistiti duhove. Ljubav hoće rasplamsati ljubavlju za druge. Velika duša želi uzdignuti zapuštene, skromne duše. Umjesto da se strmoglavi kao akrobat s hrama u ponor, on će se iz hrama popeti na goru da s visine propovijeda blaženstva kraljevstva nebeskoga.

Ako se pokloniš preda mnom

Ali Krist slijedi Očevu volju, poniženje, križ. Sotona nudi protivno: sva zemaljska kraljevstva. Za nas obične smrtnike tu napast možemo ovako izraziti: živjeti s Bogom ili bez Boga; klanjati se Bogu ili se klanjati ljudskom stvoru.

Osobito obilježje čovjeka današnjice jest da je izgubio smisao grijeha, smisao kršćanskog života. Dandanas se sve više povećavaju samoubojstva i zločini svake vrste, traže se užici, ljudi žive iz dana u dan u pijanom veselju i zabavi. Ako im to zataji, tada se javlja ljuta gorčina, lako okončaju život. Sotonino je zemaljsko kraljevstvo osnovano na prisili, drži se prijevarom. To je sotonino polje. Sotona spava pod uzglavljem mogućnika.

Isus neće da bude sudionik takvog kraljevstva. Ne mari za vlast, a još manje za slavu. Njegovo je kraljevstvo duhovno, nebesko. Ono je u nama, nema ništa sa zemaljskim kraljevstvom. Kada svatko bude dobar i pravedan, kada se svi budu voljeli kao braća, kada se i neprijatelje bude voljelo, kad nitko ne bude mislio na gomilanje blaga, nitko drugima otimao, nego bude davao kruh gladnima, umanjivao oskudicu — onda će nestati zemaljsko kraljevstvo, a zavladat će Božje kraljevstvo ljubavi i dobrote.

Mijenjajući sebe, mijenjamo svijet oko sebe. Kada se duša izmijeni, nestat će nepravda i mržnja. Ljudi će se osjećati kao jedna Božja obitelj, kao braća međusobno. Neće se dijeliti na kraljeve i podanike, na gospodare i podložnike, na bogate i siromašne, na grešnike i pravednike.

Isus je pobijedio sotonu. Izašao je iz pustinje da ga konačno pobijedi među ljudima. Otvorimo širom vrata Kristu. Zavapimo: Dođi Isuse. Nikada nije bila toliko potrebna tvoja prisutnost. Nikada kao danas nisi bio toliko zaboravljen i prezren. Sotonino je kraljevstvo u punom jeku. Spasenje može doći jedino od tebe, Kriste!

2. NEDJELJA KORIZME »A«

Post 12, 1—4a + 2 Tim 1, 8b—10 + Mt 17, 1—9

Don Anđelko Babić

Uvijek je nas katolike skupo stajalo to što smo pošteni, otvoreni, iskreni, što se ne znamo pretvarati i glumiti. Ima u dugoj povijesti kršćanstva podosta razdoblja kad se nije trpjelo poštenje ni iskrenost. Čak se plaćalo glavom.

Kršćani nisu nikada bili prkosni tipovi koji bi uživali da budu opozicija carevima, da budu avanturisti kako bi se proslavili besmislenim podvizima, da budu nekakvi buntovnici koje su carevi morali smirivati kandžijom, sabljom i tamnicom. Ne! Kršćani su vazda bili ono što moraju biti: Kristovi svjedoci. Svoje uvjerenje nisu skrivali, ljubav prema Isusu nisu stavljali na prodaju. A baš to nisu voljeli oni koji su imali moć i silu.

Čuli smo u evanđelju o Isusovom preobražaju pred apostolima. Ugledaše Isusa obasjana slavom raja. Ali ništa evanđelje ne govori o budućoj daše Isusa obasjana glavom raja. Ali ništa evanđelje ne govori o budućoj muci Isusovoj.

Ne stiditi se Evanđelja

Osvrnimo se danas na riječi svetog Pavla učenika Timoteju (drugo čitanje) »Zlopati se zajedno sa mnom za Evanđelje.« Malo prije veli: »Ne stidi se svjedočanstva za našega Gospodina.« Pavlove su riječi Božje riječi, upućene kršćanima svih vremena. Uistinu smo pravilno odgovorili »Riječ je Gospodnja.« Zaista je Isus govorio po Pavlu i nama: ne stidi se svjedočiti za Gospodina. Davno napisano, ali suvremeno za nas u 20. stoljeću.

Godine 1978. pisalo je u Glasu koncila o slučaju u Njemačkoj. Piše da učitelji iz Jugoslavije dopunjuju nastvu za djecu naših radnika. Jedan učenik u 8. je razredu imao križić oko vrata. Učiteljica mu veli: Skidaj taj križ. Učenik smatrao da ne misli ozbiljno, pa ga nije skinuo. A ona drugi put još oštrije, pa još oštrije. Djetetu dosadilo, skinuo križić i stavio u džep. Čuo za to upravnik škole, nijemac, pozvao učiteljicu na odgovornost zašto se dira u vjersko uvjerenje učenika. Njezin je predmet nastava, a ne uplitati se što će učenici vjerovati ili ne vjerovati. Stala se ona izvlačiti ovako: križ nije bio lep! Dakle, tobože nije išla za tim da vrijeđa nečije vjersko osjećanje, nego joj stalo za lijep izgled učenika.

Sve se svršilo na tome, jer da je netko rekao pravi razlog zašto je onako nalijetala na učenika, bila bi izgubila službu. Ali pazite još nešto. Moglo je dijete imati na prsima djetelinu, potkovu, taman i lik životinje, ali križ, jok!... Još nešto. Neće kukavica priznati da je tvoja vjera razlog što te ne trpi, nego će izmisliti deseti razlog iako svatko zna pravi razlog.

Spremni i trpjeti za Evanđelje

Suvremena je Pavlova riječ: Kršćanine, pati se za Isusovo evanđelje. Ljudi će govoriti o pravu, o slobodi. Jedno će govoriti, drugo misliti. Nikakvo čudo da se ljudi pred takvom dvoličnošću prepanu Crkve i vjere, ponestane im smjelosti, zadršće im srce. Zato veli Pavao da treba trpjeti za Evanđelje.

Tko se Boga i vjere zastidi...

Pitamo se katkada: Bože, zar je naša sudbina da na pravdi zbog tebe patimo? Nikomu zla ne mislimo, niti želimo, niti činimo, a vazda na nas oči kao na vuka. Ali vidite! Otac ima zbog djeteta i brige i patnje, nervoze i troškova, ali neće nikada zaželjeti da mu dijete umre, neće reći da bi volio da mu ga Bog nije dao. Naprotiv veli: neka meni djeteta, pa makar se za nj mučio... Tako i mi. Možda smo nekad radi svoje vjere u pozadini, potiskivani i bockani, ali veliš: Neka, to je moje, pa ako treba i trpjeti, trpjet ću.

Primjer Danijela proroka

(Iznesi ukratko događaj o Danijelu. Učena postavio kralj na visoku čast. Iz zavisti optužen da se ne pokorava kraljevoj naredbi... Štuje svog Boga, ne klanja se kraljevu kipu. Bačen u jamu lavova. Mogao je javno štovati kip, a potajno se Bogu moliti. Nije. Radije bio dosljedan makar i da ga živototm slijede. Zato se i ču glas nebeskog Oca: Ovo je moj ljubljeni Sin, njega slušajte.

Zaustavimo se. Mogli bismo se i mi kod kuće moliti Bogu, zatvoriti vrata da nas nitko ne vidi. Ali zar smo mi zlikovci da se krijemo? Zar smo bijednici da se bojimo kazati ono što nosimo u srcu? Ta mi kršćani znamo za Isusovu riječ: Tko se mene stidi pred ljudima, stidit ću se i ja njega pred svojim Ocem na nebesima. A i Pavao nam kaže: Ako smo s Isusom ustrajni, s njim ćemo i kraljevati. Ako ga se odrečemo i on će se nas odreći (2 Tim 2, 11).

Zato se mi katolici ne iskazujemo vani ateisti, a kod kuće, među 4 zida, vršimo što nam vjera naređuje. Kod kršćana nema glume i pretvaranja. Znamo da često zbog ne glumljenja patimo i skupo plaćamo. Neka! Mi patnje ne želimo, ali ako netko želi da iskuša našu vjernost: spremni smo i na patnju.

2. NEDJELJA KORIZME »A«

Dominik Budrović o. p.

U prvoj korizmenoj nedjelji predočila nam je Crkva Krista u pustinji. Četrdeset dana i noći u postu i molitvi. Napasnik napada, ali Krist pobjeđuje. Danas u drugu nedjelju predočuje Kristovo preobraženje. Opet u osami, ali na gori.

Daje nam se razumjeti da moralna borba u kušnjama i pobjeda dovodi do moralnog i božanskog preobraženja: već sada duše i srca, a i do konačnog preobraženja tijela u dan uskrsnuća.

Krist je kao Bog, a kao čovjek ispunjen milošću, pun božanskog sjaja. To je trajno prikrivao da može normalno saobraćati s ljudima i ljudi s njime. Ali jednom je zgodom dopustio da se prikriveni božanski sjaj dijelom očituje. Zašto? Da apostole ohrabri i učvrsti u vjeri da je on Bog bio kažnjen...).

Da, velika je istina da drugog puta do čovjekova preobražaja, a po čovjekovu preobraženju do preobražnje svijeta, nema i ne može biti ako se potpuno Krist ne prihvati. Prihvatiti razumom i vjerom čitavu njegovu nauku; voljom i srcem s punom ljubavlju prihvatiti njegovu milost koja božanski preobražuje i posvećuje našu dušu i čitavo naše biće. Odatle i naša snaga da također bude preobraženo naše življenje dobrim, pravednim čovječjim životom koji je protkan istinskom ljubavlju koja se iz Kristova srca prelijeva u naša srca.

Da nema drugog puta do ovakva punog i svestranog moralnog i kršćanskog preobražaja, najbolji je dokaz stanje više manje u cijelom svijetu. Svugdje nepravda i nehumanost među narodima, bogatstvo a umiranje milijuna od gladi, prijetnje ratom, vlast sile i oružja, utrka za užitkom, drogom, javnom raspuštenošću, milijuni pobačaja, ubijanja vlastite djece, kindapiranje djece i odraslih. Pohvalno je da zakoni, vlasti, policija nastoje spriječiti ovo, ali to potpuno može spriječiti jedino čovjek koji je preobražen Božjom milošću, svjetlom i snagom od Boga, te time sebe moralno izgrađuje, oplemenjuje, odgaja.

Što o ovome govori stručno liječništvo? Godine 1923. njemački su liječnici specijalisti za bolesti duše i živaca, njih 83 uglavnom sveučilišnih profesora, uputili ovaj apel svijetu: »Mi, potpisani liječnici duševnih i živčanih bolesti, promatrali smo ljudsku bijedu do njezina dna, jer nas naše zvanje nagoni da se bavimo bolestima ljudske duše. Mi vas sve najozbiljnije i najsusrdnije molimo: nemojte dopustiti da kršćanska vjera zakržlja u srcima mladeži. Pogotovo nemojte im otimati vjeru. U oluji našega vremena kršćanstvo je jedino sidro. Još i danas, a tako će i uvijek ostati, kršćanstvo je i religija i filozofija i psihologija i etika i socijologija« (Kalendar »Dobri pastir«, g. 1955, str. 142—143).

Da, moramo se s Isusom popeti na visoku goru svagdano. Osobito u korizmeno vrijeme, izdignuti se mišlju i srcem iznad svagdašnjih poslova, briga i okoline i razmatrati Isusovo Evanđelje, moliti za Božje svjetlo i snagu za odlučnu borbu protiv svega što nije dobro, što nije ljudsko. Tako ćemo i ljudski i božanski preobražavati sebe i pomoći drugima u njihovu preobražavanju. To je siguran put preobražaju duše i tijela u jedinstvu s Kristom i Bogom kroz svu sretnu vječnost.

3. NEDJELJA KORIZME »A«

Izl 17, 3—7 + Rim 5, 1—2. 5—8 + Iv 4, 5—42

Don Anđelko Babić

Nakon pročitanog evanđelja usuđujem se reći da Isus ima mnogo prijatelja i među onima za koje mi mislimo da mu nisu prijatelji, a ima sigurno neprijatelja među onima koje računamo za njegove prijatelje. Nisi se jednom iznenadio kada si čuo da netko od koga se ne bi nadao govori lijepo o Bogu, vjeri, svećenicima, svetinjama. A također si se iznenadio da netko o svemu tome ne govori lijepo, a ne bi se tomu nadao.

Primjer žene Samarijanke

(Jedno takvo iznenađenje predoči ukratko, sažeto, zgodu iz susreta Isusa i Samarijanke na zdencu... Židovi se i Samarijanci nisu podnosili... Isus se odmara, učenici odlaze po hranu. Razgovara sa ženom... moli vode da se napije... »Kad bi ti znala tko je taj koji ti pita vode?... Pojačava njezinu znatiželju... Ulazi upitima u njezin život... nek pozove muža... Zna Isus što možda ni susjedi ne znaju... »Gospodine, vidim da si prorok«... »Ja sam koji s tobom govorim.«...)

Sad slijedi najvažnije. Žena se vrati u grad. Svima kazuje kako je razgovarala, čula obećanog Mesiju i da u to dušom vjeruje: »Sve mi je govorio što sam učinila.« Zato su mnogi Samarijanci povjerovali u Isusa zbog njezina svjedočanstva. Upute se iz grada k Isusu i zamole ga da ostane kod njih i da ih pouči. Rekoše ženi: »Sada više ne vjerujemo zbog tvog kazivanja; ta sami smo čuli i znamo: ovo je uistinu Spasitelj svijeta.«

Razmislimo ono što sam već rekao. Čovjek se mnogo puta u životu mora čuditi. Gdje računaš da nikad ništa dobra ne možeš doživjeti, doživiš i ljudstva i plemenitosti. Takva je bila Samaritanka. Šest se puta udavala i svi joj muževi živi. I evo ona je bila prvi vjesnik u svom gradu, prva je stanovnicima grada donijela radosnu vijest da je Spasitelj među njima, prva je u njega vatreno povjerovala i nastojala druge u to uvjeriti... Od takve vrste čeljadi čovjek se zaista ne bi nadao nikakvu dobru. Ali priznajmo: nijedan apostol nije Isusu pronašao toliko simpatizera, toliko naroda koji će u njega povjerovati — kao ova žena Samarijanka.

Čitajući evanđelje više smo puta osjetili kako se Isus ugodno iznenadio. Ugodno ga je iznenadio rimski časnik koji je molio da mu ozdravi bolesnog slugu. Kada se Isus pokazao spremnim da pođe u njegov dom, onaj mu časnik reče: Gospodine, nisam dostojan da uniđeš pod moj krov... Iznenadio se Isus ugodno i nad postupkom carinskog službenika Zakeja. Kada se taj gulikoža susreo s Isusom, osjetio je u srcu pokajanje zbog prevara pa veli: Koga sam prevario,- vratit ću mu četverostruko.

Mi ne smijemo razočarati

Ne bi bilo dobro da mi kršćani, vjernici, iznenađujemo ljude svojim postupcima. Bog i ljudi očekuju od nas da nastojimo biti Bogu vjerni i ljudima pošteni. Svi od nas očekuju da nikomu ne škodimo ni rukom ni jezikom. Od nas svi očekuju da se čuvamo laži i prevare.

Bilo bi iznenađenje kad ne bismo bili takvi, kad ne bismo odgajali djecu u vjeri, poštenju, čestitosti. Iznenađenje bi bilo kada se ne bi kršćanin za to brinuo, bio bez osjećaja za to. Dakle, mi kršćani ne smijemo, iznenaditi ni Boga, ni Božje prijatelje. Ne smijemo ih razočarati.

A ako nekoga tko je o Bogu i svetinjama pogano i ružno govorio, čujemo kako govori dolično i lijepo — takvo iznenađenje rado pozdravljamo. Ako nekoga od koga se ne bismo nadali, vidimo kako se u crkvi lijepo vlada — to nas iznenađenje veseli. Ako nekoga tko je dugo živio u mržnji, vidimo kako se okanio mržnje, pomirio se — takvim se iznenađenjima veselimo.

Mislim da bi bilo dobro i korisno da sada razmislimo što Bog i Božji prijatelji doživljuju od nas. Da li smo samo ono što treba ili možda nekada i ono što ne treba?!

3. NEDJELJA KORIZME »A«

Rando Paršić o. p.

Dar Božji

»U one dane: Narod je žeđao za vodom, pa je mrmljao protiv Mojsija i govorio: Zašto si nas iz Egipta izveo? Zar da žeđom pomoriš nas, našu djecu i našu stoku?«

Stanje oskudice izraelskog naroda može se primjeniti na današnje vrijeme. Ne mali broj ljudi očituje želju za većom vlašću i obilnijim materijalnim dobrima, trči za novcem i za onim što se s njime može postići. Naše potrošačko društvo, danas u krizi, stavlja nam pred oči vrijednosti materijalnih dobara. Čak ih postavlja na prvo mjesto i ističe jedinom svrhom čovjeka i naroda. Takva se žeđu uvećava, ne može se ugasiti jer se temelji na sebičnosti, jer joj je pogon JA. Plodove vidimo. Zato se rijetko upitamo kako to da ne vidimo milijune gladnih, milijune robova kojima je jedina vrijednost što su predviđeni za borbe, ustanke, ratove? Kako ne opažamo nepravde? Kako ne opažamo da je čovjek često sporedan, a najvažniji su zakoni politike i ekonomije?

Ali, na sreću, ima u svijetu onih koji žeđaju pravde. Ne traže suvišno, žele samo živjeti životom dostojnim čovjeka, zarađivati radom, razvijati svoje sposobnosti, svoju osobnost u vršenju svoga zvanja da bi mogli živjeti oni i obitelj ljudskim životom na materijalnom, socijalnom, kulturnom i duhovnom području.

Nada ne razočarava

»Gospodin reče Mojsiju: Istupi pred narod! Uzmi sa sobom nekoliko izraelskih starješina; uzmi u ruku štap kojim si udario Rijeku i pođi. A ja ću stajati pred tobom ondje, na pećini na Horebu. Udari po pećini: iz nje će poteći voda, pa neka se narod napije.«

Bog odluči utažiti žeđu svog naroda da uzmogne nastaviti put, hod do obećane zemlje.

Ne obraćamo se Bogu samo onda kad osjetimo, doživimo da su ljudi zatajili u svojim obećanjima, kad su nas izdali, nego i zato što znamo da On želi naš spas jer je dobar, jer nas ljubi, jer je naš Otac. Ne držimo Boga samo kao pribježište u danima razočaranja jer bi naša vjera tada bila samo sredstvo utjehe, a ne sredstvo spasenja što nam ga Bog stalno stavlja pred oči.

Napominje nam sveti Pavao: »Nada pak ne postiđuje (razočarava). Ta ona je razlivena u srcima našim po Duhu Svetom koji nam je dan« (Rim 5, 5). Prianjanje uz vjeru to je potpuno prepuštanje Bogu. Znači saslušati ga da se shvati što želi od nas. Činiti ono što hoće i koliko hoće i želi.

Bog ima svoj vlastiti stil

Stil je očit u današnjem evanđelju. Žena pokraj zdenca da zagrabi vode. Isus zamoli vode da pije. Razgovor, koji dovodi ženu na put spasa.

Isus započinje molbom: »Daj mi piti« Bog uvijek pita nešto jer zna da smo sposobni dati. Pita da nam uzvrati obilnije, više. Tko je ovo pokušao, taj zna koliko je Bog velikodušan. Od nas traži sitnice, da udijeli što ni u snu nismo mislili ili se usudili zapitati.

Bog hoće nas same: naš život, naše misli, naše osjećaje. Ovo zahtijeva od svakoga. Ne obzire se na ljudska stanja, okolnosti. Upravo smo čuli iz evanđelja da to zahtijeva i od grešne žene. To je žena koju bismo mi sigurno posve osudili, škartirali. Ali ova žena postaje nositeljica, navjestiteljica vesele vijesti. Bog nikoga ne odbacuje, nikoga ne škartira, iako Boga svijet na žalost škartira i manje drži do njega.

Bog se nalazi sa svima koji su odbačeni, koji žive na rubu svijeta. Zove radnika da bude nosioc njegove slobode; blizu je vozačima da postanu navjestitelji njegove istine; s domaćicama da budu svjedoci u svijetu služenja ljudima...

Biti vjesnik Božjeg kraljevstva, to je najveće djelo što ga vrši čovjek.

4. NEDJELJA KORIZME »A«

1 Sam 16, 6—7. 10—13a + Ef 5, 8—14 + Iv 9, 1—41

Don Anđelko Babić

Nitko od nas ne može kazati da je s Bogom razgovarao, da mu je Bog izravno saopćio što želi i misli, ali mnogo toga znamo što želi i misli iz Isusovih riječi i njegovih postupaka. Često ne znamo zašto sirotinja pati, zašto netko trpi ni kriv ni dužan, zašto stradava koji se u Bogu uzdao i sreći se nadao. O tome nam govori Isus u današnjem evanđelju.

Kraj puta ugleda slijepca od rođenja. Pitaju apostoli Isusa tko je kriv. On ili njegovi roditelji? Odgovori: niti je on sagriješio ni roditelji, nego da se očituju Božja djela. Izliječi ga Isus. Veli mu: hajde operi se, umij. Sreća da slijepac nije pomislio da se Isus s njime ruga. Nije poznavao Isusa, niti znao tko je Isus. Poslušao i ozdravio.

I mi patimo, trpimo...

Stanimo malo. Nekad nam se čini da trpimo, patimo, a ničim nismo zaradili to od Boga, tu kušnju. Tada razmišljaš: Ja sam Božje dijete. Pa ako ja svoje dijete neću udariti kad mi nije ništa skrivilo, zašto Bog mene udara?! Zašto pripušta nevolju na nevine?... Tko će znati sve Božje razloge? Ni slijepac iz današnjeg evanđelja nije ništa skrivio, niti njegovi roditelji, a ipak se rodio slijep. A Isus veli: »da se na njemu pokažu Božja djela.«

Duhovna sljepoća

Još nešto promislimo. Isus je ozdravio slijepca od rođenja. Iz događaja vidimo da je Bogu stoput lakše učiniti da progleda slijep od rođenja, nego da progleda netko tko je slijep u mozgu. Slijepac nije prije Isusa vidio niti ga je poznavao, pa niti u njega vjerovao. A nakon ozdravljenja progledao je i na tijelu i u duši. Jasno mu je da je to jedino Bog mogao učiniti.

Bilo mu je to jasno, ali nije bilo jasno Židovima. Osvjedočili su se da je taj čovjek bio slijep, da sada vidi isključivo Isusovom pomoću. Ali da sada priznaju da je Isus Bog — a to ne. Izmislit će teorija i hipoteza, ali neće priznati da je Isus Bog. Eto duhovnog slijepila. Kad je u pitanju slijepilo duše, to ni Bog ne može ozdraviti ako čovjek neće.

Sjećate li se da je jednom Isus rekao da će se svaki grijeh oprostiti osim grijeha protiv Duha Svetoga. A koji je to grijeh? To je grijeh kada se čovjek protivi očitim Božjim istinama. Taj su grijeh imali židovski prvaci. Vidjeli su očito i jasno da je ozdravio slijepca od rođenja, znaju da to može samo Bog učiniti, pa ipak neće da vjeruju u Isusa.

Hvala Bogu, niismo rođeni slijepi ni na očima ni na duši. Jasne su nam Božje istine. Do sada je tako. Pazite. Bilo je poslije rata svukud bomba. Djeca su nalazila, igrala se, te je bilo slučajeva da bomba eksplodira, usmrti dijete a neke oslijepi. Braćo, oko nas eksplodiraju i one druge bombe koje su namjerno pripremljene da nam oslijepe dušu. Kada čuješ katolika da govori protiv svoje vjere, svojih svetinja, sjeti se da je negdje pokraj njega eksplodirala bomba i oslijepila mu dušu.

Sretan onaj komu takve bombe ne oslijepe dušu, ne raznesu vjeru.

4. NEDJELJA KORIZME »A«

Rando Paršić o. p.

Problem prihvaćanja istine

Povijest slijepca od rođenja postavlja na oštar način problem prihvaćanja istine. Umjesto da farizeji postave sebe pred ozbiljno pitanje, oni odbijaju jasnu istinu, izbacujući iz svoje sredine ozdravljenog slijepca. Ovdje se problem istine postavlja neovisno o čudu i učinku čuda kao znaku. Nalazimo se pred duhovnom sljepoćom koja ne želi vidjeti nikakav znak.

Neprijateljstvo zasljepljuje, zatvara srce i dušu, ne vidi ono što je očigledno. Pa niti fizičku stvarnost kao što je ozdravljenje slijepca. Ozdravljenje je jasno, stvarno, dokazano, priznato od svih, ali ga farizeji odbijaju, odbacuju, ne žele vidjeti.

Samo djelić istine

Djelić istine izvlače iz cjeleline, poopćavaju ga. Ne mare što je taj djelić istine podređen važnijim dijelovima iste istine. Subota je zapovijed. Treba je obdržavati. Ali subota je podređena višoj zapovijedi: ljubavi. U ime subote odbijaju ljubav. Ta je logika uzrok mnogih napad ašto su ih Židovi podizali na Isusa.

I za naše je doba napisao Thomas Carlyle: »Kad bi danas Isus došao među ljude ne bi ga raspeli. Pozvali bi ga na večeru, saslušali što im ima kazati, i ismijali bi ga.« Gorke su ove riječi! Sjetimo se što je Isus rekao: »Na osudu dođoh na ovaj svijet: da progledaju koji ne vide, a koji vide da oslijepe.« Jasno da je mislio na one koji drže da vide. A što je naš svijet ako ne svijet koji drži da vidi?

Nije li spreman današnji čovjek izjaviti (i izjavljuje) da ima pravo pogaziti bračnu vjernost, da razulareni nagon nije grijeh, da je dopuštena mržnja, spriječavanje nerođena života, eliminiranje neizlječivih i starih osoba? Unatoč saznanju da se to zove: ubijanje, smrt.

Vlada uvjerenje kod mnogih da vide bolje nego papa. Crkva, Krist, Bog. Tragično! Kad su farizeji saslušali Kristove riječi o onima koji vide i ne vide, upitali su Krista: »Zar smo i mi slijepi?« Odgovori im: »Da ste slijepi, ne biste imali grijeha. No vi govorite: Vidimo, pa grijeh vaš ostaje.«

Tajna kršćana je da ostanu ponizni, da znaju prignuti glavu pred čudom i otajstvom, pred radošću, patnjom, ljubavlju, smrću, životom, dušom, Kristom, Bogom, vječnošću.

Zašto? Zašto?...

Svratimo misao na upit učenika Isusu: »Tko li sagriješi, te se slijep rodio?« Iznijet ću što piše Guy Broche o sebi pod naslovom: »Zašto sam bolestan?«, jer se taj »zašto« izvija stalno iz ove suzne doline.

»Zašto sam bolestan? Pitanje sam sebi postavio u dvadesetoj godini kada se probudih s manom na očima i kada sam započeo osjećati težinu u hodanju. I nakon 14 godina ovo me životno pitanje muči. Doista je ovo pitanje tijekom vremena promijenilo oblik, ali ostao je upit: Zašto?

Najprije me zaokupilo naslijeđeno mišljenje da je svaka bolest kazna. Tako su nekoć mislili Jobovi prijatelji, optužujući ga da je grješan. Isto i Isusovi učenici gledajući slijepca: Tko je sagriješio, on ili njegovi roditelji? Na početku svoje bolesti i ja sam istraživao koja je pogreška u mom životu mogla prouzročiti moju bolest... Počeh totnuti u očaj. Ipak me Isus na kraju pridignuo. Stekoh uvjerenje da smo mi bolesnici, ako nemamo vjere, osuđeni na okrutnu dilemu: biti heroj, a to iscrpljuje jer je čovjek u očaju; ili se prepustiti sudbini, a to vodi u bezvoljnost.

U onome što me je zadesilo sve sam više osjećao da je bolest zlo koje moram mrziti. Srećom sam znao da je postojao jedan čovjek koji je žestoko protestirao protiv ove gorčine, protiv sablazni što se zove bolest, a i protiv opravdanja koji su se pronalazili protiv ovog bremena. Divim ti se, Jobe, moj davni brate, zbog tvoje vjere i tvoje izvanredne poniznosti pred Bogom!

Bilo je vrijeme da razmislim o onom što je Isus odgovorio na upit: Tko je sagriješio?... Ni on, ni njegovi roditelji, nego da se otkriju Božja djela! Očituje nam, pokazuje put kako se po nama mogu očitovati Božja djela, da u nama živi i po nama se pokaže njegova slava.

Evo nas u središtu naše vjere: Isus je uskrsnuo. Bolest jest zlo i ostaje, ali nije apsolutno zlo budući da je Isus pobijedio smrt. Inače život završava u grobnoj jami.

Isus je preuzeo patnje i smrt. On je uskrsnuo. Preokrenuo je smrt u život. Mi ćemo u njemu uskrsnuti i već smo slobodni da zlo pretvorimo u dobro po njegovoj milosti. Zato je ljubav jedino naše oruđe. Ne radi se toliko da prinesemo svoju patnju, koliko da ljubimo unatoč patnji. Ne da ljubimo neodređeno sav svijet, nego svakoga, počevši od svoje okoline. Mi smo pozvani da ljubeći stvaramo ovdje sreću i već doživljujemo vječnu blizinu Ocu...

— Vodi moje korake. Ne molim da vidim put kud me vodiš, nego samo sljedeći korak da bih znao gdje ću postaviti nogu. To je mučno, to je strašno! Zašto sve to, zašto? Je li to zaista put? Jesi li ti Gospodine? Hladno mi je. Dođi mi u pomoć. Pomozi moju slabu vjeru!«

5. NEDJELJA KORIZME »A«

Ez 37, 12—24 + Rim 8, 8—11 + Iv 11, 1—45

Milan Šesnić o. p.

Tko upozna Krista taj ga toliko zavoli da je spreman za njega učiniti svaku žrtvu: mladić će stupiti u kartuzijance, inženjer će otići u neku zaostalu zemlju služiti ljudima, liječnik će poći među gubavce da ih liječi. Svi oni govore svojim životom kao i sveti Pavao: »Meni je život Krist« (Fil 1, 21). Zašto? Odgovara današnje evanđelje i čitanje. Krist je darivatelj života. Onima koji ne poznaju Krista, može život postati dosadan, nepodnošljiv. U Njemačkoj su mladima postavili pitanje: »S kakvim osjećajem stojite pred životom.« Čudnovato da je 60% upitanih odgovorilo: s tjeskobom.

Bog hoće da živimo

Živi Bog hoće da čovjek živi. »Bog je tako ljubio svijet da je poslao Sina svoga na svijet da nijedan koji u nj vjeruje ne pogine nego da ima život vječni« (Iv 3, 16). Mnogi čimbenici ugrožavaju naš život, otežavaju: ekonomska nestašiva, teškoće zarade, svjetske napetosti, ratna žarišta, zagađivanje okoliša, nesporazumijevanje među ljudima, nepogode, bolesti,

smrt... Ali živi Bog, izvor života, kaže nam: »Ja ću otvoriti vaše grobove, izvesti vas iz vaših grobova i duh svoj udahnut ću u vas da oživite.« S današnjeg bogoslužja možemo ponijeti uvjerenje da nas Bog ljubi, da hoće da živimo.

To nam biva još jasnije čudom Lazarova uskrsnuća. Isus dolazi u Betaniju na grob prijatelja Lazara. Plače nad mrtvim Lazarom. Vidimo kako ga oživljuje: »Lazare, iziđi vani! Odriješite ga! Pustite neka ide.« To je predigra, navještaj našega uskrsnuća, navještaj da je Isus darivatelj života. Znak je to da nam život dolazi, da je nadvladana smrt, da neće smrt gospodariti svijetom.

Ja sam uskrsnuće i život

Kao što su Marta i Marija zbog smrti brata Lazara bili ispunjeni žalošću i tjeskobom, tako smo i mi često. Ali se pojavljuje Isus i veli: »Ja sam uskrsnuće i život: tko u mene vjeruje, ako i umre, živjet će. I tkogod živi i vjeruje u mene, neće umrijeti nikada.« Onda kad nam život postane težak, kad izgleda nemoguć i besmislen, tada se Korist pojavljuje pred nama kao gospodar života, darivatelj života. Uz nas je ne samo kao onaj koji nam obećaje život u dalekoj budućnosti kad će biti »novo nebo i novi život« (Otk 21, 1), nego već sada ovdje možemo ga osjetiti kao podporanj, zaštitnika, gospodara smrti, kao našeg prijatelja. Pa i onda kada se na nama ispunja njegovo poročanstvo: »Na svijetu ćete imati patnju« (Iv 16, 33), on nam je zaštitnik života.

Lazarovim uskrsnućem Isus nas oslobađa. Nije čudo učinio prvotno radi sebe, da sebe učini vjerodostojnim, da ojača svoj položaj. Uskrisio je Lazara da od svojih sljedbenika otjera tjeskobu od života, da ne misle kako su prepušteni sebi i nekom neumoljivom udesu, da žive u neizvjesnosti, nesigurnosti. Ovim snažnim znakom on nam govori u svim prilikama: »Iziđi vani iz ponora tjeskobe, iz tame zdvajanja! Vjeruj mojoj ljubavi i mojoj božanskoj moći!«

Budimo darovatelji života

Mi postajemo po Kristu darovatelji života. Kad nas Krist obdari životom, kad nas oslobodi od tjeskobe, od straha, kad nam povrati nadu i radost, onda i mi postajemo darivatelji i nosioci života. Ima u svijetu mnogo naše braće ljudi koji žive u neljudskim uvjetima: u strahu, u očaju, u besmislenosti, u gladu, u neznanju, u nepravdi, u potlačneosti. Ali mi — vraćeni u život, osnaženi Kristovom nazočnošću, nasićeni njegovim kruhom, napojeni njegovom krvlju, obradovani radošću božanskog života, svjesni Očeve ljubavi prema nama — postajemo djelitelji, darivatelji životne radosti, uspostavljamo pravedne odnose gdje možemo, nasićujemo gladne, tješimo tjeskobne, žalosne, podižemo klonule.

Ondje gdje živimo, gdje radimo, dovikujemo svakomu: »Iziđi vani iz groba žalosti. Živi životom Božjim, životom uskrsnulog Krista!«

5. NEDJELJA KORIZME »A«

Emanuel Kisić o. p.

Liturgija današnje mise kao da je predigra uskrsnog otajstva, blagdana Uskrsa. Želi nas ohrabriti i ojačati, stavlja nam pred oči nadu budućeg života. Bog govori izraelskom narodu po proroku Ezekijelu: »Ja ću otvoriti vaše grobove i izvesti vas iz vaših grobova, narode moj, i odvesti vas u zemlju Izraelovu.« Prorok tješi svoj narod u babilonskom sužanjstvu utješnom vizijom budućeg preporoda i slobode, povratka u domovinu, u Jeruzalem, u svoja ognjišta. Jer Bogu nije ništa nemoguće. Ako su kažnjeni zbog svojih grijeha, ne znači da ih je Bog zauvijek napustio, zaboravio, da im se neće smilovati.

U osvit pramaljeća

Poput prirode koja se budi iz zimskog mrtvila na nov život, na život vedrine i ljupkog cvijeća, tako nam i Crkva stavlja pred oči nadu u pravi smisao budućeg obnovljenog života u vječnoj domovini gdje će prestati svaka suza, a započeti vječno pramaljeće radosti i veselja koje neće imati kraja.

Vjera i nada oslon su kršćanskog života. Život bez nade u besmrtnost bio bi besmislen, bez ikakva značenja. Vjera i nada u sretniju budućnost i vječni život obilježje su kršćanskog vjerovanja i poimanja. Duboka i čvrsta vjera i nada u Božja obećanja, nada da Bog može iz raspršenih mrtvih kostiju uskrisiti novi ljudski naraštaj, novi narod: temelj su i podloga naše vjere.

Sveti Pavao govori u poslanici Efežanima kako su prije svog obraćenja na kršćanstvo bili bez obećanja, živjeli bez nade i bez Boga. Isto piše Pavao Solunjanima kad im govori o nadi u vječni život. Napominje im da ne smiju živjeti u žalosti kao oni koji nemaju nade.

Nadom se razlikujemo od nevjernika. Biti kršćanin znači: biti čovjek nade. Nada je sadržaj kršćanskog života«. Dogma o uskrsnuću tijela može interesirati čovjeka, i to posve interesirati!« (Paul Valery).

Nadom u bolju budućnost

Svima onima koji obećavaju čovječanstvu izgubljeni raj, a ruše stare poznate istine o istočnom grijehu i čovjeku stvorenom na sliku Božju — pruža Isus pravi život. Tada će započeti blagdan sreće na zemlji.

Isus je korijenit i neustrašiv, donosi vječnu novost i mladost. Svako veliko srce, prije ili kasnije, teži njegovu Evanđelju. Treba preokrenuti sadašnji život, ispuniti dušu nadom u bolji, vječni, nebeski život, u bolju budućnost, bolju i sretniju sutrašnjicu, »u vječnu subotu koja neće imati zalaza« (sv. Augustin). Ili kako reče G. Marcel: »Život je izreka kojoj znademo pravi smisao tek onda kad o njoj izrečemo zadnju riječ, a zadnja riječ nije smrt nego uskrsnuće.«

Kroz suze u rajski osmijeh

U svjetlu vječne nade možemo raspoznati kršćanski smisao raja na zemlji. Krist nas je ljubio, postao čovjekom da mu donese »život i uskrsnuće«, da usreći ljude, da se međusobno vole. Plakao je nad grobom prijatelja Lazara, ne zato što je Lazar umro nego se je veselio što će ga uskrsnuti na život. Plakao je, ne radi Lazara i njegovih sestara, nego jer će se obradovati uskrsnuću svoga brata.

Isus je radije plakao nad patnjama svijeta, plakao nad svim mrtvima koji neće uskrsnuti na pravi život, plakao nad svima koji će još dugo u svom životu plakati, plakao je nad svim zapečaćenim grobovima, nad svim zatvorenim tamnicama, nad nepodnosivom robovanju u ljudskom društvu, nad nepravdama koje i danas traju i svagdano s umnožavaju. Plakao je da nas podsjeti da je ovaj svijet uistinu naša domovina, zemaljska domovina, ali da je nebo, po uskrsnuću, prava domovina i boravište.

6. NEDJELJA KORIZME »A« — Cvjetna

Rando Paršić o. p.

Kajanje i konac Jude apostola

Jedno kajanje i smrt bez svrhe... Kajanje koje nije bilo obraćenje... Smrt koja je odvela u samouništenje... Nije bio na istom putu s Isusom u životu, a niti u smrti... Opomena nama da ne gušimo osjećaje što ih razmišljanje o Isusovoj muci može izvesti u nama... Poziv da prihvatimo trenutke slabosti, poniženja kao i Petar. Suze nisu bile uzaludne... Poziv da prihvatimo život kako bi jednog dana životom zadobili smrt, početak vječnog spasenja.

Straže na grobu

Uvijek »stražare« nad Kristom. Protivnici su Crkve uvijek na straži da spriječe Kristovo uskrsnuće... Uzaludan napor, jer Crkva nije ustanovila uskrsnula Krista, nego je uskrsnuli uskrsnuo Crkvu... Crkva je most između neba i zemlje, stalno dokazuje da je podržava: uskrsnuće Isusovo!... Već od početka: borba protiv Krista, jest borba protiv Crkve; muka Kristova jest muka Crkve; pobjeda Kristova jest pobjeda Crkve... Zato mora u ovim danima biti Crkva prisutna u našim razmišljanjima.

VELIKI ČETVRTAK »A«

Rando Paršić o. p.

»Do kraja ih je ljubio«

Bijaše poslušan sve do smrti... Prihvatio je smrt iz ljubavi prema svojima. Ali je još nešto nedostajalo. Poslušan Ocu, sluga Očev morao je još dati znak, očigledan znak, svoje poslušnosti, svoga služenja braći... Oprao je njihove noge... Među njima bio je i Juda!...

Odloži haljine... uze ubrus...

Postao je čovjekom, pravim čovjekom, ali postade i pravim slugom. Zaista i stvarno pere noge. Čin zaslužan, jer »ako te ne operem, nećeš imati dijela sa mnom.« To znači: moje je služenje potrebno da bih te preobrazio u slugu, da bi i ti služio braći... »Što ja činim, ti sada ne znaš, ali shvatit ćeš poslije.«

Crkva je (nakon Vat. sabora) postala svjesna svoga služenja... Njezina je budućnost svjetla uz uvjet da služimo braći ljudima... Mi i Crkva.

Vi ste čisti, ali ne svi

Ljubav nas čisti. Pa i kada se nakupi prašine, ljubav ubrzo očisti... Upravo Juda nije bio čist, jer mu je nedostajalo ljubavi... Nije Juda mrzio, nego je gajio drugu vrstu ljubavi. Zato ga je njegovo kajanje odvelo u očaj. Zato čuje riječ: »Jao onom čovjeku...«

Na ovoj se točci moramo ispitati: jesmo li čisti?... Ima li ljubavi u nama?... Ako imamo, da li je čista?... Ili se u nama skriva neka druga vrsta ljubavi?...

»Jesam li ja, Gospodine?« — jedanaestorica ovako zapitaše Isusa... Daj Bože, da nam Isus odgovori kao onoj jedanaestorici: »Vi ste čisti.« A ako čujemo u duši odgovor: »Ali ne svi.« — tada odstranimo od sebe sve što unosi podvojenost, pomirimo se međusobno kako bismo primili Onoga koji nas je do kraja ljubio.

VELIKI PETAK »A«

Rando Paršić o. p.

»Evo čovjeka«

Nosi na sebi udarce čovjeka... Nije mogao biti gore iznakažen... Ali će ovo iznakaženje učiniti novo čovječanstvo. Uzima ga na sebe onakvo kakvo jest da ga nanovo stvori, vrati na svoju sliku.

Ovaj će Čovjek umrijeti... Nakon tri dana će uskrsnuti i reći će »evo čovjeka.« Pravi čovjek, naš uzor, naš cilj.

»Raspni ga«... Opetujemo i mi često nad ljudima... i ne samo na riječima! Kaifa, Pilat, veliki svećenici, stražari svi prorokuju, svi izjavljuju, svi svjedoče, ali ostaju na riječima, ne prodiru u srž izjava, riječi...

»Ženo, evo ti sina«

»Imat ćeš sinove u bolovima« (Post 3, 16). Upravo se dogodilo ispod križa. U tom se trenutku »sve ispunilo«. Marija je postala uistinu »majka živih«...

Vidjet će koga probodoše

Sulica mržnje otvara put ljubavi... Približimo se otvorenom boku...

VELIKA SUBOTA »A«

Rando Paršić o. p.

1. Voda je svugdje: u kućama, na poljima, u prirodi. Kad nedostaje, sve izgara i zemlja postaje pustinja. Inače sve cvijeta. Bez vode vlada smrt, s vodom život.

Voda je glavna u bogoslužju noćnog subotnjeg bdjenja. Najprije u prvom čitanju o stvaranju svijeta; u pripovijedanju o izlasku iz Egipta preko Crvenoga mora; u čitanju iz proroka Izaije koji napominje kako »dažd i snijeg s neba silaze i ne vraćaju se onamo dok se zemlja ne natopi«; u proroku Ezekijelu koji potvrđuje Božje obećanje: »Poškropit ću vas vodom čistom da se očistite«; zatim u krsnoj službi i u obnovi krsnih obećanja.

2. Kršteni smo u Isusu Kristu, u njegovu smrt. Novi je to život, darovan, usavršuje, nadopunja naravni život, uzdiže, čini čovjeka sudionikom Božje naravi. Postajemo stvarno Božja djeca. Velika čast i velika odgornost.

Uči nas Drugi vatikanski sabor: »Po krštenju postajemo slični Kristu: Jer smo mi svi kršteni u jednom Duhu da budemo jedno tijelo. Tim svetim obredom predočuje se i ostvaruje naše sjedinjenje s Kristovom smrću i uskrsnućem« (LG. 7).

3. Svi smo primili jednako krštenje. Pred Bogom smo svi jednaki. Razlikujemo se samo po stupnju svetosti koju uspijemo dosizati s pomoću milosti i suradnjom. Samo Bog zna tko je i koliko svet u nekoj zajednici. Dužnosti iz krštenja odnose se ne samo na dužnost prema Bogu nego i na dužnosti prema Crkvi i ljudima u svijetu.

Krštenje mora svatko ostvarivati kao što i loza. Ako želi uroditi plodom, moraju prutovi biti sjedinjeni s lozom. Vidimo da voda na našim poljima, pošto natopi polje, slijeva se dalje i natapa druga polja. Tako i kršćanin koji je primio posinovljenje od Boga, ne može milost sebično prisvajati za sebe, nego mora milost prenositi na druge. Pravilo je života: razlijevati se i umnažavati se.

Uskrsna poruka ove svete noći mora biti svima poziv na povjerenje u bolji svijet, svijet bez nepravde i zloće. Upravo je to dužnost svakog krštenika!

NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNJEGA »A«

Dap 10, 34a. 37—43 + Kol 3, 1—4 + Iv 20, 1—9

Jordan Kuničić o. p.

Pokraj slavnog groba

Parada smrtnika otprati kojeg zemaljskog velikana do groba. Grob mu je svršetak zemaljske slave, početak zaborava ili bolnog sjećanja onih koje je pokojnik unesrećio... Za Kristov grob moramo reći sasvim protivno. Grobom počinje njegova slava, znak je pobjednika. Grob je slavan.

Krista su nepravedno sudili, zločinački ubili; mislili su da su se zauvijek riješili nepoželjnoga. Htjeli su mu uskratiti gostoprimstvo, primanje u grob,

jer se osuđenici po rimskom pravu nisu smjeli ukopati. Jedino su dopuštali svojti, prijateljima da ukopaju. Što bi zemaljska vlast bila Kristu uskratila, to mu je srce Nikodema i Josipa iz Arimateja priuštilo.

Nitko ne može ostati bešćutan na današnji dan. (...) Vjernik danas ne mudruje, on se prepušta valu radosti koju mu navještaju uskrsna zvona. Iz ovog dana crpe svjetlo i snagu, stavlja se u službu Krista pobjednika, jer od danas vjernik je pameću i srcem usmjeren prema nebu, prema uskrsnom svjetlu koje dopire iz kraljevstva: Krista pobjednika.

Učvršćuje se vjera

Ispunila se vječna riječ. Krist se pobjednik ruga smrti. Sotona je postiđen, jer je već osuđen iako još osuda nije izvršena. Još nisu prestala njegova zlodjela. Smeteni su oni koji su mislili slaviti pobjedu, raduje se onaj koji je izgledao pobijeđen. U svjetlu Kristova groba stalno se mijenja pozornica ljudske povijesti. Časovito su nastupili Kristovi neprijatelji da ubrzo ustupe mjesto apostolima.

Na Kristovu se grobu jača vjera, strašljivci postaju smioni. Žure u svijet da umru za Krista. Pitajte svece, misionare, mučenike tko im daje snage u životu. Odgovor će uvijek biti isti: slavni križ uskrsnulog Krista... Evo vam svete mučenice Margarete pred progoniteljem. Kad joj reče da je sramota ispovijedati vjeru u raspetog na križu, ona ga zapita: »Kako znaš da je Krist bio raspet na križu?« Progonitelj odgovori: »Iz knjiga koje ti smatraš svetima.« Onda mu odgovori Margareta: »Iz istih knjiga nauči da je Krist i uskrsnuo. Dokazao je smrću da je čovjek, ali je uskrsnućem dokazao da je Bog. Zato sam ja spreman za nj dati svoj život.«

Podiže se ufanje

Apostoli su se mnogočem nadali, ali je njihovo ufanje došlo u tešku kušnju koja je trajala za dva dana Kristova boravka u grobu. U njihovim je srcima odzvanjala tužaljka Magdalene: »Uzeše Gospodina mojega i ne znam gdje ga položiše« (Iv 20, 13).

Mi kršćani poslije toliko stoljeća pouke ne vidimo da je zakon svake veličine da se izgradi preko Golgote. Treba da zrno bude zakopano, da istrune ako će donijeti ploda. Tko gradi pravu, trajnu veličinu pred Bogom i pred ljudima, taj mora ići putem križa. To je put sreće. Ništa u pravom smislu nije trajno veliko vidjela zemlja što nije izraslo na suzama, u boli, u sjeni križa.

To je pouka Kristova groba. Magdalena i mi s njom sada veselo kličemo: »Uskrsnu Krist, nada moja.« Puna je ufanja otrčala na grob. I kršćanin slijedi raspetoga, ali slijedi i onoga koji mu je pošao pripraviti mjesto u slavi da bude ondje gdje i Krist (Iv 14, 2).

Jača se ljubav

I ljubav je apostola bila u iskušenju. Ali se u časovima kušnje jača, kao što se stablo jača na vjetru, zlato kuša u vatri. Iz ovako velike kušnje nije mogla izaći doli herojska ljubav. I danas se oko groba Isusova okupljaju

sva srca pa bila smućena, ustrašena. Dah pobjede struji iz groba i nitko je neće rastjerati dokle se god bude pisala povijest svijeta.

Kršćanstvo s pravom govori da nosi u život ono »vječno novo.« To »vječno novo« jest istina koju je ostavio Uskrsnuli; to je nebo koje uvijek podiže klonula koljena; to je nesuzdržljiva snaga srca koje osjeća privlačnost Uskrsnuloga.

Ovo je dan što ga učini Gospodin, radujmo se! Kako su blijedi i bijedni nazori smrtnika prema idejama i nazorima što blistaju u zori i na suncu Uskrsnuloga. Svetost svetaca, čistoća djevica, jakost mučenika, revnost dobrih kršćana, povijest Crkve — sve to danas kliče, jer ovo je »blagdan nad svim blagdanima«, Gospodinov dan. Dan pobjede istine nad lažima, duše nad tijelom, duha nad materijom, Krista nad smrću i sotonom.

Uistinu: »Ovo je dan što ga učini Gospodin, radujmo se!«

NEDJELJA USKRSNUĆA GOSPODNJEGA »A«

Rando Paršić o. p.

(Za dječju misu). Žene i apostoli ne nalaze, ne vide više Isusa u grobu. Ne moraju biti žalosni niti sumnjivi, jer On je uskrsnuo da bude svakomu blizu na svim putovima svijeta. Prije uskrsnuća je Isus trpio kao i mi. Sada je slavan kao Bog, živi kao Bog, djeluje kao Bog, svugdje je kao Bog i prati nas ljubavlju kao Bog. Moramo mi kršćani svjedočiti njegovu nazočnost među nama.

Mi smo Snjegovići, želimo sunce

Čini nam se da sunce uništi snijeg, međutim ga preoblikuje u vodu i njenu paru uznosi prema nebu... Nešto slično uskrsnuli Isus radi s nama. Blagdanom se Uskrsa osjećamo slobodniji i veći. Uskrs unosi u nas drukčiji način življenja: podiže nas na dostojanstvo Božje djece.

Snjegović reče dječaku: »Hladno mi je. Stani uz mene.« Dječak ga stavi na svjetlo sunčevih zraka, ali mu reče: »Moj Snjegoviću, nisam dobro učinio, jer će te sunce otopiti, uništiti.«

Svi pak znadu da sunce nikoga ne uništava: ono preoblikuje, daje radost i život. Zato Snjegović odgovori dječaku: »Ne boj se, ne želim te napustiti. Bit ću s tobom u vodi na zelenoj livadi; bit ću s tobom na valovima mora; bit ću s tobom u oblacima na modrom nebu.«

Ugleda dječak da njegov Snjegović nestaje, ali i osjeti da mu je bliži. Tada reče: »I ja bih htio biti Snjegović na Božjem svijetlom suncu.«

Kakav će biti naš divni novi život što nam ga je pripremio uskrsnuli Isus? Sad ga živimo u nadi, a uživat ćemo ga u vječnosti. Ne možemo reći kakav jer je Bog drukčiji od nas. Da nekako shvatimo, moramo biti bliži i sličniji Isusu, živjeti kao i on sada u nebu.

Mi smo lutke od soli, želimo more

Da se ogrijemo, moramo se približiti vatri. Da iskusimo more, moramo se ubaciti u valove morske... Da bi Izraelci slavili Pashu i došli do slobode, morali su preći preko mora. Da bi kršćani slavili novi život uskrsnulog Isusa, moraju proći kroz vodu krštenja.

Isus Krist je prava voda koja silazi s neba, čisti nas, daje nam život. On je naše more dobra i ljubavi. Moramo se ubaciti u njegovo naručje kao što se »lutke od soli« ubacuju u more.

Bila jedna lutka od soli. Htjela je svakako vidjeti more, ali nije znala što je more. Odluči se na put. Bio je to jedini način da bude sretna... Nakon naporna puta kroz pustinjske prostore dođe na obalu mora i iznenadi se nad nepreglednošću i tajanstvenošću mora.

Upita more: »Reci mi tko si?« More odgovori: »Dodirni me i vidjet ćeš.« Lutka požuri k vodi i osjeti nešto neobično. Nestale su joj noge. Zamisli se, ali ipak odlučno krene u vodu. Pri svakom koraku gubila je nešto od sebe, ali je sve više uviđala što je more te ju je sve više obuzimala radost.

Još je jednom smiono upitala valove: »Što je more?« Zadnji val je posve zahvati. Upravo u trenutku nestajanja u valovima koji je odnesoše sa sobom, usklikne lutka od soli: »Sada znam što je more, jer sam i ja isto!«

Tko želi upoznati uskrsnulog Iusa i postati kao On, činit će mu se da se izgubio u njemu, ali postiže novi, divan život. Jedino kada se ubacimo potpuno u njegovo naručje, znat ćemo tko je Isus i kakva je naša divna i čudesna budućnost.

2. USKRSNA NEDJELJA »A«

Dap 2, 42—47 + 1 Pr 1, 3—9 + Iv 20, 19—31

Drago Kolimbatović o. p.

Svi smo skloniji uočiti prije tuđe pogreške nego svoje. U tom smislu, unatoč prikazu svetog Luke o prvim kršćanskim zajednicama, ne bismo smjeli idealizirati o njihovu stvarnom stanju. Bilo je tu pokušaja (Ananija i Safira) i međusobnog nadmetanja: »Ja sam Pavlov, ja Apolonov, ja Petrov.« Štoviše, bilo je bolne nejednakosti na Gospodnjim večerama gdje je netko gladovao, a drugi se opijao... Ipak je u prvim kršćanskim zajednicama vladalo međusobno razumijevanje, ljubav i mir jer im je temelj njihova zajedništva bila čvrsta i nepokolebljiva vjera... Možmo li mi ustvrditi da naše obitelji naše župe, naše zajednice žive od vjere?

Krist nudi svoj mir

Uživite se u osjećaje naroda koji je desetljećima živio u ropstvu, lišen najosnovnijih ljudskih prava. Ništa prirodnije da kada se jednom domogne slobode, osvetit će se, izvršiti odmazdu! Ali osveta izaziva osvetu, novo prolijevanje krvi.

Čini se da je Krist imao tu misao pred očima kad je u prvom ukazanju poslije uskrsnuća pozdravio apostole riječima: »Mir vama!« Zar se i kod apostola nisu mogli pojaviti osvetnički nagoni prema onima koji su sudjelovali u jezovitoj smrti njihova Učitelja? Krist im pozdravom želi kazati: Ja sam poginuo da više nitko ne pogine; ja sam prolio svoju krv da već ničija ne bude prolivena.

Krist nudi Duha ljubavi

Krist znade da je mir plod ljubavi. Nema i ne može biti mira u zajednici u kojoj se članovi međusobno mrze. Zato im Krist, pošto im je zaželio mir, daje izvor mira: »Primite Duha Svetoga.« Riječ je o Duhu ljubavi, o Duhu koji ne zna za ikakve zapreke. On će od dvanaest bojažljivih apostola učiniti dvanaest neustrašivih heroja. Suprostavit će se silnim rimskim carevima, osigurati Crkvi sigurnu pobjedu i u trenutku kad je car Dioklecijan utisnuo na novac riječi: Ja car, uništio sam kršćanstvo!

Radi se o Duhu Svetomu, Bogu ljubavi, koji živi u jedinstvu u presvetom Trojstvu, a istodobno poput ognja sažiže sve što je nedostojno Boga. Zato im daje vlast opraštanja grijeha da Duh ljubavi, po milosti, boravi u ljudima.

Krist nudi dar vjere

Za vrijeme prvog ukazanja nije bio prisutan Toma. Poznat nam je njegov stav: neće vjerovati dok se osjetno ne uvjeri da je Krist uistinu živ. Postupa kako će postupiti nevjernici svih stoljeća. Ne uočava osnovni problem vjere da je ona isključivo Božji dar, neovisna o našim osjetilima.

Naglasimo da je Toma u drugom ukazanju povjerovao u Krista, ali ne zato što ga je vidio, što se osvjedočio osjetilima da živi, nego jer se svidjelo Kristu da mu baš u tom trenutku udijeli dar vjere. To još bolje uočujemo u slučaju svetog Ivana apostola koji ulazi u prazan grob i tada je povjerovao. Vidio je samo prazan grob — a baš tada vjeruje jer se u tom času svidjelo Bogu da mu udijeli dar vjere.

Što je s mojom vjerom

Kad je Bog meni udijelio vjeru? Na dan krštenja. No, jesam li omogućio da taj dar dođe do zrelosti? Letimičan pogled u život obitelji pomoći će da budemo iskreni prema sebi: da li u mojoj obitelji vlada savršeni mir? Jer smo rekli, da ako nema mira, ni ljubavi nema, a gdje nema ljubavi, tada je vjera puki običaj. Svodi se na neke obveze, neke lijepe običaje koje pružaju neko nutarnje zadovoljstvo, ali o vjeri nema ni govora.

Uostalom, da li možemo sa svetim Petrom potvrditi da se radujemo zbog različitih kušnja koje nas snalaze? I to je znak prave vjere. Dakle, na posao. Radimo što smo i dosad radili, ali ne iz običaja, nego da bismo djelima isprosili vjeru od Boga.

Što češće se susretnimo s Kristom u euharistiji. Prvi su kršćani svagdano hrlili jednodušno i postojano u hram, pa je Gospodin danomice pridruživao spasenike njihovoj zajednici. Njihova je vjera, blagovanjem tijela Sina Božjega i molitvom, postajala plodonosna u vlastitom životu i u životu zajednice.

Pokušajmo živjeti po primjeru prvih kršćana. Krist nas neće izdati, neće zatajiti milošću i uvećavanjem dara vjere.

2. USKRSNA NEDJELJA »A«

Rando Paršić o. p.

Evanđelje donosi dva Isusova ukazanja koja obradovaše učenike radošću i divljenjem zbog njegova uskrsnuća. Zatim govori o nevjeri apostola Tome. Postaje nam jasno da nisu svi prihvatili kao gotovu činjenicu izvanredan događaj uskrsnuća.

Premda su ovi događaji i te kako poučni (a dobro su nam poznati) ipak će biti korisnije da se osvrnemo o onome što smo danas slušali o načinu života prve kršćanske zajednice u Jeruzalemu. Svaka bi naša kršćanska zajednica morala nasljedovati njihov način života, barem u vremenu kada se ovdje svi sastajemo na euharistijskom slavlju, u svetoj misi.

Život prve kršćanske zajednice

Sveti Luka (1. čitanje) opisuje prve kršćane da »bijahu postojani u nauku apostolskom, u zajedništvu, lomljenju kruha i molitvama.« U toj su zajednici učili apostoli isto ono što i danas svećenici govore na misi, bogoslužju. Govorili su o Isusovoj osobi, o evanđelju, veseloj vijesti, djelima koja je činio i o nauci koju je dao. Na taj su način bolje upoznavali Spasitelja kako bi ga ljubili, nasljedovali i služili mu punijim, većim žarom.

Ljubav prema Isusu

U euharistijskoj zajednici nalazili su sredstvo da što više ljube Isusa. Tada se slavila euharistija u intimnosti obiteljskog kruga, sudjelovahu svi prisutni, ujedinjeni oko apostola kao što su apostoli bili okupljeni oko Isusa na posljednjoj večeri. Euharistijsko je slavlje bilo svima najsvečaniji trenutak molitve koja ih je pratila čitavog dana. Molitva je čuvala živo jedinstvo s Kristom koga su primili u pričesti.

Ljubav prema braći

Kao što je euharistija sakramenat jedinstva s Kristom, tako je i jedinstvo s našom braćom, pogotovo i na osobit način jedinstvo sa siromasima. Zato je u ono doba prije euharistijskog slavlja bilo zajedničko uzimanje hrane koju su priuštili bogatiji, a svima se dijelilo, osobito onima u oskudici, siromašnijim: »Sve im bijaše zajedničko« . . . To se u naše doba može poželjeti, ali bi bar morala postojati u nama želja da pomažemo potrebnu, siromašnu braću. Uvijek je ljubav bila najučinkovitije sredstvo da ljudi zavole Evanđelje i da Crkvi pristupe novi sljedbenici.

Prvi kršćani bijahu gotovo svi najsiromašniji, ali nam tvrdi sveti Petar da bijahu radosni makar se žalostili zbog različitih kušnja. Naglašuje da je radost dolazila iz životne nade za neraspadljivu baštinu... Tada su kršćani bili svjesni kratkoće i prolaznosti sadašnjega života, svjesni da je ovaj život priprema za drugi beskonačni život. Ovaj je život sredstvo da osiguramo budući, a da ipak moramo biti radosni usred gorkosti dnevnih događaja. Zaista su bili posve drukčiji od nas, koji se više ne znamo radovati!

Isus stane u sredinu

Dvaput veli evanđelje da je Isus došao usred apostola dok su bili zatvoreni, puni straha od Židova. Možemo zamisliti kako su ga učenici okružili da ga bolje vide, opaze njegove kretnje dok su ga slušali. Nikad im nije bilo dovoljno da ga promatraju i slušaju da bi se učvrstili u vjeri nakon tolikih sumnja u danima muke i raspeća. I Toma koji ga je sada tek vidio u drugom ukazanju, toliko je bio zahvaćen njegovom nazočnošću i riječima da je izrekao neumrlu ispovijest vjere: »Gospodin moj i Bog moj!«

Isus među nama

Sjetimo se da je Isus među nama dok smo okupljeni oko oltara, kao što je bio usred apostola. On je kazao: »Gdje su dvojica okupljeni u moje ime, tu sam i ja među njima.« Zato često u bogoslužju čujemo riječ svećenika: »Po Kristu Gospodinu našemu.« Pouzdamo se u njegovu prisutnost među nama. Prisutan je među nama pod prilikama kruha i vina. Najprisutniji na zemlji po našoj vjeri, još prisutniji po zajedničkoj molitvi, najprisutniji u pričesti.

Po našoj vjeri, po našoj molitvi, po našoj pričesti uspostavljamo dijalog i susret s Isusom, nazočnim u našoj sredini!

3. USKRSNA NEDJELJA »A«

Dap 2, 14. 22—28 + 1 Pt 1, 17—21 + Lk 24, 13—35
Don Anđelko Babić

Nezaboravan susret

Tisuće roditelja ostaju zbunjeni razvitkom svoje odrasle djece. Izmjenom mišljenja, sučeljavanjem stanovišta ništa se ne izmjeni. Svatko ostaje pri svome. To je razgovor gluhih. Ne govore istim jezikom. Mladi su mnogo kritičniji nego roditelji, odbijaju pojam Boga kao nespojiv sa znanošću i zrakom koji udišu.

U našem industrijaliziranom svijetu Bog je sve više i više nepoznat. Nekada se činilo da se bez Boga ne može, a vidimo da žive mnogi bez njega. Na svakom su raskršću bili religiozni znakovi, simboli, križevi. Ukazivali na njegovu nazočnost, život se odvijao pod Božjim pogledom. Danas nas zapanjuje Božja šutnja, sve više je Bog udaljen. Njegovo je djelovanje nezapažljivo. Udaljio se, sve ga je teže susresti.

Mrtva nada

Iskustvo učenika iz Emausa vrlo je blizu našem. Oni su još sasvim zbunjeni: osudom i smaknućem Isusa. Oni već ništa ne razumiju. Polagali su nade u njega, u proroka koji je nadmašio i najveće. Očekivali su od njega konačno oslobođenje svoga naroda. Umjesto trijumfa eto poraza: osuđen na kaznu križa.

I Bog nije intervenirao. Dopustio da njegov Sin bude raspet, kao da ga to i ne zanima. Daj ti shvati taj splet! Ovi su ljudi razočarani. Srušio se njihov svemir. Sumnja je tu, rasap je tu. Za njih se i sam Bog odmaknuo daleko. Zašto tako radi? Zašto dopušta da događaji teku kao da On i ne postoji?

Nenadana svjetlost

Kad ih muči sumnja, kad već ništa ne pokazuje smisao, a na uho im ulaze kazivanja samo onih koji tvrde da je uskrsnuo Isus. Ni kazivanje žena nije uvjerilo dvojicu učenika, tako i nauka Crkve koja propovijeda Isusovo uskrsnuće ne uvjerava o onom što se čini nezamislivo. Ali nadođe čas kada se tmine razilaze i svjetlost obasja put, rađa se sigurnost, sve poprima smisao.

To su proživjeli učenici. Bog im se učinio strahovito dalekim i to upravo kad im je bio sasvim blizu. Taj im se neznanac pridružio na putu. Bio je to Isus, s njima je putovao. Nisu bili sposobni da ga prepoznaju. I kad im se nakon ovog duhovnog putovanja napokon otvore oči, Isus će izčeznuti. Ali su preobraženi njegovim susretom, te se ponovo vraćaju na put u obrnutom pravcu da donesu radosnu vijest učenicima u Jeruzalem. Ovi dotučeni ljudi ponovo su puni snage i nade. Isus je uskrsnuo! To sve mijenja!

Neslućena blizina

Vjera koleba, bezvoljnost napreduje, sumnja kopa duboko. Nameću se činjenice. Ipak stanje nije očajno. Stranice evanđelja treba da nam vrate povjerenje.

Svaka ljudska sudbina ima teških trenutaka: bolest, smrt drage osobe, osamljenost, nesreće... Troše se zalihe vjere, ruše se temelji. Bog izgleda stravično odsutan. To gore što je prije bio prisutan. Sjetimo se dvojice učenika iz Emausa. Isus je sigurno uz nas, ali su naše oči nesposobne da ga prepoznaju. Ali često kad tako mislimo da je Bog daleko, on je sasvim blizu nas.

Nemojmo očajavati što se tiče budućnosti vjere. Svakako nemojmo zatvarati oči. Kriza je duboka, religiozna pometnja je velika. Ako, dakle, ne izčeznu krive predodžbe o Bogu, ne možemo otkriti pravoga Boga, onog Boga o kome je govorio Isus. Onog časa kad se učenicima srušio pojam o Bogu koga su oni imali — tada su otkrili pravo lice Boga. To je nada naše budućnosti!

3. USKRSNA NEDJELJA »A«

Rando Paršić, o. p.

Mi smo izgubili

Kada subotom ili nedjeljom po podne susretnete navijače koji se poput rijeke vraćaju s nogometnih igrališta, tada ih ne morate pitati kako je igrao njihov klub. To se odmah vidi. Ako su uspjeli, pobijedili, naprosto zrače i pjevaju. Ako je igra bila neodlučna, tada žestoko raspravljaju i vjerojatno bacaju krivnju na suca. Ako im je klub pobijeđen, tada se vraćaju razočarani kući, za sve su gluhi, jedva otvaraju usta. Ako ih se pita, priznaju: izgubili smo.

Mislim da su sličnog raspoloženja bila dvojica učenika kad ih je Isus susreo na putu u Emaus. Bili su tri godine s njime, uvijek je bio blistavi pobjednik. Kako je bio velik kad je govorio, kad je farizejima otvoreno izrekao svoju riječ! Nikada se nije bojao. Kako je spremno i nadmoćno umnažao kruh, ozdravljao bolesnike, uskrisivao mrtve, istjerivao đavle. Da, i đavli su mu bili podložni. Pa ipak, kakav gorak završetak?!

»Mi smo se nadali da je on onaj koji će osloboditi Izrael« (Lk 24, 4). Kao da su ga napustile sve snage. On je uhvaćen i odveden pred veliko vijeće. Kad su na Maslinskom brdu iznenada vojnici popadali pred njim, mislili smo da će tada razviti zastavu. Ali ne. Dopustio je da ga svežu, izruguju, bičuju. Sve je tada krenulo naopako. Bio je raspet na križ i umoren. Učenici uglavnom razbježali, rasuli se po okolici. Sve što je s njima učinio i izgradio bilo je razoreno i uništeno. »Već je treći dan da se to dogodilo.« Obojica su učenika tužno spustila glavu. Bili su sasvim izgubljeni.

U gubicima uspijevamo

Nogometaši i njihovi navijači mogu se nadati da će uspjeti u sljedećoj igri ili kolu. Ići će opet bolje! Nije tako bilo s dvojicom učenika. Konačno je za njih Isus i njegovo djelo bilo mrtvo. Zato je morao sam Isus zahvatiti da im povrati hrabrost, da im dade vjeru. Počeo im je najprije tumačiti Pisma, mjesta koja svjedoče za njega. Preko Pisma su morali shvatiti da je to trebao Isus pretrpjeti da uđe u svoju slavu (Lk 24, 26).

Tada su obojica gledala Božjim očima na događaj križa. »Za naše grijehe probodoše njega; za opačine naše njega satriješe; na njega pade kazna radi našeg mira, njegove nas rane iscijeliše... Zlostavljahu ga, a on puštaše i nije otvorio usta svojih... kao jagnje na klanje odvedoše ga; nije otvorio usta svojih... ali se Bogu svidje da ga pritisne bolima« (Iz 53, 5, 7, 10).

To je bio Božji plan. On im je dugačko protumačio Sveto pismo. Za sada ne možete shvatiti. Jednom sam vam rekao: »Zaista vam kažem ako pšenično zrno ne padne u zemlju i ne umre, ostaje samo. Ako li umre, rodi velik rod« (Iv 12).

Sada su obojica polako počela shvaćati što se stvarno dogodilo na Golgoti. To nije bio poraz u borbi, nego beskonačna Isusova pobjeda nad grijehom, smrti, đavlom. Toj ih je vjeri Isus sasvim približio. I kad se je nakon toga još s njima svratio u kuću na večeru, kad je blagoslovio i razdijelio

kruh, tada su ga prepoznali. To je Isus s kojim su bili skupa, koji je umro na križu. On je uskrsnuo, on je živ! Dakle, nisu izgubljeni, nisu poraženi nego su u poniženju pobijedili!

Kad sada prikazujemo sv. misu, mi smo kao učenici iz Emausa. Mi također većinom ne znamo zašto se ovo ili ono događa, osobito ne razumijemo zašto križevi, bol, trpljenje u našem životou. Slušajmo pažljivo i mi Božju riječ. Isus će nam rastumačiti Sveto pismo. Ali još više ako s njime prikazujemo misu, žrtvu. Tada nas on uzima u tajnu svoje žrtve. Tada nas uzima u blizinu svoje ljubavi. A ljubav spoznaje i priznaje više nego vjera.

4. USKRSNA NEDJELJA »A«

Dap 2, 14a. 36—41 + 1 Pt 2, 20b—25 + Iv 10, 1—10
Anđelko Fazinić o. p.

Nama koji vjerujemo u Boga i u vječni život sasvim je jasno da se može doći u vječni život samo tako da nam zemaljski život bude u skladu s Božjom voljom. Naš je razum ograničen, nije pouzdan vodič ni onda kad je naročito razvijen, pogotovo je nepouzdan kod ljudi osrednjih umnih sposobnosti. To dokazuje neslaganje među ljudima kod lakših problema, ali je mnogo sudbonosnije neslaganje kod problema koji nas životno zanimaju. Odatle toliki filozofski sistemi, toliki različiti pogledi na svijet, život, tolike religije. I ne možemo naprosto kazati da su to plodovi zla.

Bog zna bolje od nas našu slabost, pa nam je zato objavio svoj božanski život i svoju volju. On ljubi svoje stvorenje, vodi ga jedinim ispravnim putem do konačne sreće. Zato je poslao svoga Sina na svijet da nam se sasvim približi preuzimajući ljudsku narav. Boravio je među ljudima i dao im sigurnu nauku kako treba živjeti da se dođe do životnog cilja.

Taj je svoj zadatak slikovito prikazao ovčinjakom, pastirom i vratima. Nema više ovčinjaka, više pastira, više vrata. Samo je jedan ovčinjak, jedan pastir i jedna vrata. »Zaista, zaista vam kažem: tko god u ovčinjak ne ulazi na vrata nego negdje drugdje preskače, tat je i razbojnik.« Da bude Krist sasvim jasan, dodaje: »Ja sam put, istina i život.« On nas predvodi i hrani istinom da bismo imali pravi život. »Ja sam dobar pastir i poznajem svoje ovce i one poznaju mene.«

Koliko nas neizmjerno ljubi izrazio je riječima: »dobar pastir polaže dušu svoju za ovce svoje.« Koliko pojedinačnu voli izrazio je prispodobom o zalutaloj ovci od stotine ovaca. Kad je nađe, stavi je na ramena, nosi u ovčinjak. To je njegov zadatak, jer je radi nas i našega spasenja sišao s nebesa, jer ne trebaju zdravi liječnika nego bolesni, jer kao dobar pastir za svoje je ovce položio svoj život na križu. Veće ljubavi nema!

Ima vjernika koji misle da treba vršiti kršćanske dužnosti da bi nam bilo dobro na svijetu, da bismo bili zdravi, da bismo živjeli u blagostanju i sreći. Smatraju da Bog mora na svijetu nagrađivati svoje vjerne. No Krist nas oslobađa te iluzije, oslobađa primjerom vlastitog života. Neki se mladić oduševio Isusom: »Za tobom ću kamo god ti pošao.« Isus mu odgovara da nije to tako lako: »Lisice imaju jazbine, ptice nebeske gnijezda, a Sin čovječji nema ni gdje bi glavu naslonio.« Isus nas oslobađa iluzije zemalj-

skog raja izričitim riječima: »Tko hoće da ide za mnom, neka se odreče sebe, nek uzme svoj križ i neka me slijedi.«

Krist je naš sigurni i jedini pastir. Pobrinuo se da uvijek boravi s nama u svojim nasljednicima. Izabrao je Petra, povjerio mu dužnost pastira: »Pasi janjce moje, pasi ovce moje.« »Ti si stijena i na toj stijeni sagradit ću Crkvu svoju.« »Dajem ti ključeve kraljevstva... i komu odriješiš...« Samo su jedna vrata, samo jedan pastir: Isus prisutan u Petrovu nasljedniku. Zvala ga je Katarina Sijenska: Slatki Krist na zemlji.

4. USKRSNA NEDJELJA »A«

Rando Paršić o. p. preradio

Dan je duhovnih zvanja. Odjekuje u svim crkvama Kristova riječ apostolima: »Žetva je velika, ali radnika malo. Molite, dakle, gospodara žetve, du radnika pošalje u žetvu svoju« (Lk 10, 2). Poziv da se moli za svećenička redovnička zvanja. Upravo ovakav poziv izaziva neobične upite, pa i sumnje. Isus nas potiče na molitvu i tu nema prigovora. Ipak bi bilo dobro proširiti pojam poziva na temelju Isusovih riječi.

Evo. Na prvi mah je nesumnjivo sve dobro. Ali pokušajte reći pobožnoj bakici koja žarko moli za zvanja da zamoli Boga da pozove nekoga ili neku od njezinih unuka ili unučića. U većini ćete slučajeva doživjeti da vam uvrijeđena odgovori: Oh! Ne! Ne! za moju unučad. Molim da pozove, udijeli zvanja drugima. — Tada vam ne ostaje nego da rečete toj pobožnoj bakici: Molim vas, prestanite pitati, prositi Boga da pošalje svećenike i sestre redovnice u krilo Crkve. Ako mislite da je svećenički ili redovnički život dobra stvar, tad je tražite, molite nadasve za svoju unučad. Ako to ne želite svojoj unučadi, tada ne želite niti drugima takvo zvanje!

Nije teško moliti

Čini se da ništa nije lakše doli moliti. Sjedim ili klečim i molim za bilo što. Molim ili za tijelo ili za dušu. Molitva je ozbiljna stvar, vezana je uz mentalitet, osjećaj, kulturu, život. Prije nego se odlučim postaviti pred Boga moram vidjeti da li u meni bilo što priječi uspjeh molitve. Ako ima, moram to ukloniti da bi molitva bila istinita i iskrena. Inače neće molitva doprijeti do Boga. Zar pomišljamo da će Bog uslišati našu dvoličnost?...

Još je nešto što ne bih rekao da se »Molite, dakle...« odnosi jedino na specijalna zvanja. Ne želim pogriješiti, ali se čini nategnuto uztvrditi da je Isus onim riječima mislio jedino na svećenički i redovnički život. Potrebno je dozvati u pamet da u vrijeme izricanja Isusovih ovih riječi nije bio manjak katoličkog svećenstva, a pogotovo nije postojao redovnički život.

Netko će kazati da je Isus sve znao unaprijed. Nitko to ne niječe. Ali pripazimo da Isus potiče moliti u onom času za potrebe onog trenutka: »Pogledajte, podignite oči svoje: njive se bjelasaju za žetvu« (Iv 4, 35).

Smisao poziva

Isus moli Oca da pošalje radnika u žetvu, da preobrazi slušatelje evanđeoske riječi u radnike žetve. Za ovu preobrazbu nije potreban poseban stalež života, dovoljno je misionariti kao dvanaest apostola ili kao 72 učenika. To su radnici u kršćanskom apostolatu. Svaki je kršćanin ili radnik u žetvi ili to mora postati!

Molitva nas obvezuje da prosimo u Boga da postanemo najprije MI radnici u žetvi. Doista svi, ali prvotno Ja, svaki pojedinac. Takva molitva traži zalaganje od mene. Ne samo molim Boga da učini mene radnikom, nego se i svim snagama nastojim preoblikovati u radnika. A ako jedino molim Boga da druge pozove u specijalna zvanja (svećenik, redovnik), takva me molitva ne obvezuje na osobno zalaganje. To nije prava kršćanska molitva. Prava molitva mora polaziti od mene. Nije teško moliti: Gospodine, pošalji radnika. Mnogo je teže moliti: Gospodine, pošalji mene za radnika u žetvu; po meni pokreni druge radnike... To je prava molitva!

Ovakvo nas tumačenje sve postavlja u pokret. Sve zove Isus, svima je upućen poziv. Nemojmo se opravdavati da se uvijek tumačilo Isusove riječi kao poziv u svećeništvo i redovništvo. Točno. Ali nova su vremena. Poziv je upućen svim krštenicima da postanu radnici i da mole za obilnu žetvu. Svi smo pozvani!

5. USKRSNA NEDJELJA »A«

Dap 6, 1—7 + 1 Pt 2, 4—9 + Iv 14, 1—12

Rando Paršić o. p.

Krist je zacrtao stazu

U premnogim stvarima potreban nam je vodič. U otkrivanju znanja potreban je učitelj, profesor; da pronađemo ulicu u gradu ili hodamo gradom potrebni su natpisi, brojevi na kućama...; pri usponu na brda potrebni su znakovi koji pokazuju sigurne staze, prolaze; lađe i zrakoplovi imaju radar koji upozori na pravilan pravac ili na skretanje...

I ljudski je život poput uspona na brdo ili prijelaza preko uzburkana mora. Tko će nam biti vodič? Očigledno onaj koji je pobjednički svladao zapreke života, također i smrt. To je Isus. Umro i uskrsnuo i živi s nama i u nama. Zato je On »put«. Ne dolazimo Ocu doli po njemu. Znači i mi moramo prijeći iz smrti u život. Isus je »put« upravo zato jer je on prvi prešao onaj put, stazu koju svi moramo pretrčati, prijeći.

Isus otkriva istinu

Poznati engleski humorist G. Bernard Shaw bi pozvan na večeru. Pozdravljajući se s domaćicom ugleda uokvirenu sliku iza leđa domaćice. Pomisli u sebi: Pa to sam ja! Nikada nisam vidio moju sliku tako vjernu, pravu... Priča dalje: Približih se, a što se više približavah, slika je sve više nalikovala meni. Tada otkrih... da sam stajao pred zrcalom!

Možda nam dođe u pamet da promatramo Krista da bismo otkrili koju istinu o njemu, da doznamo nešto više o njemu. Ali se ništa ne otkriva na Kristu, ništa osobito ne otkrijemo ako ga samo iz znatiželje istražujemo. Pojavit će se kao povjesna, junačka osoba, ali to nije sve i nipošto zanimljivo, važno.

Kada Krista promatramo kao njegovi prijatelji i braća, tada se naš duhovni lik pokazuje istinitiji i jasniji. Ogledajući se u njemu, otkrivamo naše bore, nesavršenosti. On je nama zrcalo istine. Očituje nas kakvi jesmo. Njegovo oko prodire u savjest i u dubinu duboko. Više se približujemo Njemu i više otkrivamo istinu o sebi. Eto zašto je rekao o sebi: Ja sam istina.

Isus otkriva život

I danas još čovjek vojuje protiv smrtonosnih bolesti. U nečemu pobjeđuje. Na primjer, gotovo je pobijeđena guba iako svake godine prouzroči do 12 milijuna mrtvih. Nada živi da će se otkriti potpuni lijek.

Koliko se nastoji izvojevati pobjedu nad smrću, svojom i drugih! Očaj zahvati čovjeka kad zna da je nemoćan da svlada smrt. Živjeti, a to znači ukloniti smrt — to je san svih vremena.

Samo je jedan Čovjek taj san ostvario: onaj koji je nakon smrti uskrsnuo. Ali je on također bio Bog. Poslije njegova uskrsnuća svaki čovjek može vjerovati i nadati se da ovaj život ima izlazak. Pobjeđujući smrt, potiče nas da ljubimo život. Zato je s pravom za sebe kazao: ja sam Život.

5. USKRSNA NEDJELJA »A«

Rando o. p.

Isus: put, istina i život

Nakon ustanovljenja Euharistije, Isus se zadržao podužе s apostolima. Živio je tri godine s njima, očitovao im svoju ljubav nazivajući ih sad riječju prijatelj, sad braćom. Dolazi trenutak rastanka. Prije nego se s njima rastane, očituje im najtajnije tajne svoga srca. Zna da će doživjeti dane velikih žalosti, zato ih nastoji ohrabriti govoreći o mjestima koje im ide pripremiti u raju.

Pita ga apostol Toma: »Gospodine, ne znamo kamo odlaziš.« Pita ga za put u raj. Odgovori mu Isus: »Ja sam Put, Istina i Život.« Kako treba shvatiti ove Isusove riječi?

Ja sam Put

Isus je »Put« prema Ocu. Sam je to rekao: »Nitko ne dolazi Ocu osim po meni.« Ali je također put svakom čovjeku svojim primjerima što ih je pokazao u životu, a evanđelisti upisali u Evanđelju. On je svojim životom zacrtao siguran put da bi ljudi mogli upraviti na najbolji način odnose s

Bogom, sa sobom i bližnjim. Sjetimo se kad je govorio o poniznosti koja dovodi do pranja nogu bližnjima, otvoreno je kazao: »Dao sam vam primjer da i vi činite kao što ja učinih vama.«

Svaki je kršćanin pozvan da nanovo oživi Isusa Krista da bi, iako nesavršeno, stupao putem koji je on zacrtao kao naša glava i uzor.

Ja sam istina

Isus je »Istina« jer je Bog, ali je Istina koji je prenio vjerno ljudima sve riječi što ih je čuo od svog Oca. Učitelj je, koga je Otac predstavio ljudima riječima: »Slušajte ga.« Učio nas je istine koje nas spasavaju. Naučio nas je sve ono što je Otac htio da znamo o njemu, o njegovom spasiteljskom djelu, o svemu što se tiče našeg vječnog spasenja.

Istinu nas je naučio Isus. Toj se istini, koju je Isus objavio, ne može ništa dodati, niti oduzeti. Ljudi mogu jedino bolje upoznati istinu po molitvi i razmatranju.

Ja sam Život

Isus je »Život«. Ima u sebi život kao i Otac. Reče Marti dok je plakala za mrtvim bratom: »Ja sam uskrsnuće i život.« I da je to uistinu, pozove Lazara iz smrti u život.

Isus komunicira božanski život ljudima po milosti i hrani ih molitvom i sakramentima. On je trs, i loze moraju biti povezane da žive i proizvedu plodove. I kao što prutovi sahnu kada se odcijepe od trsa, tako se čovjek suši i umire božanskom životu kada se odvoji od Krista.

S pravom vapi, moli svećenik u misi prije pričesti: »Ne dopusti da se ikada odijelim od tebe.«

6. USKRSNA NEDJELJA »A«

Dap 8, 5—8. 14—17 + 1 Pt 3, 15—18 + Iv 14, 15—21
Rando Paršić o. p.

Neću vas ostaviti siročad

Riječi su Bernanosa: »Ne postoji kraljevstvo živih i kraljevstvo mrtvih. Postoji samo Božje kraljevstvo i u tom kraljevstvu mi živi i mrtvi.« Ove nam riječi dolaze u pamet dok čujemo današnje evanđelje: »Neću vas ostaviti siročad; doći ću k vama.« Žalost je zahvatila srce apostola — zadnja večer u smrtnom Isusovu životu — kad im je navijestio blizinu smrti i svoj »odlazak Ocu.« Oni i Crkva morali su se naviknuti na nevidljivu Isusovu osobu, ali ipak učinkovitu i djelatnu osobu. Upravo iz ovakve nazočnosti rast će povjerenje kroz vjekove u Crkvu: »Ja sam s vama sve do konca svijeta. Ja sam pobijedio svijet.«

Jedna Crkva

Putujuća Crkva na zemlji i pobjedna Crkva na nebu nisu dvije odvojene Crkve koje se ne poznaju, nego su stalno povezane. Oni »koji otiđoše pred nama obilježeni znakom vjere«, osobito oni koje Crkva časti nazivom svetih, oni su nam blizi svojom molitvom, pomaganjem, a mi ih zazivamo i častimo punom vjerom i pouzdanjem. U selima je grobište blizu kuća stanovanja, spomen je uvijek živ u bogoslužju, u privatnoj molitvi. Zvono večernje poziva na molitvu za mrtve. Često završi nedjeljna šetnja posjetom grobištu. Pomolimo se ili upalimo svijeću ili okitimo grob cvijećem.

Ljubav povezuje

Ljubav povezuje Crkvu u vremenu i Crkvu u vječnosti. Duh Sveti, duh ljubavi, darovan nam je kao dar na krštenju. On animira Crkvu, oživljuje, potiče razna »zvanja«, jači za dobra djela. Ljubav se očituje u vršenju Božjih zapovijedi i njegove volje.

Što zbiljskije ljubimo Boga, to se on više očituje nama. Među darovima se Duha Svetoga broji dar mudrosti, tj. pravilno spoznati i uživati u Božjim stvarima. Kolika se mudrost krije u našim priprostim dušama vjernika. Nisu učili iz duhovnih i teoloških knjiga, ali su naslijedili od starijih kako se zbiljski ljubi Bog, izvršavajući svoje dužnosti, noseći bez tužakanja svagdano svoj križ, dijeleći kruh s najpotrebnijom braćom, moleći u Crkvi i za vrijeme rada, izvršavajući divan dar »zajedničkog svećeništva«, preobličujući sav život u prinos Bogu. Po riječima sv. Petra: »Radujte se kao zajedničari Kristovih patnja.«

Govorio je Isus: »Hvala ti, Oče, što si ovo sakrio od učenih i mudrih a objavio malenima.« Još i ovo: »Blaženi čista srca, oni će Boga gledati.«

Pod vodstvom Duha Svetoga

Pod vodstvom se Duha Svetoga raširila prva Crkva i suradnjom đakona, apostola i svih kršćana. Svatko je osjećao da mora prenositi drugome radost vjere što je ima u srcu. Tako je primila Božju riječ Samarija. Petar i Ivan idu nadopuniti djelo đakona Filipa, krštavajući, dijeleći sakramenat potvrde i dijeleći im Duha Svetoga. Tako raste Crkva na razne strane.

Vjera se širi i prostorno i u dubinu. Vjera se može živjeti različito, ali mjerilo je Božja volja i posluh Crkvi. Zato je međusobna ljubav bila najbolje propovijedanje prvih kršćana. Promatrajući prve kršćane govorili su pogani: »Gledajte kako se ljube.« Sveti Franjo Asiški često je izlazio iz samostana, hodao gradom u molitvi da primjerom propovijeda. Foucauld osnovao je crkvu među saharskim narodom, živeći kao oni i postavši njihov brat do žrtvovanja svog života. »Kao oni« to je lozinka njegove braće, učenika. Ljudi su vazda radije voljeli one koji čine nego one koji samo govore. To je jedan način kako se ostvaruje Evanđelje!

6. USKRSNA NEDJELJA »A«

Rando Paršić o. p.

Malenim djelima do savršenstva

Slobodan sam primjeniti Isusovu riječ: »Još *malo* i vi ćete me vidjeti« na vrijednost malenih, stvari, sitnica u kršćanskom životu. Često su sitne stvari vrijednije od golemih. Golemo je sunce, a ipak malen mrav, kao živi stvor, nadilazi savršenošću sunce. Komadić zlata je plemenitija kovina nego sto kilograma olova. Klovićeva minijatura nadvisuje mnoge velike umjetničke slike.

Što se događa u prirodi i umjetnosti, događa se i u moralnom pogledu. U Božjim se očima ne samo cijene djela kršćana, koja su dostojna divljenja i herojstva, nego također i ona malena i svagdašnja. Ne samo se Bogu sviđaju noćna bdjenja i razmatranja pustinjaka i samostanaca, nego i strelovite molitve.

Mnogi kršćani neispravno zamišljaju da se kreposno i savršeno kršćanstvo sastoji samo u čudesnim i upadnim djelima. Naprotiv, zasluge se za dušu i nebo temelje na malim i neznatnim djelima da se stigne do spasenja.

Vremenito bogatstvo od mnogo sitnica

Mnogo zrnja pšenice na njivama donosi obilan rod u hambare. Iz mnogih zrnja grozdova napune se bačve vinom. Iz mnogo niti lana isplete pletilja haljinu. Mnogim udarcima čekića skuje kovač potkove. Reče sv. Ivan Zlatousti: »Kao što tjelesni ljudi da uvećaju bogatstvo ne zanemaruju ni najmanji dobitak, tako i duhovni ljudi uvećavaju duhovno bogatstvo ne zanemarujući najmanje sitnice.«

Kršćanine, netom ustaneš, odmah posveti Bogu dnevna djela. Netom započneš posao, odmah iz ljubavi prema Bogu radi. Netom te oči zavedu na nedopušteno, netom te jezik navede na ogovaranje, zauzdaj oči i jezik. Netom ugledaš siromaha, udijeli mu dar ili blagu riječ. »Tko se Boga boji, ništa ne zanemaruje«. »Biti vjeran u malenom, najveće je« (Sv. Augustin).

U sitnicama se iskušava vjernost

Kada bi ti Bog pružio priliku da postaneš mučenik, da obratiš grešnike, sve bi svoje snage uložio. Takvu vjernost i volju iskaži u lakim, malenim stvarima. Bog hoće da se u malenkostima iskažeš: »Tko je vjeran u najmanjem, i u najvećem je vjeran; a tko je u najmanjem nepošten, i u najvećem je nepošten« (Lk 16, 10). »U malim se sukobima moramo iskušati kako bismo se junački držali u većim borbama« (Sv. Ambroz). Za Boga pokaži snagu u malenkostima! Reče sv. Franjo Ksaverski: »Nitko se ne može istaknuti u velikim stvarima, tko se nije prije istaknuo u malima.«

Bogu se sviđa malo i veliko djelo

»Vlasi su vaše glave izbrojene.« Bog cijeni velike stvari, ali ništa manje i malene. Dok je sv. Stjepan podnosio mučeništvo, ugledao je otvorena

nebesa. A sv. Elizabeta Turinška gledala je nebo otvoreno i Isusa dok je platno tkala za siromahe. Ništa se više Bogu nije mililo Stjepanovo mučeništvo negoli djelo Elizabete. Bogu se sviđala sv. Katarina Sijenska dok je bila u zanosu molitve, kao i kad je radila kuhinjske poslove. Pred Bogom je zaslužio nagradu sv. Lovro na rešetkama, sv. Ignacije pred lavovima, mučenici pred mučilima, pustinjaci u odricanjima i strogostima — ali ništa manje i snositelji uvreda, nepravda, zapostavljanja, križeva, bolesti...

Bog i jedan korak nagrađuje nebom. Nagrađuje jedan uzdah, jednu riječ, jednu čašu hladne vode, jedan trud, napor.

Bog marljivo bilježi svako djelo iz ljubavi prema Njemu i čovjeku bližnjemu. Mološ li? Bog ubilježi glas, molbe. Čitaš li, pišeš li? Zabilježi i zarez. Radiš li, trudiš li se? Ubilježi svaki uzdah, svaki znoj.

Po sitnicama, malenim žrtvama, steći ćeš vječno!

UZAŠAŠĆE ISUSA KRISTA

Dap 1, 1—11 + Ef 1, 17—23 + Mt 28, 16—20

Dr. Jordan Kunčić o. p.

Tko želi shvatiti današnji blagdan, taj ga mora promatrati kroz naočale vjere. A tko bi htio otkriti značenje blagdana gledajući samo tjelesnim očima, taj bi postupao kao slijepac pred bojama ili gluhi pred zvukovima. Onaj koji je proglasio fizičke zakone, može od njih i dispensirati te se stvaralačkom snagom uzdignuti, tijelom i dušom, u visine nebeskih divota.

Mjesto uzlaska izabrao je Maslinsku goru jer je bila svjedok njegovih suza i patnja. Izabrao da pokaže kako se svaka stopa prolaznog poraza preobrazuje u stopu pobjede i slave i da se sramota briše, a uzveličanje piše.

Prije nego se podiže, sve prisutne blagoslovi i preko njih i nas. Tako čini otac kada se dijeli i ostavlja svoju djecu. Ovije ga i sakrije oblak... Sigurno je da je proslavljeni Krist i kao čovjek u nebeskoj slavi i da zaslužuje da bude smatran kraljem i sucem ljudi jer je zavrijedio da sjedi, i to s desne strane Ocu. Tu čast i uzvišenost službe obavlja pred licem nebeskoga Oca za dobro svih pokoljenja.

Što je nevidljivo

Dva čovjeka u bjelini opominju svjedoke uzašašća da ne gledaju put neba, a danas bi morali koriti ljude zašto ne gledaju u nebo. Bog ih je stvorio ne zato da hodaju pognuti prema zemlji, nego da hodaju uzdignute glave, da pameću i srcem češće gledaju u visine gdje su trajne i prave radosti.

Jest, živimo u vremenu, krećemo se u prostoru, okruženi smo materijom. I ona je dio našeg bića. Prah smo, zemljani smo, djelomično smo tvarni te nas se tiče što vidimo, osjećamo, čujemo. Zar ćemo onda zanijekati da opstoji i ono što je nevidljivo? Bili bismo kao slijepci koji bi tvrdili da ne opstoje razne boje jer ih oni ne vide...

Današnji je dan u znaku: Gore srca! Postoji nevidljiv svijet vrednota. Zemlja u nutarnjosti, mora u svojim dubinama, nebeske visine, čovječje srce — sve to drži tajanstvene stvari, nama nevidljive. Nemojmo dakle biti jednooki ili slijepci ili natražnjaci.

Da se netko usudio kazati nekome otrag sto godina da okolo i preko čovjeka i u čovjeku struje riječi, jecaji, pjesme, poklici iz ostalih krajeva svijeta, proglasili bi ga zanesenjakom, sanjarom. Ipak dobar prijemnik, i mi danas hvatamo život oko nas iako nam je nevidljiv, nečujan.

Isus je stvaran

Današnji je blagdan pouka čovjeku da je svijet duhovnih stvari, da je nebeski svijet stvaran, iako nevidljiv.

Bog je nevidljiv, ali stvaran. Tako je stvaran da ne bismo mogli ni postojati ni biti stvarni da nema njega. Pitat će te koji sumnjičavac: Gdje je? Radije mu odvratite da vam reče gdje nije onaj koji je stvorio i uzdržava sve što jest, bilo na nebu bilo na zemlji, bilo u moru bilo u zraku, bilo u skrovištu srca, bilo na licu tijela. Ako je Bog nevidljiv u svojoj naravi, bio je vidljiv u Kristu u čovječjoj naravi. Mnogima se pokazao vidljivim, kao Pavlu, zatim mnogim dušama. Tko sluša pamet i vjeru, taj shvaća dubinu Pavlovih riječi kojima upozorava da ne tražimo Boga daleko jer u njemu živimo, krećemo se i jesmo kada smo njegov rod (Dap 17, 28).

Uostalom, ne vidimo ni svoju dušu ni srce, a ipak bi nam bila uvreda kad bi nam netko rekao da naša pamet ili srce nije stvarnost, izvor našeg dostojanstva. Sve što čovjek čini, sve što vrijedi svodi se na nevidljivu stvarnost: čovječju pamet tj. na dušu i srce.

Pouka dana

Današnji blagdan jača *vjeru*. Uzašao je Krist pred svjedocima, javno. Pobijedio je smrt uskrsnućem, pobjeđuje vidljivi svijet uzašašćem. Ide gore spremiti mjesto, pokazati put. Vjerniku se otvara nebo. Nije li to podporanj vjeri?

Današnji blagdan podiže *ufanje*. Kad zalazi sunce, kad se mrak spušta, čovjeka obuzme tajanstvena sjeta. Netom se pojave zvijezde, kao da mu srce zaigra u nadi. A zora razveseljuje jer dolazi svjetlo... Pomisao na zoru nebeske slave, na nebo daje snagu kršćaninu da snosi nevolje. Sve je zemaljsko prolazno, samo je nebo vječno.

Današnji blagdan rasplamćuje *ljubav*. Krist se skriva kao što se majka skriva da izazove djetetovu veću čežnju. Tko da ne voli onoga koji je pošao pripremiti mjesto, zagovarati, uvijek spasavati?

7. USKRSNA NEDJELJA »A«

Dap 1, 12—14 + 1 Pt 4, 13—16 + Iv 17, 1—11a

Rando Paršić o. p.

Potrebna je hrabrost

U nekim prigodama, u nekim sredinama potrebna je hrabrost u ispovijedanju kršćanske vjere. Zatim se traži pripravnost braniti kršćansku nauku i Crkvu od optužba i osvada. Potrebno je duboko znanje istine i jakost duha da ljubavlju i čvrstinom ukažemo na ispravnost vjerskih istina. Na žalost, često se ispravnog katolika izruguje ili napada. Ništa novo. Već je sveti Petar upozoravao prve kršćane koji su bili izloženi, progonstvima pogana: »Pogrđuju li vas zbog Imena Kristova, blago vama, jer Duh Slave, Duh Božji u vama počiva.« Mnogo je jasnije kazao Isus apostolima i svima koji ozbiljno žele biti njegovi sljedbenici: »Mene su progonili, i vas će progoniti.«

Neću vas ostaviti siročad

Uzlazeći na nebo rekao je Isus i obećao apostolima da ih neće ostaviti siročad. Bit će, iako ne vidljivo, s njima svagdano do konca svijeta; poslat će od Oca: Duha Svetoga, Branitelja, Tješitelja. Apostoli očekivahu dolazak Duha Svetoga u dvorani posljednje večere u molitvi s Marijom, majkom Isusovom i majkom Crkve.

Počujmo riječ Drugog vatikanskog sabora: »Isusova Majka, kao što je tijelom i dušom već proslavljena na nebu, slika i početak Crkve kakva ima biti u budućnosti, tako je i na ovoj zemlji, dok ne dođe dan Gospodnji« (L. G. 68). Zato je kršćanski puk štuje živom pobožnošću (mjesec svibanj!), da poraste sinovska ljubav prema njoj, da oživi nasljedovanje njenih kreposti.

Pojačati vjeru

Kršćanin se ne smije stidjeti svoje vjere, nego je uzdignuta čela ispovijedati, pogotovo danas kad nastupa duboka kriza vjere. Svećeniku je u mnogim sredinama onemogućen ulaz ili je ulaz na brzinu. Stoga je dužnost kršćanskih vjernika da učine prisutnim Isusa, Boga i Crkvu u svijetu, među ljudima.

Počujmo nanovo riječ Drugog vatikanskog sabora: »Svaki laik (vjernik) mora pred svijetom biti svjedok uskrsnuća i života Gospodina Isusa, i znak živoga Boga. Svi skupa i svaki sa svoje strane moraju hraniti svijet duhovnim plodovima i u nj ulijevati duh kojim se napunjaju oni siromasi, krotki i miroljubivi, koje je Gospodin u Evanđelju proglasio blaženima. Jednom riječju, »što je duša u tijelu, to neka budu kršćani u svijetu. (L. G. 38).

Biti u svijetu, ne od svijeta

Na posljednjoj večeri Isus ne moli Oca za »svijet«, podrazumijeva nauke, ideje koje su u protimbi s naukom Evanđelja. Ali zato moli za ljude

u svijetu, za učenike koji će propovijedanjem obraćati k Evanđelju da bi upoznali Oca i onoga koga je Otac poslao: Isusa Krista.

Kršćanin u svijetu mora se osjećati »odijeljen« od svijeta, tj. od njegovih ideja i načina života. Molio je Isus za nas da nas svijet ne obuzme. Pozvao nas da budemo »sol zemlje« koja ne samo ne trune, nego i druge čuva da ne obljutave. Dakle, ne samo sebe usavršavati, nego se također apostolski zalagati da preobrazimo sredinu u kojoj živimo i uzdižemo prema duhovnim vrednotama.

Apostoli su prije odlaska u puteve svijeta bili ujedinjeni u molitvi s Marijom, majkom Isusovom. Stoga se kršćani, pogotovo pokolebani u vjeri, moraju od vremena do vremena okupiti na zajedničku molitvu da nanovo prikupe snage, hrabrosti i pouzdanja za vjerski život.

Zajedničkom molitvom i međusobnim bratstvom lakše ćemo uspijevati na putu savršenstva!

7. USKRSNA NEDJELJA »A«

Rando Paršić o. p.

Isusova molitva

(Za djecu). Čude se mnoga djeca kad čitaju u evanđeljima da je Isus molio. Pitaju se: što je Isusu bilo potrebno? Zar nije mogao priskrbiti sve što mu je bilo potrebno i bez molitve? Ako je bio Bog, zašto je molio i što je molio?

Isus je molio Oca, ali nas je naučio da se Ocu, Bogu, ne obraćamo samo molitvom prošnje ili molbe. Postoji također molitva zahvalnica i molitva štovanja. Moliti znači zazivati nekoga, povjeriti se nekomu moćnijem od nas. Priznati da trebamo jedan drugoga. Moliti znači povezati se s Bogom koji djeluje u srcu čovjeka.

Isusova je molitva bila povezanost s nebeskim Ocem, razgovor između Oca i Sina. Nakon dolaska Duha Svetoga i nama je molitva razgovor (dijalog) s nebeskim Ocem, Bogom. Mi djeca Božja razgovaramo s Ocem. Naučio nas je moliti »Očenaš«. U njemu je uključeno sve što možemo i moramo moliti Oca.

Molitva kršćanske zajednice

Djela apostolska pišu da su apostoli i učenici bili »zajednički ustrajni u molitvi.« Kršćanin ne živi sam za sebe, on je pripadnik velike obitelji. Kršćani spasavaju sebe i svijet povezani u zajednici. Više kršćana zajedno čine zajednicu. Evo znakova po kojima možemo prepoznati kršćansku zajednicu:

— zajednica vjere jest skup osoba koje vjeruju u Isusa Krista. Čak to očituju javno;
— zajednica molitve jest skup osoba koje zajednički mole i zahvaljuju Bogu za sve što im On daje;
— zajednica ljubavi jest skup osoba koje se međusobno ljube i koji se brinu za sve ljude;

— zajednica **misionarska** jest skup osoba koje žele da Isusa Krista upoznaju svi ljudi svijeta.

I danas je bogoslužje u župama, crkvama znak i plod dubokog jedinstva između Boga i njegova naroda. I danas Crkva slavi pashalno otajstvo svakih osam dana što ga s pravom nazivamo »dan Gospodnji« ili nedjelja. U nedjelju se vjernici sastaju da slušaju riječ Božju i sudjeluju Euharistiji, spominjući se muke i uskrsnuća Isusova. Zahvaljuju Bogu. Nedjelja je vjerniku dan radosti, odmora i počinka od rada. Na ovaj način postaje nedjelja ugodna dužnost, a ne obvezna naredba...

Naša molitva

Kršćanin nije prije svega netko koji mora činiti nešto na što drugi nisu obvezatni (npr. nedjeljna misa, ispovijed, molitva, zapovijedi...). Kršćanin nije koji ne mora činiti ovo, a mora činiti nešto drugo. Sjetimo se Isusova prigovora farizejima koji izvršavaju zakonske sitnice, ali istodobno zatvaraju srce Božjem djelovanju.

Zato je kršćanin ponajprije čovjek koji zna da se Bog zanima za njega i da Bog želi njegovu sreću. Čovjek se pridružuje Isusu Kristu, koji mu očituje Oca. A to je svrha prave molitve!

DUHOVI »A«

Dap 2, 1—11 + 1 Kor 12, 3b—7, 12—13 + Iv 20, 19—23

Drago Kolimbatović o. p.

Krist šalje Duha Svetoga

Tko ne bi želio da u svojoj obitelji, uredu vlada jedinstvo i sloga? To je bila Isusova briga i na tu je nakanu molio na posljednoj večeri: »Da svi budu jedno, kao što si ti, Oče, u meni i ja u tebi.« Bio je svjestan da je i dvoje ljudi teško ujediniti, zato je apostolima obećao svog Duha. Štoviše, naređuje im na dan uzašašća da ostanu u gradu dok se ne obuku u silu odozgo, u silu Duha Svetoga.

Duh Sveti preduvjet jedinstva

Sišao je na apostole na dan Pedesetnice, spomendan kad je Bog u Starom zavjetu dao zakon koji će narodima i pokoljenjima predstavljati ostvarenje jedinstva među ljudima. Na isti dan silazi Duh Sveti na njih, a po njima na sve ljude svih rasa i jezika. Djela apostolska naglašuju da je apostolima dao dar jezika. Znači da ne smije biti sputan utjecaj Duha Svetoga ni granicama ni jezikom pojedinih naroda. Svi su narodi i svi jezici područje djelovanja Duha Svetoga.

Potrebna naša suradnja

Što je potrebito poduzeti? Imati pred očima da smo »rođeni od Duha.« Duh puše kuda hoće. Ponekad snažnije i izvan vidljive Crkve, naročito kada se kršćani dadu sputati formalizmima. Riječ je Duha Svetoga: »Slovo zakona ubija, a Duh je onaj koji oživljuje.« S pravom se bojimo da nas ove ideje ne odvuku u anarhiju, pogotovo ako zaboravimo da iznad zakona stoji ljubav. A Duh Božji jest Duh ljubavi! »Tko ispuni zapovijed ljubavi, sve je ispunio.«

Mi smo u pitanju, a ne Duh Božji. Što činimo da provedemo u djelo darove Duha Svetoga što smo ih primili na krštenju i potvrdi? Kad čujemo u Pavlovim poslanicama govoriti o karizmima, mislimo da su ti darovi bili isključivo dani prvoj Crkvi. Ne, Duh je Božji isti u prvoj i današnjoj Crkvi. On se ne mijenja. Mi podliježemo promjenama. Što mi posebno činimo da Duh Božji, Duh jedinstva dođe do izražaja i u našim zajednicama? Što poduzimamo da bismo stavili u djelo darove duha u nama?

Uostalom, koliko bi kršćana znalo nabrojiti i protumačiti u čemu se sastoje darovi Duha Svetoga? A ako ne znam čemu služi što posjedujem, kako se mogu time poslužiti? Duh Sveti i danas dijeli svoje darove. Sjetite se pape Ivana dobrog. Zar on i ostali pape ne osvojiše svijet širinom duha i otvorenošću svim kulturama, vjerama i ideologijama? Poseban je to Božji dar koji Crkvi pomaže da smjelije i sigurnije zaplovi u slijedeće tisućljeće. Zar djelovanje sadašnjeg pape Ivana Pavla II ne pokazuje da je Duh Sveti izlio na njega pregršt svojih darova? Dar jezika, diplomacije, jakosti...

Zaključak

Molimo da i nas nadahne Duh Sveti da bismo mogli sa svoje strane ugraditi jedinstvo u našim zajednicama. Nećemo morati dugo čekati. Osjetit ćemo da nas Duh Sveti vodi i jači. Postat ćemo oruđe u rukama Duha komu je vlastito ostvarivati jedinstvo.

BLAGDAN PRESVETOG TROJSTVA »A«

Izl 34, 4b—6. 8—9 + 2 Kor 13, 11—13 + Iv 3, 16—18

Aurelije Stein o. p.

Bog jest

Danas na svetkovinu Presvetog Trojstva ne želimo biti mudriji od naše majke Crkve. Već sveti Pavao u poslanici Rimljanima govori o Božjim tajnama u koje ne može prodrijeti nijedan čovjek: »O dubino bogatstva i mudrosti i znanja Božjega! Kako su nedokučivi sudovi i neistraživi putovi njegovi! Jer tko je upoznao misao Gospodnju?« (Primjer: viđenje sv. Augustina dok je razmišljao o Trojstvu... More preliti u jamicu pijeska...).

Danas nam se pruža izvrsna prilika da se pobliže pozabavimo pitanjem koje mnogi postavljaju: zašto Bog traži od nas da vjerujemo ono što ne

možemo shvatiti? Ljudi koji neće da znadu za vjeru i Crkvu ne mogu se dovoljno narugati zbog proturazumske »diktature« vjere: vjerovati u ono u što se ne možeš uvjeriti.

Nećemo ni pokušati oboriti ovaj prigovor. On je krhak, jer i oni iz dana u dan vjeruju i moraju vjerovati raznim saopćenjima i novinskim vijestima koje nikako ne mogu provjeriti. Bez vjere bi ljudsko društvo bilo nalik mrtvorođenom djetetu. Mi vjerujemo na svakom koraku i ne možemo zamisliti život bez vjere. Da ne VJERUJEMO ne bismo se usudili napraviti korak na ulicu, jer tko nam jamči da nam neće netko baciti s trećeg kata kamen na glavu.

Ima drugih razmatranja koja su bolja i utješljivija. Čovjek se može za tren na njima zaustaviti, u njih udupsti i veseliti se da je Bog sve tako lijepo uredio. Kad ovaj život prođe, čeka me nebo. Dakako da moramo za njegovo osvajanje nešto učiniti. Zar to nije razumno? Bog, dakle, veže nebo uz jedan uvjet. Zar ga može vezati uz kakvu sitnicu? U tom uvjetu mora biti nešto što je dostojno časti i veličine Božje. Stvorio je čovjeka na svoju sliku i priliku. Čovjek je kao Bog: duh s razumom.

Po toj je moći čovjek najbliži Bogu, čini nas najsličnijim Božjoj slici. U tu je moć položio Bog uvjet za nebo. Od razuma koji može i želi razumijevati, traži Bog vjeru u nerazumljivo i neshvatljivo. To je žrtva dostojna Boga.

Istina se mora poštivati. A Bog je najviša istina. Možemo li zamisliti veće poštovanje negoli je vjerovati istini i kada je ne razumijemo? Samo jedan primjer. Možemo li poštenju nekog čovjeka dati časniju svjedodžbu negoli isplatiti njegove račune bez provjeravanja? Najviše što možemo iskazati svojem prijatelju jest povjerenje... Tako ni Bogu ne možemo pokazati veće poštovanje negoli našom vjerom u sve ono što je On objavio, premda nam je potpuno neshvatljivo.

Mi se zapravo i stvarno još uvijek nalazimo u divnom položaju. Pogledajmo što sve ljudi ne vjeruju, a hvale se nevjerovanjem. Vjeruju u talog kave, u karte, u udarac u drvo, u nesretni broj 13 itd. U koje sve gluposti ne vjeruju, u što sve ne podvrgavaju svoj razum. Kada sve to vidimo, onda s veseljem podlažemo svoj razum objavi Božjoj za koju unaprijed sigurno znamo da je nepogrješiva istina i da je zabluda nemoguća.

(Krist od nas traži žrtvu: vjeru u njegovu riječ... Sv. Terezija: Imamo samo jedan život da vjerujemo!...).

Primjer: Nevjerni Toma apostol i uskrsnuli Krist... Pouka Tomi i svima nama: Blaženi koji ne vide, a vjeruju...

BLAGDAN PRESVETOG TROJSTVA »A«

Rando Paršić o. p.

(Nabacane misli). O Trojstvu ispisani teološki traktati, ipak ostaje najveća tajna vjere.

Trojstvo je Objava... Isus nam u evanđelju neprestano govori o Ocu... Govori da je On jedno s Ocem!... Govori da je on njegov Otac!... Govori da je i naš Otac!...

Isus govori o Duhu Svetome: »Dobro je da ja idem jer ću vam poslati Duha Branitelja... On će vam sve razjasniti.«... Duh Sveti ima jasnu ulogu: prosvijetliti, rasvijetliti, jačati, utješiti.

Dakle, razlikujemo: Bog Otac — Stvoritelj!... Bog Sin — Otkupitelj!... Bog Duh Sveti — Posvetitelj!...

Želimo shvatiti Božje tajne... A koliko tajna još obavija naš bitak ovdje na zemlji! Koliko još tajna u našem ljudskom bitku!...

Naš je sav kršćanski život obuhvaćen Presvetim Trojstvom!... Svi se sakramenti podjeljuju u ime Trojstva!... Često izgovaramo: Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu!... Često molimo pri znaku križa: U ime Oca i Sina i Duha Svetoga!...

Prepustimo se vodstvu Presvetog Trojstva... Ispovijedimo svoju vjeru u Presveto Trojstvo: Oca i Sina i Duha Svetoga!

TIJELOVO »A«

Pnz 8, 2—3. 14b—16a + 1 Kor 10, 16—17 + Iv 6, 51—58

Jordan Kunčić o. p.

Od početka godine do danas slavili smo velika Kristova otajstva u posebnim blagdanima. Ovaj je u nizu posljednji, kruna ostalih. Blagdan, sinteza svih otajstava. Dira nas više od ostalih jer spominjemo ustanovljenje Žrtve koja se svagdano prinosi na oltarima. Obnavlja se žrtva koju je Isus prolio za nas na Golgoti.

Katolik vjernik sa zadovoljstvom gleda kako ovaj blagdan znači pobjedu nad tolikim krivovjerjima o ovom otajstvu. Današnji blagdan služi kao naknada za uvrede što se nanose Kristu u hostiji, osobito psovkama. Poziv je svim vjernicima da raspale pobožnost prema svetoj euharistiji.

Blagdan slavlja

Izraelci su imali narodne praznike. Među njima je bio spomen bijega iz Egipta gdje su čamili u ropstvu. Dani su to bili patnje kada su svirale objesili o vrbe jer nije bilo mjesta radosti nego suzama. Povratak su smatrali velikim događajem, posvetili mu praznik u spomen oslobođenja od tog ropstva. Priredili bi obrednu gozbu. Jeli bi pečeno janje i kruh bez kvasa. sjećajući se žurbe izlaska kad se nije moglo čekati da kvas uskisne. Blagdan se zvao Pasha.

U Veliki četvrtak čuli smo kako je Isus željno želio proslaviti taj blagdan s apostolima. Ali mu je uzvisio značenje. Jagnje je imalo označavati njega koji će se žrtvovati za ljude. Obred je večere pretvorio u oprosnu večer. Još više, sadržaj se te večeri proteže do svršetka svijeta.

Na večeri se odigrao najznačajniji događaj za život vjernika. Krist je našao način kako će do konca svijeta ostati u sredini i srcima svojih. Naređuje za sva vremena obnavljanje euharistijske gozbe na spomen oprosne večere. Na toj je večeri ujedinio u jedan osjećaj ljubavi sve narode svih vremena, htio je da gozba bude znak tajnog jedinstva među ljudima, vjernicima.

Blagdan mira

Homer iznosi da je Odisej savjetovao Ahila da ahejskim vojnicima dade prije bitke kruha i vina. Kruha da ojači mišice za borbu; vina da se omamljeni i opijeni srčanije međusobo uništavaju. I danas se vojnicima daju ekscitativna sredstva da se stvori ratno raspoloženje.

U euharistiji kruh jača dušu da gospodari tijelom te tako služi istini, ljubavi i slozi, da bude oruđe milosti i života, sredstvo mira a ne rata... Vino u euharistiji zanosi, božanski opija ljubavlju koja oprašta, pomaže, usrećuje. Mora i danas biti znak mira kad vlada nesloga i rat.

Blagdan jedinstva

Zajedničko blagovanje uvijek označuje jedinstvo prisutnih koji se okupe oko stola. Okupe se prijateljska srca. Apostoli su s Kristom predstavljali na posljednjoj večeri prijateljsku zajednicu srdaca, a dvorana zemaljsku kuglu na kojoj se posvuda od istoka do zapada prinosi Bogu čista žrtva (Mt 1, 1). Na taj je način čitav svijet jedna obitelj pod nebeskim Ocem oko zajedničkog stola ljubavi i sreće.

Kada su prvi kršćani pristupili euharistiji, taj je pristup značio početak nekog jedinstva među ljudima. Zajedno su pristupili plemići i pučani, slobodni i robovi, bogataši i siromasi, učeni i neuki. Oltar ne pozna razlike, jer je Krist svima isti. Zato svim surogatima jednakosti možemo ponosno suprostaviti ovu jednakost koja ne izjednačuje da sve osiromaši, nego da sve duhovno obogati i usreći. »Jedno smo tijelo mnogi« — veli sv. Pavao (1 Kor 10, 17).

Pogledajte bilo koju crkvu, lako ćete uvidjeti da je u njoj euharistija znak jedinstva. Oltar središte crkve, klupe prema njemu poredane, voda služi za znak čistoće koju treba imati za primanje Krista. Misa je pak najvažniji obred.

Iz slavnih stranica prošlosti naših pređa neka nam neprestano lebdi pred očima pobožni starac koji krijepi ljude »da im snaga Bogu slična bude« (Mažuranić: Smail aga). Nije to bila snaga kojom krvav nož zadaje smrtnu ranu, nego snaga kojom je duša »višnjeg Boga puna.« I danas sunce divno čudo gleda, i danas se ponosimo da ima duša koje za »unučad poznu« bilježe viteška djela vjere i ljubavi.

Hranimo se i nadalje euharistijskim kruhom u slozi i ljubavi da nam »snaga Bogu slična bude.«

PRIMJERI — SVJEDOČENJA

Kristovo lice

Pisac Claudio Sorgi pripovijeda povijest monaha Epifanija koji nastojaše naslikati pravo Kristovo lice. Ne pronašavši prikladno lice u samostanu, odluči otići u svijet, pronaći u raznim licima neke crte Kristova lica. Pronalazio je neke obrise kod mnogih, ali su pojedinosti bile sad »odviše ljudske ili anđeoske ili grubijanske ili životinjske.« Bio je nezadovoljan u traženju.

Jednom ga susretne gubavac i sjeti ga Isusovih riječi da je On prisutan u svakome koji trpi: »A to sam baš ja gubavac: Krist koga želiš naslikati.« Monah ga naslika. Izloži u spilji. Narod je dolazio štovati sliku. Stari im je monah propovijedao: »Nikada ne tražite u Kristu lice jednog čovjeka, nego tražite u svakom čovjeku Kristovo lice.«

Izgubljena nada

Komuniskinja Nilda Jotti izjavila je u intervju na talijanskoj televiziji da je izgubila vjeru u godinama dok je studirala etiku na katoličkom sveučilištu u Milanu. Nije jasno izložila prave razloge, ali znamo da su redovito nejasni razlozi zbog kojih se gubi vjera.

Ali evo što je u izjavi osobito kosnulo gledaoce i slušatelje. Komunistička parlamentarka iznijela je da je doživjela potpunu prazninu u sebi u času kad je umro Togliatti. Zahvatila je tjeskoba da nema nade da bi mogla ikada više ugledati svog životnog druga; apsolutno ništa koje se očekuje poslije završetka ovog života.

Pisala je čitateljica jednoj novini: »Sad znam kako se materijalisti osjećaju pred smrću kad im umiru najdraži. Nakon slušanja N. Jotti, zahvalila sam Bogu što još imam vjeru. Ovo je bila najbolja propovijed, bolja nego što je čujem u crkvi.«

Vjerujem u patnju

Pod ovim je naslovom napisao časnik, ratni invalid:

Vjerujem da je patnja među najvećim dobročinstvima koje Bog može udijeliti duši.

Vjerujem da patnja odcijepljuje, razočarava, pročišćuje, poboljšava, čak dovodi dušu do najviše savršenosti.

Vjerujem da je Bog blizu onima koji trpe za Njega.

Vjerujem da je patnja ono što najprisnije ujedinjuje dušu s Bogom i čini je najsličnijom Njemu.

Vjerujem da je Bog od vječnosti mislio i računao broj i težinu patnji, i da je pripremio odgovarajuće svoje milosti i nagrade.

Vjerujem da patnja sadrži skrivene i neizrecive utjehe za poniznu dušu, i nadahnjuje joj najiskreniju i najčišću ljubav prema Bogu.

Vjerujem da je patnja, snošena s ljubavlju i sa smirenošću, zaslužnija negoli ijedno djelo.

Vjerujem da patnja zacrtava najsigurniji i najbrži put do Boga.

Vjerujem da je patnja znak ljubavi i preodređenja.

Vjerujem da će patnja biti nagrađena u vječnosti.

Vjerujem da je patnja najučinkovitija zadovoljština za grijehe i najdragocjeniji dar što ga duša može prinijeti Bogu.

Vjerujem da je patnja ujedinjena Kristu najuspješnije sredstvo za obraćenje i spasenje duša.«

Tri riječi

Utemeljitelj »Svećenici radnici« o. Loew zapita svoje pripravnike kako bi mogli u tri riječi sažeti smisao kršćanstva. Tri riječi koje bi mogle stati na poštansku marku. Jedan je to ispisao u tri riječi: »Krist je uskrsnuo.«

Uzalud teolozi govore o smrti Boga ili mnogi odbacuju Boga kao što ga je odbacio »izabrani narod«, ipak se Bog uvijek vraća. I pobjeđuje!

Dovoljno da ti spomenem

Priča Ahmed Iba Muhamed o mladom beduinu koji naiđe u pustinji do izvora vode. Ugleda djevojku divnu poput punog mjeseca. Približi se i reče:

— Zaljubih se u tebe netom te ugledah.

— Iza tebe je druga lijepa žena, nisam joj dostojna biti sluškinja. Mladić se odmah okrene. Ne bijaše nikoga. Tada mu reče djevojka:

— A tako si u mene namah zaljubljen? Veliš da me ljubiš, a bilo je dovoljno da ti spomenem drugu ženu i odmah si se okrenuo.

Već sam darovao ljubav

Priča stara legenda. Gledali anđeli s neba, divili se ljepotama svijeta, ali vide ljude tužne, plaču pod teretom mnogih boli. Sastaše se nebeski anđeli, pošalju Bogu izaslanstvo da mu kažu: »Gospodine, ti koji hoćeš dobro ljudima daruj im lijek za njihove bolove, patnje.«

Odgovori im Bog: »Već sam im darovao ljubav. Znam da im je to dovoljno.«

Nova blaženstva starih

1) Blaženi koji pokazuju razumijevanje za moju hromu nogu i za moju paraliziranu ruku.

) Blaženi koji imaju razumijevanje za moj sluh kada se moram napinjati da čujem sve što mi se govori.

3) Blaženi koji naslućuju da mi se smanjio moj vid i moje misli usporile.

4) Blaženi koji se prijateljskim smješkom zaustave da malo porazgovore sa mnom.

5) Blaženi koji mi nikada ne kažu: »Ovo ste mi već dvaput danas ispričali.«

6) Blaženi koji uspijevaju obnoviti u meni uspomene iz prošlosti.

7) Blaženi koji me vole, poštuju, a ne napuštaju me u osamljenosti.

8) Blaženi koji mi svojom dobrotom olakšavaju moje preostale dane na putu prema vječnom životu.

Ne tiče me se

Carlo Chiavazza iznosi doživljaj kod jedne obitelji. — Na temelju javnog ispitivanja među stotinu katolika na upit: »Jeste li se ikada pokušali približiti nekome da mu unesete vjeru?« Od sto osoba odgovorilo je 72: nikada; odgovorilo je 20: govorili smo; odgovorilo je 8: nešto smo pokušali.

Pohodio je jednu imućnu katoličku obitelj. Upitao je isto. Evo odgovora:

Otac: »Zar da ja vršim dužnost svećenika?«

Majka: »Ja se iz principa ne diram u ono što me se ne tiče.«

Kćerka: »Dovoljno imam svojih briga. Ne brinem se nikada za drugoga.«

DJela milosrđa

Pjesma kršćana u afričkoj državi Malaviji:

BIO SAM GLADAN i vi ste osnovali društvo da nam
pomognete. Raspravljali se o našoj gladi.
Ja sam vam zahvalan!
BIO SAM U ZATVORU i vi ste pošli u crkvu
da molite za moje oslobođenje. Ja vam zahvaljujem!
BIO SAM GOL i vi ste ozbiljno ispitali moralne
posljedice moje golotinje.
BIO SAM BOLESTAN i vi ste na koljenima zahvalili
Bogu da me je ozdravio.
BIO SAM BEZ KROVA i vi ste propovijedali
o neizmjernoj Božjoj ljubavi.
Izgledali ste mi toliko pobožni
i toliko bliski Bogu!
Ali ja još uvijek gladujem, još sam osamljen,
gol, bolestan, zatvorenik i bez krova!

Osvetiti se ili oprostiti

Engleskoj gospodi (48 god.) nazad desetak godina ubila je njezinu kći neka žena. Kad su neki u javnosti zagovarali da se ta žena proglasi neodgovornom i pusti na slobodu, sakupila je 28.000 potpisa da osujeti bilo kakvo pomilovanje. Izjavila je: »Ta je žena okrutna, ne smije više izići iz zatvora. Mnogi bi je htjeli pustiti iz zatvora, ali ja ću sve poduzeti da bude zbrisana s lica zemlje. Ministarstvo mi je dalo pravo, ali ako promijeni svoj stav, ja ću joj suditi.«

Naprotiv, evo primjera supružnika Bristol, amerikanci iz Michigana. Prešli su 3.000 kilometara do Kalifornije da sudjeluju na vjerskom obredu u zatvoru u kojem je zatvoren ubojica njihove kćeri, od 20 godina. Izjaviše: »Mi ne mrzimo ubojicu. Ljubimo je iz sveg srca. Ne zbog onoga što je učinio, nego zbog onoga što bi on mogao postati. Kad je ubio našu kćerku, na prvi mah nas je zahvatila strahovita mržnja. Ali gdje bi nas mogla dovesti ova mržnja? Nije nam mogla povratiti našu kćerku. Mi vjerujemo da Bog može izvući nešto dobra iz naše boli.« — Sudac nije u prvi mah mogao vjerovati svojim ušima, jer je on ubojicu označio »najgorim što ih je susreo u svojoj karijeri.« Na koncu je zagrlio roditelje i kazao: »Bog vas blagoslovio. Sad znam što znači oprostiti«.

Pošaljite nam krunice

Pismo iz Vijetnama u Francusku godine 1979. »Nekoć se molila krunica u obitelji ili crkvi i nije bilo potrebno da svatko ima krunicu u ruci. Ali je sad važno da je osobno ima, jer sve treba činiti u šutnji, pojedinačno. Kada biste mogli vidjeti radost siromašnog puka kad prime krunicu, tada biste nam ih poslali iz Francuske. Ja nastojim dati puku nešto na što će se osloniti. Kad biste znali kako nam je nešto potrebno da držimo između prstiju o što bismo se zakvačili. To je nutarnja potreba budući da smo od svega ogoljeni i udarani sa svih strana. Ne smatrajte moje traženje krunica kao zahtjev pobožnosti, nego životni zahtjev... Možda mislite da još pred našim crkvama ima prodavača pobožnih predmeta. Oni su davno uklonjeni... U mnogim trenucima potrebno nam je da u rukama prigrlimo raspelo, pogotovo onda kad ne možemo ništa reći i kad se moramo zadovoljiti šutljivom, nijemom molitvom«...

Iskrice uma

»Kvareći mladež, umire njihova mladost, jer se pokvarenost i mladost međusobno isključuju« (Franz Kafka).

»Moj je život moj brat« (Silvan Brta Atosa).

»Morate položiti račun ne samo o svom životu nego i o čitavom svijetu« (Sv. I. Zlatoust).

»Gdje ne nalaziš ljubav, umetni ljubav i naći ćeš ljubav« (Sv. Ivan od Križa).

»Čovjek koji nije pripravan umrijeti za nešto, nije sposoban živjeti« (Luther King).

»Bog je snaga budućnosti« (W. Pannemberg).

»Bijeda našeg stoljeća. Ne tako davno trebalo je opravdavati zla djela, a sada je potrebno opravdavati dobra djela« (Camus).

»Daj, Gospodine, da moj tjedan ima uistinu sedam dana! Ne dopusti da ponedjeljak najednom dohvati petak pa da se u subotnje jutro pitam gdje mi je završio utorak, srijeda, četvrtak« (Julien Green).

»Mogu se oči upraviti prema gore, a ipak ne vidjeti nebo« (Veuillot).

»Da se čovjek uzdigne, mora se baciti na koljena« (Papini).

»Kršćanstvo nije religija napretka, nego religija spasenja« (Péguy).

»Blagostanje je najveća pogibelj slobodnog Zapada, jer unosi duhovnu smrt« (Solženjicin).

RANDO

KAZALO